

RAPORT
privind activitatea desfășurată
în anul 2016
de către
Regia autonomă
„ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ A SERVICIILOR
DE TRAFIC AERIAN - ROMATSA”

CUPRINS

1. CADRUL GENERAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII ÎN ANUL 2016	3
2. PREZENTAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII	6
2.1 Realizarea indicatorilor fizici specifici obiectului de activitate	6
2.2 Realizarea indicatorilor economico-financiarilor specifici obiectului de activitate	7
2.3 Realizarea investițiilor, reparațiilor și achizițiilor	10
A. Realizarea Programului de Investiții	11
B. Realizarea Programului de Reparații	13
C. Realizarea Programului de Achiziții	13
3. PREZENTAREA ACTIVITĂȚILOR PRINCIPALE DESFĂȘURATE ÎN ANUL 2016	14
3.1 ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	14
A. Managementul activității de rută și de terminal	14
B. Managementul pregătirii profesionale și organizarea resurselor CTA	22
C. Managementul Informațiilor Aeronautice	24
D. Managementul Informațiilor meteorologice	28
E. Sisteme Management Trafic Aerian	32
F. Colaborare Civil-Militară	38
3.2 ACTIVITATEA TEHNICĂ	39
A. Protecția Navigației Aeriene/ CNS	39
B. Administrare rețele și Întreținere IT	43
C. Investiții	44
D. Logistică	44
3.3 ACTIVITATEA DE DEZVOLTARE	45
A. Coordonare Programe	45
B. Single European Sky (Cer Unic European)	48
C. Analiza Performanței și Benchmarking	51
D. Dezvoltare Sisteme	52
3.4 ACTIVITATEA PRIVIND SIGURANȚA ȘI CALITATEA	53
A. Managementul siguranței	54
B. Managementul calității și mediului	54
C. Managementul securității	55
3.5 ACTIVITATEA PRIVIND DANUBE FAB	57
3.6 ACTIVITATEA PRIVIND COORDONAREA OPERAȚIUNILOR DE CĂUTARE ȘI SALVARE (CC-SAR)	60
3.7 ACTIVITATEA DE ORGANIZARE ȘI RELAȚII	61
3.8 ACTIVITATEA PRIVIND RESURSELE UMANE	63
3.9 ACTIVITATEA PRIVIND SĂNĂTATEA, SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI APĂRARE ÎMPOTRIVA INCENDIILOR	65
3.10 ACTIVITATEA PRIVIND DOCUMENTELE CLASIFICATE ȘI PROTECȚIA CIVILĂ	66
3.11 ACTIVITATEA ÎN DOMENIUL JURIDIC	67
3.11 ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN ȘI CONTROL	68
3.12 RELAȚIA CU PARTENERUL SOCIAL	71
3.13 RELAȚIA CU ALTE ENTITĂȚI /Aeroporturi	72
3.13 NEREALIZĂRI ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI în activitatea RA ROMATSA	73
4. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE REGIE ÎN ANUL 2016	75
Realizarea indicatorilor din contractul de mandat al Consiliului de Administrație	75
ABREVIERI	76
ANEXA – „Situația litigiilor RA ROMATSA aflate în curs de soluționare sau între faze procesuale pe rolul instanțelor de judecată la data de 31.12.2016” (6 fișe)	

1. CADRUL GENERAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII ÎN ANUL 2016

În anul 2016, managementul R.A. ROMATSA a urmărit realizarea obiectului de activitate atribuit prin HG 74/1991, republicat, direcționând constant eforturile spre obiectivele privind asigurarea siguranței, capacității și eficienței operaționale și economice a sistemului național de trafic aerian civil, aplicarea reglementărilor specifice în mod uniform și echitabil față de operatorii aerieni și sistemele de trafic aerian adiacente, cu respectarea cerințelor de protejare a mediului înconjurător și de securitate aeronautică.

Totodată, activitatea managerială a avut permanent în vedere conformarea activităților desfășurate de regie cu cerințele legislației naționale și ale reglementărilor aeronautice internaționale, aducerea la îndeplinire a programelor și sarcinilor atribuite R.A. ROMATSA prin acte normative, a programelor Ministerului Transporturilor, precum și a reglementărilor emise de acest minister ca organ abilitat cu competențe de autoritate administrativă și aeronautică asupra R.A. ROMATSA.

R.A. ROMATSA se încadrează în prevederile Ordonanței de Urgență nr. 109/30.11.2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, fiind regie autonomă în coordonarea Ministerului Transporturilor. Forma consolidată a Ordonanței de Urgență nr.109/2011, a fost publicată în Monitorul Oficial nr.883/14.11.2011 iar la data de 04.06.2016 a fost aprobată cu modificările și completările aduse de: OUG nr.51/29.05.2013, OUG nr.10/13.05.2015 și Legea nr.111/27.05.2016.

1.1 Conducerea administrativă

Conducerea administrativă a R.A.ROMATSA este asigurată de Consiliul de Administrație (CA) compus din 7 membri, în baza OUG nr.109/2011(aprobată cu modificările din Legea nr.111/2016) privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice și contractelor de mandat aferente, cu respectarea regulamentelor de organizare și funcționare ale instituțiilor și CA al RA ROMATSA.

Componenta Consiliului de Administrație	
Petre NEACȘA	Președinte, reprezentant MT
Dragoș BREZEANU	Membru CA
Bogdan COSTAȘ	Membru CA
Carmen RADU	Membru CA
Marcel PÂRVU	Membru CA
Mărioara NIȚU	Membru CA
Cristian-Ionel Silaghi	Membru CA

Membrii CA și-au desfășurat activitatea după cum urmează:

- DI. Marcel PÂRVU – ianuarie – august 2016;
- Dna. Mărioara NIȚU – ianuarie – 05 decembrie 2016;
- DI. Cristian-Ionel Silaghi - februarie-noiembrie 2016,
- DI. Răzvan-Stefan IONESCU – decembrie 2016.

În luna noiembrie Dna Carmen RADU a preluat funcția de Președinte al CA iar DI. Petre NEACȘA a devenit membru al CA. Obiectivele și criteriile de performanță prevăzute în anexele contractelor de mandat, încheiate de membrii CA cu autoritatea de stat în domeniul transporturilor – Ministerul Transporturilor (MT), fac referire la următoarele aspecte:

- Reducerea obligațiilor restante :
 - Bugetul statului;
 - Bugetul asigurărilor sociale;
- Reducerea cheltuielilor (cheltuieli la 1000 lei venituri totale);
- Productivitatea muncii (Venituri totale/nr. personal mediu);
- Implementare DANUBE FAB conform reglementărilor europene aplicabile și Acordului dintre România și Republica Bulgaria;
- Dezvoltarea și implementarea sistemului ROMATSA ATM 2015+, în conformitate cu regulamentele europene aplicabile;
- Tarif unitar de rută (lei);
- Nr. mediu de minute de întârziere ATFM pentru activitatea de rută (min/zbor).

Printre atribuțiile de bază ale CA ROMATSA, în conformitate cu prevederile OUG 109/2011, Art.9 (2)și art.56, pot fi evidențiate următoarele:

- negociază indicatorii de performanță financiari și nefinanțari cu autoritatea publică tutelară;

- verifică funcționarea sistemului de control intern sau managerial;
- monitorizează eficacitatea practicilor de guvernare corporativă ale regiei autonome;
- raportează lunar autorității publice tutelare modul de îndeplinire a indicatorilor de performanță financiari și nefinanțari, anexă la contractul de mandat, precum și alte date și informații de interes pentru autoritatea publică tutelară, la solicitarea acesteia;
- elaborează raportul anual privind activitatea întreprinderii publice, nu mai târziu de data de 31 mai a anului următor celui cu privire la care se raportează. Raportul se publică pe pagina de internet a întreprinderii publice (raportul anual de activitate al CA al RA ROMATSA pentru anul 2015, a fost aprobat în ședința din 01.06.2016 HCA nr.12 pct. 5, înaintat Ministrului Transporturilor cu adresa nr.11381/26.05.2016).

Consiliul de Administrație a continuat punerea în aplicare a Planului de Administrare asumat având ca obiective principale:

- dezvoltarea și implementarea Sistemului ATM ROMATSA 2015+;
- dezvoltarea blocului funcțional de spațiu aerian - DANUBE FAB;
- finalizarea proiectului E-management;
- asigurarea activităților de consultanță și dezvoltarea de noi centre de profit în vederea obținerii de venituri, altele decât cele din activitatea de bază;
- organizarea și dezvoltarea centrului de formare a personalului CTA Ab-Initio la Constanța;
- organizarea și dezvoltarea centrului de perfecționare a personalului tehnic la Cluj;
- consultanță externă cu participarea R.A. ROMATSA la companiile europene (sau asocieri între companii) care vor furniza servicii centralizate la nivel Pan-European;
- utilizarea optimă a patrimoniului R.A. ROMATSA;
- modernizarea sistemelor pentru serviciile de informare aeronautică AIS și MET;
- modernizarea sistemelor de navigație;
- modernizarea sistemelor de supraveghere;
- menținerea certificatului ISO 9001:2008 atribuit tuturor serviciilor de navigație aeriană prestate de R.A. ROMATSA și îmbunătățirea continuă a SMC;
- menținerea certificatului ISO 14001:2004 a Sistemului de Management al Mediului (SMM) ROMATSA.
- reorganizarea și transformarea regiei pe baze de eficiență, cu accent pe raportul cost/beneficiu și alte transformări, restructurări, reorganizări inspirate din organigramele organizațiilor omologe din țări europene;

1.2 Conducerea executivă

Contractul de mandat al Directorului general și al echipei sale de directori executivi reprezintă un acord de voință între părți, având ca obiect îndeplinirea unor obiective și criterii de performanță specifice, obiective cuantificabile cum ar fi:

- Reducerea obligațiilor restante :
 - Bugetul statului;
 - Bugetul asigurărilor sociale;
- Reducerea cheltuielilor (cheltuieli la 1000 lei venituri totale);
- Productivitatea muncii (Venituri totale/nr. personal mediu);
- Implementare DANUBE FAB conform reglementărilor europene aplicabile și Acordului dintre România și Republica Bulgaria;
- Dezvoltarea și implementarea sistemului ROMATSA ATM 2015+, în conformitate cu regulamentele europene aplicabile;
- Tariful unitar de rută (lei);
- Nr. mediu de minute de întârziere ATFM pentru activitatea de rută (min/zbor).

Conducerea executivă	
Gabriel Dumitrescu	Director General
Cârnă Fănică	Director General adjunct
Adrian Șerban	Director Departament Operațional
Valentin Cimpuiaru	Director Departament Tehnic Dezvoltare
Bogdan Donciu	Director ATM
Ștefan Niță	Director Tehnic
Luminița Țară	^P Director Economic
Aleodor Marian Frâncu	Director Dezvoltare
Valentin Miroiu	^P Director Siguranță și Calitate
Dragoș Titea	Director Juridic și Administrativ

Pe parcursul anului 2016, au avut loc schimbări la nivelul funcțiilor de directori executivi după cum urmează:

Director General interimar Dl. Gabriel Dumitrescu în locul Dlui Cărnă Fănică – august 2016

Direcția Tehnică - în locul Dlui Ștefan Niță – Dl. Viorel Săliștean – iulie-septembrie 2016;

- în locul Dlui Viorel Săliștean – Dl. Cosmin Dumitrescu-septembrie 2016;

Direcția ATM - în locul Dlui Bogdan Donciu – Dl. Marius Lespezenu – octombrie 2016;

Direcția Economică - în locul Dnei Luminița Țară – Dl. Eugen Nicolai – septembrie 2016;

Conducerea executivă este responsabilă cu luarea tuturor măsurilor necesare conducerii regiei, în limitele obiectului de activitate al acesteia și cu respectarea competențelor exclusive rezervate de lege.

Pentru anul 2016 activitatea conducerii executive reflectată prin contractul de mandat al Directorului General s-a finalizat cu rezultate pozitive, obiectivele de performanță fiind atinse și indicatorii de performanță realizați așa cum a fost preconizat pentru acest an în anexa la contractul de mandat al Directorului General.

2. PREZENTAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII

2.1 Realizarea indicatorilor fizici specifici obiectului de activitate

Au fost asigurate, în condiții de siguranță și calitate, serviciile de dirijare și informare a zborurilor pentru aeronavele românești și străine care au operat în spațiul aerian național destinat aviației civile.

Indicatorii fizici specifici activității RA ROMATSA sunt următorii :

- **unități de servicii totale** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **unități de servicii facturate** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **număr zboruri IFR totale** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **număr zboruri IFR facturate** (activitatea de navigație aeriană terminală).

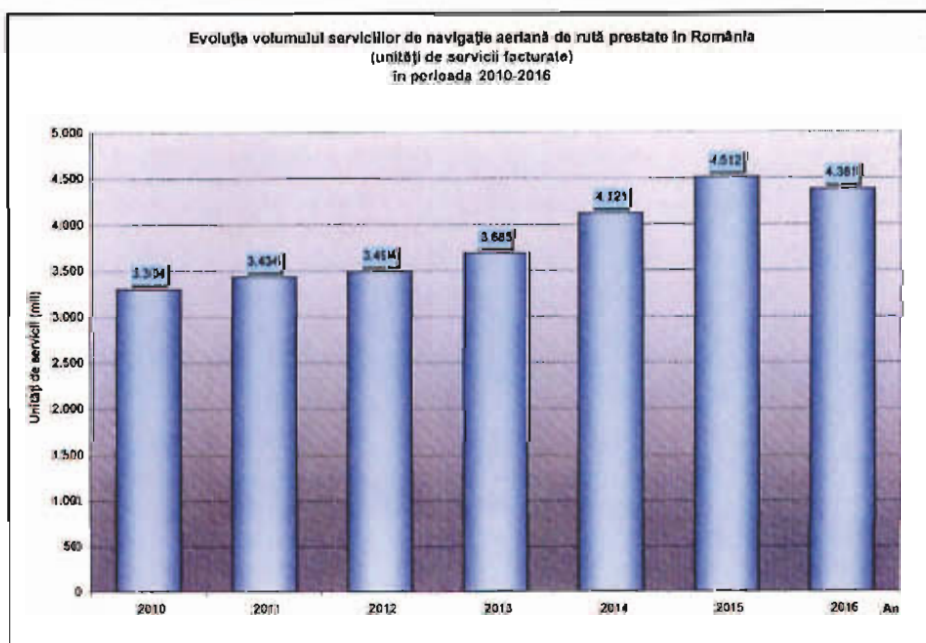
Realizarea indicatorilor fizici în anul 2016, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2015, se prezintă în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	INDICATORI	U/M	2015	2016		2016 Realizat / 2015 Realizat (%)	2016 Realizat / 2016 Planificat (%)
			Realizat	Planificat	Realizat		
1.	Unități de servicii totale – rută (mii)	număr	4.559,00	4.117,00	4.437,00	97,32%	107,77%
2.	Unități de servicii facturate – rută (mii)	număr	4.512,00	4.076,00	4.381,00	97,10%	107,48%
3.	Număr de zboruri IFR* totale – rută (mii)	număr	629,50	556,00	613,53	97,46%	110,35%
4.	Număr de zboruri IFR* facturate-terminal (mii)	număr	149,90	150,00	177,32	118,29%	118,21%

* IFR -zboruri executate cu respectarea regulilor de zbor dupa instrumente

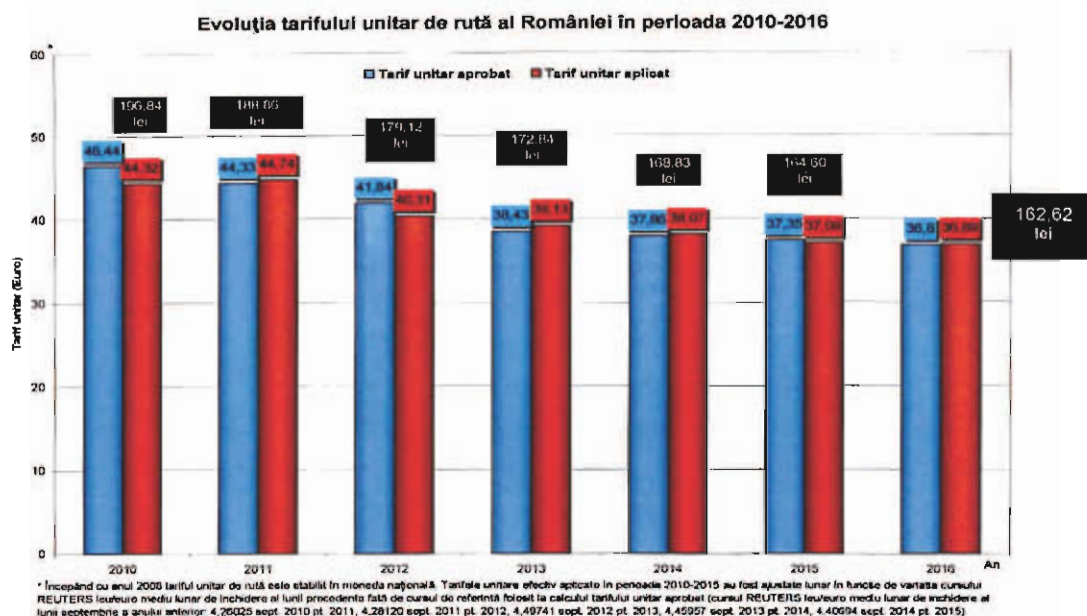
Activitatea de rută

Traficul aerian de rută dirijat de ROMATSA înregistrează o descreștere în anul 2016, față de anul 2015. Descreșterea față de anul 2015 (-2,68%) s-a înregistrat la numărul de unități de servicii facturate. Traficul realizat în anul 2016, exprimat în unități de servicii totale, a înregistrat o creștere de 7,77 % față de prognoza din Planul Național de Performanță, pe baza căreia a fost stabilit tariful anului 2016.

Traficul exprimat în număr de zboruri a înregistrat o descreștere de 2,54% față de anul anterior.

Evoluția tarifului unitar de rută în ultimii ani a fost următoarea: 41,84 € în 2012, 38,43 € în 2013, 37,86 € în 2014, 37,35 € în 2015 și 36,80 € în 2016.

Activitatea de terminal

În ceea ce privește traficul aerian terminal, numărul de zboruri facturate prezintă o creștere față de aceeași perioadă analizată a anului 2015 de +18,29%.

2.2 Realizarea indicatorilor economico-financiari specifici obiectului de activitate

În anul 2016, managementul activității economico-financiare din regie a fost focalizat pe realizarea "Bugetului de venituri și cheltuieli" în condiții de eficiență, respectarea disciplinei economico-financiare, precum și pe implementarea prevederilor legale și a reglementărilor de specialitate nou emise de autoritățile competente.

Urmare modificărilor aduse de Ordonanța Guvernului nr. 18/2012 asupra prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 46/1998 pentru stabilirea unor măsuri în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate de România prin aderarea la Convenția Internațională EUROCONTROL privind cooperarea pentru securitatea navigației aeriene și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană, prin Ordinul comun al ministrului transporturilor nr. 1506 din 14.12.2016 și al ministrului finanțelor publice nr. 2878 din 19.12.2016 (publicat în M.O. nr. 1038/ 22.12.2016) au fost aprobate Bugetul de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2016 și Situația centralizată rectificată privind veniturile și cheltuielile din baza de cost pe anul 2016 ale R.A. ROMATSA.

Realizarea în anul 2016 a principalilor indicatori cuprinși în "Bugetul de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2016" se prezintă după cum urmează:

- mii lei -					
	INDICATORI	Nr. rd.	BVC 2016 Prevederi	BVC 2016 Realizat la 31.12.2016	% Realizat ian-dec/ Prevederi 2016
0	1	2	3	4	5=4/3
I	VENITURI TOTALE	1	882.926,79	926.510,24	104,94%
1	Venituri din exploatare, din care:	2	860.689,73	899.637,39	104,53%
	conform bazelor de cost, din care:	3	823.776,67	838.400,83	101,78%
	a1 servicii navigație aeriană de rută	4	716.564,07	722.930,28	100,89%
	a2 servicii navigație aeriană de terminal	5	75.328,53	76.826,33	101,99%
	a3 din alte surse	6	1.100,00	3.416,73	310,61%
	a4 ajustări	7	30.784,07	35.227,49	114,43%
	b) servicii navigație aeriană de terminal alte aeroporturi	8	26.913,06	27.898,79	103,66%
	c) rambursarea contravalorii unor servicii de navigație aeriană	9			
	d) producția de imobilizări	10			
	e) alte venituri din exploatare	11	10.000,00	33.337,77	333,38%

	2	Venituri financiare, din care:	12	22.237,06	26.872,85	120,85%
	a)	din imobilizări financiare	13			
	b)	din alte investiții și împrumuturi care fac parte din activele imobilizate	14			
	c)	din dobânzi	15	2.000,00	1.745,75	87,29%
	d)	alte venituri financiare	16	20.237,06	25.127,10	124,16%
	3	Venituri extraordinare	17			
II		CHELTUIELI TOTALE	18	837.616,97	961.446,52	114,78%
	1	Cheltuieli de exploatare, din care:	19	813.616,97	939.200,18	115,44%
	a)	cheltuieli de personal, din care:	20	572.627,60	584.211,06	102,02%
	a1	cheltuieli cu salariile	21	390.782,07	389.536,55	99,68%
	a2	cheltuieli cu asigurările și protecția socială și alte obligații legale	22	123.116,68	122.677,72	99,64%
	a3	alte cheltuieli cu personalul, din care:	23	58.026,70	71.371,01	123,00%
		a3.1 cheltuieli sociale prevazute prin art.25 Legea nr.227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare	24	10.463,31	9.624,03	91,98%
	a4	cheltuieli pentru contracte de mandat	25	702,15	625,78	89,12%
	b)	alte cheltuieli de operare, din care:	26	199.989,37	314.448,11	157,23%
	b1	cheltuieli materiale	27	7.937,32	5.731,03	72,20%
	b2	cheltuieli cu energia și apa	28	5.000,00	5.036,68	100,73%
	b3	cheltuieli privind mărfurile	29			
	b4	cheltuieli cu serviciile executate de terți, din care:	30	127.132,78	116.678,74	91,78%
		b4.1 EUROCONTROL	31	33.959,37	33.935,45	99,93%
		b4.2 AACR	32	10.422,03	10.140,07	97,29%
	b5	alte cheltuieli de exploatare, din care:	33	59.919,27	187.001,66	312,09%
		b5.1 chelt. de protocol	34	1.000,00	823,88	82,39%
		b5.2 chelt. de reclamă și publicitate	35	300,00	235,81	78,60%
		b5.3 chelt. cu sponsorizarea	36	2.100,00	1.443,32	68,73%
	c)	cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale	37	41.000,00	40.541,01	98,88%
	2	Cheltuieli financiare, din care:	38	24.000,00	22.246,34	92,69%
	a)	cheltuieli privind dobânzile	39			
	b)	alte cheltuieli financiare	40	24.000,00	22.246,34	92,69%
	3	Cheltuieli extraordinare	41			
III		REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	42	45.309,82	-34.936,28	-77,11%
IV		IMPOZIT PE PROFIT	43	6.887,09	18.899,54	274,42%
V		PROFITUL CONTABIL RĂMAS DUPĂ DEDUCEREA IMPOZITULUI PE PROFIT, din care:	44	38.422,73	-53.835,82	-140,11%

În legătură cu indicatorii de mai sus, sunt de menționat următoarele aspecte:

VENITURILE TOTALE realizate la 31.12.2016 reprezintă 104,94% din veniturile totale planificate în BVC, pe seama depășirii cu 1,78% a veniturilor conform bazelor de cost, a depășirii cu 3,66% a veniturilor din activitatea de terminal alte aeroporturi, a depășirii cu 333,38% a altor venituri din exploatare, a depășirii cu 20,85% a veniturilor financiare.

- **VENITURILE DIN EXPLOATARE** se realizează, în principal din încasări valutare aferente prestațiilor efectuate pentru operatori aerieni străini, facturate și încasate prin serviciul specializat al Eurocontrol, în conformitate cu reglementările stabilite de această organizație ca urmare a adoptării Legii 44/1996, prin care România a aderat la Eurocontrol precum și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană.

Veniturile din exploatare realizate la 31.12.2016 se compun în principal din:

- **venituri conform bazelor de cost** – 838.400,83 mii lei, reprezentând **93,19%** din totalul veniturilor;
- **venituri din prestarea serviciilor de navigație aeriană de terminal alte aeroporturi** (nereglementate) – 27.898,79 mii lei, reprezentând **3,10%** din totalul veniturilor.

Din punct de vedere al operatorilor aerieni, veniturile de exploatare provin de la:

- ✓ **operatori aerieni străini – 823.078,25 mii lei**, reprezentând **91,49%** din total;
- ✓ **operatori aerieni români – 76.559,14 mii lei**, reprezentând **8,51%** din total.

La determinarea veniturilor se utilizează cursul lei/euro valabil la finele fiecărei luni de raportare.

- **VENITURILE FINANCIARE** – se constituie în principal pe seama diferențelor de curs valutar favorabile, aferente sumelor facturate și încasate în valută, din dobânzi și se compun din:
 - a) *Alte venituri financiare* – 25.127,10 mii lei, reprezentând 2,71% din totalul veniturilor;
 - b) *Venituri din dobânzi* - 1.745,75 mii lei.

CHELTUIELILE TOTALE realizate la 31.12.2016 sunt în sumă de 961.446,52 mii lei și reprezintă 114,78% din cheltuielile totale planificate și se compun din:

- **CHELTUIELI DE EXPLOATARE** - realizate în suma de 939.200,18 mii lei, în procent de 115,44% din cheltuielile de exploatare planificate, înregistrându-se:
 - ✓ depășire cu 2,02% la cheltuieli cu personalul (depășirile înregistrate pentru cheltuielile reprezentând pensionări și prime de fidelitate au fost acoperite din veniturile din provizioanele constituite în acest scop, rezultatul exercițiului nefiind influențat de aceste depășiri; la cheltuielile cu salariile și cheltuieli pentru contractul de mandat s-au înregistrat economii);
 - ✓ depășire cu 57,23% la cheltuieli de operare, urmare constituirii de provizioane ajustări viitoare trafic și inflație (rută și terminal), pentru beneficii angajați, litigii și pentru deprecierea activelor circulante (conform prevederilor Codului Fiscal și O.M.F.P. nr. 1802/2014).
 - ✓ economie cu 1,12% a cheltuielilor cu amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale;
- **CHELTUIELILE FINANCIARE** sunt realizate în sumă de 22.246,34 mii lei, reprezentând 92,69% față de nivelul planificat în BVC rectificat pentru aceeași perioadă.

Față de bugetul de venituri și cheltuieli aprobat pentru anul 2016, execuția la 31.12.2016 prezintă o realizare a veniturilor totale în procent de 104,94% și a cheltuielilor totale în procent de 114,78%.

În anul 2016, contribuțiile datorate de RA ROMATSA și angajații săi (rețineri din salarii) la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, bugetele locale au însumat **195.941,36 mii lei**, reprezentând **17,80%** din încasările realizate la 12 luni.

Structura acestor contribuții, a căror plată a fost efectuată în termenele legale, este reflectată în tabelul de mai jos :

Nr. crt.	ELEMENTE	Sumă contribuție - mii lei -
1	Contribuție asigurări sociale	38.879,79
2	Contribuție asigurări de sănătate	25.831,32
3	Fond șomaj	2.444,07
4	Fond garantare creanțe salariale	1.235,57
5	Fond solidaritate personal cu handicap	150,00
6	Contribuție asigurări accidente și boli prof.	971,40
7	Contribuție pentru concedii și indemnizații	2.216,66
	Total I contribuții angajator	71.728,81
1	Impozit salarii	70.667,70
2	Fond sănătate asigurați	27.270,38
3	Contribuție individuală asigurări sociale	23.830,57
4	Fond șomaj asigurați	2.443,90
	Total II contribuții angajat	124.212,55
	Total I + Total II	195.941,36
	III. ÎNCASĂRI LA 31.12.2016	1.100.983,48
	IV. % CONTRIBUȚII DIN TOTAL ÎNCASĂRI	17,80%

2.3 Realizarea investițiilor, reparațiilor și achizițiilor

A. Realizarea Programului de Investiții

Lista cheltuielilor de capital aprobată pe anul 2016 de către Consiliul de Administrație al RA ROMATSA este defalcată pe capitole astfel:

- Capitolul A - Obiective de investiții în continuare: 154.226.223 lei;
 - Capitolul B - Obiective de investiții noi: 22.495.763 lei;
 - Capitolul C - Dotări și alte cheltuieli de investiții: 25.045.100 lei;
 - Capitolul D - Rambursări credite: 0 lei.
-
- Capitolul A - Obiective de investiții în continuare: 154.226.223 lei;
 - Capitolul B - Obiective de investiții noi: 22.495.763 lei;
 - Capitolul C - Dotări și alte cheltuieli de investiții: 25.045.100 lei;
 - Capitolul D - Rambursări credite: 0 lei.

În cele ce urmează prezentăm situația realizărilor, pentru fiecare obiectiv în parte, pe capitolele componente ale programului de investiții:

Nr. crt.	Nominalizare obiective de investiții	Termen finalizare	Valoarea totală deviz	din care C+M	Valoare aprobată plan în anul 2016	lei
A	TOTAL CAP. A - Obiective în continuare, din care:		283.999.845	52.346.883	154.226.223	34.041.657,68
1	Implementarea unui sistem de e-management pentru R.A. ROMATSA	feb.19	16.870.000		6.729.947	6.239.860,00
2	Sistem detecție vânt de forfecare la AIHCB (LIDAR)	dec.17	10.163.861		2.187.440	0,00
3	Protecția echipamentelor PNA la DSN Craiova împotriva trăsnetelor	iun.16	269.845	196.310	243.574	220.310,00
4	Protecția echipamentelor PNA la DSN Timisoara împotriva trăsnetelor	dec.16	269.845	76.905	257.629	167.436,98
5	Turn control nou pe Aeroportul Cluj-Napoca	dec.17	32.240.350	26.300.603	9.693.986	26.229,25
6	Protecția echipamentelor PNA la DR Buc - secția Bacău împotriva trăsnetelor	mar.16	209.000	185.000	185.000	91.842,28
7	Dezvoltare și implementare sistem ATM ROMATSA 2015+					
7.1	Sistem ATM 2015+ (SW, HW)	feb.19	140.196.704		69.289.718	531.400,43
8	Protecția echipamentelor PNA la DSN Oradea împotriva trăsnetelor	dec.16	170.902	150.181	160.180	160.815,50
9	Sistem radiant VHF la Coștila	dec.16	72.915		72.915	0,00
10	Instalare ILS/DME Cat. II RWY 34 și senzor meteo Vizibilometru la mijlocul pistei la Aeroportul Suceava	iun.16	4.346.792	1.162.016	1.476.002	982.133,25
11	Echipare anexă clădire CDZ Constanța	dec.16	715.950		712.737	289.439,00
12	Platforme betonate la Centrul de Emisie 1, Centrul de Emisie 2, Centrul de recepție VHF din incinta AIHCB	dec.16	926.551	673.970	848.728	0,00
13	Sistem radar MSSR Mod S Cluj	aug.16	4.207.276		4.184.087	3.332.959,04
14	Modernizare împrejurire și porți acces la DSN Sibiu	dec.16	500.197	436.118	500.197	0,00
15	Sistem radar PSR colocat cu MSSR Mod S - Otopeni	dec.16	12.874.889		12.817.404	10.048.910,42
16	Sistem VCSS la TWR Sibiu, Cluj, Timișoara, Tg. Mureș, Satu Mare, Baia Mare, Iași, Suceava	dec.16	3.972.744		3.658.791	3.676.146,90
17	Sistem operational de înregistrare vocală (TWR-uri)	iun.16	2.695.633		2.321.402	2.263.783,91
18	Instalare echipament ILS/DME la Constanța	dec.16	3.520.854	957.369	1.367.802	742,47
19	Implementare sistem WAM la TMA București zona sud extracarpatica (WAM ROM-SUD)	apr.16	3.793.484		478.236	491.106,90
20	Stații radio VHF compatibile VoIP și 8.33 kHz	dec.16	3.525.600		3.525.600	2.941.335,28
21	Interconectarea stațiilor R&S la sistemul VCSIP TOPEX pentru comunicații VoIP	dec.16	782.928		727.399	716.647,00
22	Extindere sistem ROMAWOS pentru compatibilitate Cat II la Aerodromul Tulcea	dec.16	190.459	64.438	101.057	55.705,00
23	Înlocuire echipament ILS/DME 08L Otopeni	dec.17	3.248.016	889.462	3.248.016	0,00
24	Echipare turn control nou la Aeroportul Suceava	dec.16	700.000	700.000	700.000	0,00
25	Amenajare turn control Baneasa	dec.16	753.893	610.434	663.263	751,17
26	Modernizare APP Arad	dec.16	3.076.840	1.067.970	176.763	0,00
27	Modernizare APP Constanța	dec.16	2.356.650	1.368.790	88.381	0,00

28	Linii radioreleu Arad si Cluj	dec.16	1.458.293		1.458.293		0,00
29	Amenajare sala simulator ACC pentru functionare ca TDS/CR1/SIM	dec.16	6.037.660	2.878.550	2.632.535		1.804.102,90
30	Sala Tehnica Extinsa 2	oct.17	14.141.024	14.008.452	14.008.452		0,00
31	Amenajare acces auto cladire radiofar indepartat DSNA Sibiu	dec.16	710.689	620.316	710.689		0,00
32	Aplicatie SAR pentru CC-SAR ROMATSA	dec.17	9.000.000		9.000.000		0,00
B	TOTAL CAP. B - Obiective noi, din care:		25.461.328	4.526.401	22.495.763		4.162.721,30
1	Sistem de semnalizare luminoasa pentru traversarea controlata a cailor de rulare N si C de la AIHCB	dec.16	1.137.595	538.182	1.089.503		0,00
2	Interconectare sistem A-SMGCS cu sistemul de balizaj al AIHCB	iun.16	89.575		89.575		87.800,00
3	Reconfigurare sistem ROMAWOS Oradea pentru compatibilitate cu operatiuni de apropiere si aterizare de precizie - Cat II	dec.16	217.124	74.724	187.124		153.492,44
4	Modernizare sala ACC din CDZ Bucuresti (amenajare sala, in vederea implementarii sistemului ATM 2015+, contract INDRA in derulare)	dec.17	15.707.934	3.174.760	12.820.461		0,00
5	Amenajare si ingare spatii verzi CDZ Arad	dec.16	121.800	96.000	121.800		110.364,65
6	Modernizare sistem ILS/DME Craiova (Cat II)	dec.16	1.850.000		1.850.000		1.658.541,49
7	Sistem DVOR/DME Postavaru	dec.16	1.900.000		1.900.000		1.570.338,36
8	Sistem COM/VHF Centru de pregatire Cluj	dec.16	1.250.000		1.250.000		591,99
9	Promovare studii, regularizări taxe, etc.	dec.16	2.000.000		2.000.000		0,00
10	Sistem monitorizare profil vertical vânt bazat pe SODAR la AIHCB	dec.16	450.000		450.000		0,00
11	Mutare locație birou meteo de aerodrom Baia Mare (SF)	dec.16	200.000	142.018	200.000		179.563,99
12	Extensie electroalimentare DSNA Tg. Mures	dec.16	341.000	324.870	341.000		334.786,38
13	Modernizare spatiu tehnic Statia Meteo de Aerodrom Baneasa	dec.16	66.300	61.442	66.300		62.242,00
14	Realizare tavan fals atelier electric CDZ București	dec.16	130.000	114.405	130.000		5.000,00
C	TOTAL CAP. C - Dotări independente și alte cheltuieli, din care:				25.045.100		7.367.277,01
1	Dotări independente	dec.16			24.000.000		7.236.686,59
2	Alte cheltuieli - studii	dec.16			1.045.100		130.590,42
	TOTAL CAP.A + CAP.B + CAP.C				201.767.086		45.571.655,99
D	TOTAL CAP. D - Rambursări de rate aferente creditelor pentru investiții, din care:				0		0
1	Interne				0		0,00
2	Externe				0		0,00
	TOTAL GENERAL				201.767.086		45.571.655,99

Diferența dintre valoarea aprobată și valoarea realizată se datorează imposibilității obținerii autorizațiilor de construire la anumite obiective de investiții precum și întocmirii unor acte adiționale de decalare de termene de finalizare din rațiuni tehnico-operationale. De asemenea s-au întâmpinat greutăți la validarea documentațiilor în SEAP, datorate modificărilor legislative în domeniul achizițiilor. Totodată, o serie de proceduri pentru obiective de investiții cu valori foarte mari au fost anulate și reluate din cauza ofertelor neconforme sau neprezentării ofertanților.

B. Realizarea Programului de Reparații

Lucrările de reparații sunt realizate din surse de finanțare proprii R.A. ROMATSA.

Situația programului de reparații derulat în anul 2016, cu date valorice centralizate, s-a închis la 31.12.2016 cu următoarele date:

PLAN ANUAL DE REPARATII – STADIUL FIZIC ȘI VALORIC LA 31.12.2016	Nr. poziții	Valoare (lei)
Lucrări de reparații planificate pentru anul 2016	64	4.011.853,42
Lucrări de reparații efectuate până la 31.12.2016	36	2.156.509,65

C. Realizarea Programului de Achiziții

În perioada ianuarie – decembrie 2016, specialiștii din cadrul R.A. ROMATSA au elaborat, propus spre aprobare și urmărit realizarea Programului Anual de Achiziții (PAA), prin:

- elaborarea documentelor legate de supunerea spre aprobare către Conducerea Executivă a RA ROMATSA a Programului Anual de Achiziții 2016 – cheltuieli de exploatare și cheltuieli de capital;
- transmiterea Programului Anual de Achiziții al RA ROMATSA către MTI – DGIAP, în conformitate cu prevederile OMT 563/2007;
- actualizarea PAA 2016 pe parcursul anului funcție de modificările aferente;
- elaborarea Programului Anual de Achiziții (PAA) finanțat din cheltuieli de exploatare și cheltuieli de capital – aferent anului 2017;
- urmărirea modului de realizare al Programului Anual de Achiziții pentru anul 2016, prin prezentarea trimestrială către Comitetul de Direcție al R.A. ROMATSA a Situației Programului de Achiziții Publice ale RA ROMATSA.

Situația procedurilor de achiziții derulate și monitorizate în perioada 01.01.2016 - 31.12.2016 este prezentată în tabelul de mai jos:

Secțiune program	PAAP	PAAS	PAAL
Nr. proceduri planificate (inclusiv poziții noi introduse în PAA)	45	40	5
Nr. proceduri demarate Trim I+II+III+IV	13+17+10+2	9+12+13+6	2+1+1+0
Indicatorul de performanță (Nr. proceduri demarate / Nr. proceduri planificate)	93.40%	100 %	80 %
La finalul trimestrului IV (decembrie)	95,60 %		
Valoarea țintă a indicatorului de performanță	Minim 60 %		

Serviciul Proceduri și Monitorizare Achiziții a desfășurat în anul 2016 și alte activități în domeniul managementului achizițiilor, principalele fiind:

- consolidarea și îmbunătățirea Sistemului de Management al Achizițiilor în conformitate cu noile apariții legislative în domeniu;
- raportarea și monitorizarea către Ministerul Transporturilor a procedurilor de achiziții organizate de RA ROMATSA și a contractelor încheiate.

3. PREZENTAREA ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN SEMESTRUL II 2016

3.1 ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ

A. MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚII DE RUTĂ ȘI TERMINAL

A.1 Managementul activității de rută

Activitățile desfășurate în cadrul Serviciului Managementul Activității de Rută din Direcția ATM/Departamentul Operațional în anul 2016, sunt următoarele:

1. **Optimizarea structurii de rute ATS pentru conformare cu structura ERNIP în vigoare** - Planul de îmbunătățire a rețelei de rute la nivel european pentru rezolvarea problemelor de fluxuri de trafic aerian în FIR București generate de reorganizarea spațiului aerian din Bulgaria, datorată reorganizării fluxurilor de trafic aerian în zona UDROS-ODERO, în contextul conflictelor din Crimeea și, ulterior, a celor din Orientul Mijlociu.

În cadrul grupului de lucru – Route Network Development Sub-Group RNDSG, organizat de către EUROCONTROL – DNM, grup de lucru ce se ocupă cu optimizările propuse privind structura de rute ATS din Europa, coordonările cu statele vecine și implementarea la nivel European a structurii ERNIP s-a propus și reorganizarea spațiului aerian din zona UDROS ODERO ca o singură soluție de a permite Turciei asimilarea unui volum de trafic aerian ce a crescut cu mai mult de 90% din cauza situației din zona Mării Negre și din cauza creșterii traficului aerian de pe aeroporturile din Turcia.

În consecință, România a analizat conexiunile propuse dintre noile puncte de la interfața Turcia/Bulgaria cu structura de rute din România, schimbarea direcțiilor fluxurilor de trafic prin punctele UDROS și ODERO, precum și noile restricții RAD asociate noii scheme de rețea de trafic aerian și nu a fost de acord cu propunerile menționate care ar fi condus la creșterea complexității traficului aerian în FIR București și depășirea limitei de capacitate, ceea ce ar fi determinat o parte a operatorilor aerieni să prefere rute care să ocolească FIR București, având drept consecință pierderi semnificative de trafic.

Pentru diminuarea efectelor acestei reorganizări a fluxurilor de trafic aerian impusă de situația internațională, România a participat la o serie de reuniuni (în număr de 17) cu Bulgaria, Turcia și Eurocontrol și, pentru a acomoda complexitatea traficului generată de aceste schimbări, a impus anumite restricții în lista RAD (Route Availability Document).

Urmare a discuțiilor/ negocierilor purtate în cadrul acestor reuniuni, propunerea inițială de rute a fost îmbunătățită substanțial (cca 60%), moment în care a rezultat necesitatea implicării Turciei pentru îmbunătățiri suplimentare.

Poziția exprimată de aceasta a fost că nu acceptă participarea la nici un fel de discuții până când ROMATSA nu ridică restricțiile pentru rutele noi solicitate de Turcia.

În acest context, am fost de acord cu ridicarea temporară, pe o perioadă de 4 luni, a restricțiilor.

În data de 15 decembrie 2015 s-a organizat la Istanbul o ultimă întâlnire cu reprezentanții Turciei, Bulgariei, EUROCONTROL, ICAO, IATA și ai României.

La această întâlnire au fost prezentate din partea noastră (i.e. ROMATSA) 2 seturi de propuneri menite să îmbunătățească structura fluxurilor de trafic aerian din zonă.

Ambele propuneri au fost respinse de ceilalți actori implicați, care au solicitat implementarea structurii în forma la care s-a ajuns până în acel moment, urmând ca să se efectueze noi propuneri de îmbunătățire a structurii de rute după sezonul de vară 2016.

Urmare a acestei poziții exprimate și a contextului internațional, a fost luată hotărârea ca să fie extinsă perioada de acceptare condiționată a noilor fluxuri de trafic aerian până la sfârșitul anului 2016, urmând ca după sezonul de vară 2016 să se efectueze analizele/studiile necesare pentru identificarea celor mai potrivite soluții pentru îmbunătățiri ale rețelei.

În plus față de cele de mai sus, ca măsură suplimentară de protecție a sectoarelor care se vor confrunta cu creșteri de trafic în acest sezon, a fost solicitat EUROCONTROL – NM (Network Manager) să monitorizeze permanent încărcarea pe sectoarele din FIR București și au fost publicate redirectionări pentru traficul cu destinație Varna, Burgas, care să ocolească sectoarele respective și să evolueze pe sectoarele mai puțin încărcate (ARGES și DINSI); aceleași măsuri sunt propuse și pentru traficul cu destinația Istanbul.

Având în vedere cele de mai sus:

- au fost modificate un număr de 85 de rute RNAV/ segmente de rută prin introducerea sau eliminarea unor puncte semnificative și/ sau punct de raport în spațiul aerian inferior și superior sau prin eliminarea prefixului „U” din codificarea rutelor din spațiul aerian superior (prin realiniere cu cele din spațiul aerian inferior, conform pct. 2 de mai jos);
- s-au introdus următoarele zone: LRD10 Cincu și LRD39 Smârdan – Mălina;
- s-au modificat următoarele zone temporar rezervate: LRRTRA10A, LRTRA14, LRTRA15, LRTRA19A

Modificările/ actualizările menționate în structura de rute s-au datorat și modificării, respectiv a extinderii unor CTR-uri, ca urmare a discuțiilor repetate privind necesitatea asigurării din considerente de siguranță (inclusiv raportări REAC înregistrate) a evoluției aeronavelor în spațiu aerian controlat continuu, aceasta concretizându-se prin realizarea interfeței rută/ CTR sau prin extinderea limitelor orizontale ale unor CTR pentru a include procedurile de zbor instrumental în ele.

Au continuat activitățile începute în primul semestru și în semestrul II al anului 2016, pentru rezolvarea problemelor de fluxuri de trafic aerian în FIR București generate de reorganizarea spațiului aerian din Bulgaria, datorată reorganizării fluxurilor de trafic aerian în zona UDROS-ODERO, în contextul conflictelor din Crimeea și, ulterior, a celor din Orientul Mijlociu. În acest sens, după sezonul de vară 2016, a fost efectuată o analiză privind evoluția traficului în LRBB în 2016 comparativ cu 2015 pentru identificarea efectelor asupra acestuia datorită reorganizării fluxurilor de trafic aerian menționată anterior. În acest contextul menționat, ROMATSA a adresat către EUROCONTROL și statelor implicate – Bulgaria și Turcia – invitația de a organiza o întâlnire de lucru pentru a prezenta rezultatele analizei efectuate de ROMATSA în urma sezonului de vară 2016 în vederea identificării celor mai potrivite soluții pentru îmbunătățiri ale rețelei, convenabile pentru toate părțile.

2. **Elaborare, în colaborare cu specialiștii din cadrul ACC București, a documentației în vederea eliminării prefixului „U” din codificarea căilor aeriene din spațiul aerian superior, conform angajamentelor asumate în cadrul reuniunilor RNDSG/ EUROCONTROL.** Aceasta activitatea a constat în modificarea structurii de rute ATS din FIR București, în sensul că a fost necesară realinierea căilor aeriene din spațiul aerian superior și inferior. Această nouă structură de rute ATS a fost implementată la 26 mai 2016.
3. **Participarea la optimizarea structurii de rute în contextul implementării TMA NAPOC.**

Elaborarea documentelor corespunzătoare pe linia obiectului de activitate al SMR: evaluare de risc, amendare LoAs, elaborare bază de amendament pentru secțiunea corespunzătoare din AIP. Au fost modificate un număr de 20 rute ATS și au fost introduse 3 rute noi. Implementarea a avut loc la data de 10 nov 2016.

4. **Participare la activitățile de pregătire operațională a sezonului de vară 2017:** Planificarea capacității operaționale pe timpul sezonului de vară 2017, în contextul participării la activitățile grupului Capacity Planning al NETOPS
5. **Participare la activitățile coordonate de Serviciul Sisteme ATM în vederea extinderii operării FRA pe timp de noapte între CTA București, Budapesta și Sofia - SEEN-FRA.** Activitățile desfășurate pe linia obiectului de activitate al SMR sunt legate de elaborarea documentației justificative pentru implementarea conceptului SEEN-FRA, transmisă către AACR și către CMSA, în vederea obținerii acordului CMSA, participare la elaborarea studiului de siguranță (din partea ROMATSA coordonarea elaborării este efectuată de către DSC), proceduri de colaborare între unitățile ATS implicate (LoA), participare la emiterea AIC de informare a operatorilor aerieni în legătură cu implementarea SEEN FRA, respectiv emiterea bazei pentru AIS pentru publicare în AIP România.

Circulara respectivă a fost publicată în luna septembrie 2016. De asemenea, specialiștii SMR au participat la testarea funcțională a interoperabilității sistemelor ATM ROMATSA,

BULATSA și HUNGAROCNTROL în contextul pregătirii implementării SEEN FRA și au elaborat un studiu SAAM/ NEST impact opțiuni RAD / NORAD SEEN FRA.

Termenul propus de implementare este 31 martie 2017.

6. **Dezvoltarea DANUBE FAB din perspectivă operațională.** A continuat cooperarea cu partenerii bulgari pentru analiza operațională pentru identificarea modalităților optime - din perspectiva siguranței traficului aerian și a fluidizării fluxurilor de trafic în contextul precizat la pct. 1, inclusiv pentru extinderea operațiunilor Free Route Airspace.

De asemenea, au fost elaborate în colaborare cu specialiștii BULATSA documentele "DANUBE FAB ATS Procedures Harmonisation Plan 2016 - Annual Review", ed.1.0, nov 2016 și a documentului "ATS procedures harmonisation mechanism", ED.1.0, NOV 2016.

7. **Participare, pe linia obiectului de activitate a SMR,** la analiza proiectelor de acte normative și reglementări trimise spre consultare de către AACR, MT (Codul Aerian, Hotărârea Guvernului nr. 912/ 2010, etc.), respectiv furnizarea pe linia de responsabilitate a SMR a opiniei privind noi propuneri legislative. În prezent, la nivel European, EASA aduce la îndeplinire un proces amplu de amendare/aliniere a legislației aplicabile domeniului ANS/ATM. În acest context, sunt furnizate, pe linia de responsabilitate a SMR, opinii referitoare la propunerile legislative transmise în vederea consultării furnizorilor de servicii de navigație aeriană, de ex:

- EASA – NPA 2016 – 09/Cerințe pentru serviciile de trafic aerian, NPA 2016-02 privind cerințe tehnice și procedurile operaționale pentru serviciile de informare aeronautică și managementul informațiilor aeronautice;
- Analiza comparativă a propunerilor existente pentru modificarea la nivel național a Codului Aerian;
- Interpretarea juridică, pe linia sa de responsabilitate, a diverselor Reglementări Europene aplicabile domeniului operațional;
- Coordonare internă pentru furnizarea unui răspuns documentat din punct de vedere juridic în legătura cu prevederile naționale aplicabile în cazul situației de greva a CTA (Legea dialogului social nr. 62/2011) de către reprezentantul ROMATSA în grupul de lucru Minimum Service Level constituit la solicitarea Network Management Board.

8. **Analiză cu utilizarea aplicațiilor pentru proiectare spațiu aerian SAAM / NEST a propunerilor Ucrainei și Poloniei pentru implementare de noi segmente de rute, după cum urmează:**

- EROMO – RONBU (ODD); ROMOL – RONBU (ODD);
- ARGES – ROMOL - ROLKA – GITOV – AGONA (EVEN)

9. **Elaborare sau actualizare, după caz, a unor proceduri operaționale aplicabile în domeniul serviciilor de trafic aerian de rută:** Proceduri de colaborare între unități ATS ale ROMATSA și între ACC București și unitățile ACC adiacente, ATS instructions for București ACC sectors, Procedura operațională pentru aplicarea DSP, ed 2.0/ iunie 2016, Procedura referitoare la Procesul verbal de predare –primire a serviciului de tură, ed 2.0/ 2016, Instrucțiuni privind furnizarea serviciilor de navigație aeriană pentru zborurile speciale, ed1/ 2016, Procedura Safety Nets, ed 2.1/ iulie 2016 , Manual ATCO, ed 6.0, etc.).

- Proceduri de colaborare între unități ATS ale ROMATSA și între ACC București și unitățile ACC adiacente;
- ATS instructions for București ACC sectors;
- Procedura operațională pentru aplicarea DSP, ed 2.0/ iunie 2016;
- Procedura referitoare la PV de predare–primire a serviciului de tură, ed 2.0/ 2016; Instrucțiuni privind furnizarea serviciului de informare a zborurilor și serviciului de alarmare în FIR București, ed. 3.0/01.07.2016 (prevederi privind relația particulară ACC București – APP București;
- Instrucțiuni privind furnizarea serviciilor de navigație aeriană pentru zborurile speciale, ed1/ 2016;
- Procedura Safety Nets, ed 3.0/ 2016;
- Manual ATCO, ed 6.0;
- Procedura de anunțare a operatorilor aerieni în legătură cu introducerea în operare a noi frecvențe radio, ed 1.0/ dec 2016etc.).

- Au fost elaborate, de asemenea, evaluările de siguranță pentru modificările sistemului ATM corespunzătoare obiectului de activitate al SMR.
- 10. Elaborare sau actualizare, după caz, a unor protocoale și/ sau proceduri de colaborare civil – militară, respectiv a procedurilor de management pre-tactic și tactic al spațiului aerian, după cum urmează:**
- participarea la elaborarea Procedurile de colaborare civil-militară a zborurilor, ediția 6.0/2016;
 - elaborarea Procedurilor de cooperare privind siguranța zborurilor în cazul executării activităților potențial periculoase pentru aeronave în poligoane terestre/maritime/fluviiale, DGO-CCM-PIN0602-CIV/MIL, ediția 4.0/2016;
 - participare la elaborarea protocoalelor pentru activitățile de zbor civil-militare complexe, naționale sau internaționale, cu impact asupra traficului aerian de rută.
- 11. Elaborare propuneri de măsuri corective pe linia obiectului de activitate al SMR, în urma inspecțiilor și audit-urilor efectuate de DSC, AACR și urmărirea implementării acestora.**
- 12. Analiza evenimentelor de siguranță raportate (REAC) și urmărirea implementării măsurilor corective, dacă a fost cazul. Participarea experților SMR, la solicitarea DSC, în comisiile de cercetare ulterioară a unor evenimente ATM.**
- 13. Planificarea capacității operaționale pe termen mediu, în contextul activității grupului Capacity Planning al NETOPS și actualizării secțiunii LSSIP "Traffic and Capacity " pentru perioada 2017 – 2021:**
- studiu schemă deschidere sectoare ACC pe timpul sezonului de vară, cu utilizarea aplicației NEST (Network Strategic Tool), dezvoltată de EUROCONTROL;
 - transmiterea către EUROCONTROL, în format NEST, a datelor de deschidere sectoare ACC București, în vederea actualizării determinării capacității de referință a ACC București și a estimării necesităților de disponibilitate capacitate pe termen mediu (2017 - 2021).
- 14. Actualizare, conform cerințelor AACR, a documentației în vederea modificării sistemului ATM prin intrarea în operare a 4 noi frecvențe de comunicații pentru furnizarea serviciului de informare a zborurilor și a serviciului de alarmare de la pozițiile operaționale dedicate din cadrul ACC București. SMR a coordonat elaborarea *Conceptului operațional și tehnic pentru furnizarea serviciului de informare a zborurilor și serviciului de alarmare în FIR București, ATM-SMR-POL2141-CONFIS*, ed. 2.0/01.02.2016 și a *Instrucțiunilor privind furnizarea serviciului de informare a zborurilor și serviciului de alarmare în FIR București, ATM-SMR-PIN2167-FIS/ALRS*, ediția 3.0/09.05.2016. A fost obținută aprobarea modificării sistemului ATM, s-a emis baza de amendament și în prezent se așteaptă aprobarea bazei de către AACR în vederea publicării. Data propusă pentru publicare este 15 septembrie 2016.**
- 15. Participarea reprezentantului ROMATSA în cadrul CECM/CANSO**
CANSO este organizația ce reprezintă interesele furnizorilor de servicii de navigație aeriană în cadrul diferitelor forumuri internaționale de nivel înalt, îndeosebi Comisia Europeană. ROMATSA este membru deplin CANSO din anul 1999. Participarea regulată la întâlnirile forului CECM asigură coordonarea la nivel european a unor subiecte importante din domeniul ATM și strânge cooperare cu ANSP-urile europene pe diverse teme de interes. Analizarea și furnizarea de opinie în cadrul acestui for asigură influențarea la nivel european, prin Luarea de Poziție a CANSO, a propunerilor legislative și nu numai, ce impactează activitatea unui ANSP.
- 16. Elaborare documentație în vederea stabilirii dimensiunilor spațiului aerian controlat (+/- 5 NM) de-a lungul rutelor ATS în spațiul aerian sub FL 105 din FIR București în vederea publicării acestei informații în AIP România. Aceasta modificare a fost implementată începând cu 26 mai 2016.**
- 17. Activități de instruire a personalului care urmează un curs de pregătire inițială în vederea obținerii licenței CTA stagiar, care se desfășoară la DSNAR Constanța (pentru disciplinele de instruire aferente obiectului de activitate al SMR).**
- 18. Participare la procesul de selecție a personalului care urmează cursul de pregătire inițială în vederea obținerii licenței CTA stagiar.**

19. Participare la lucrările Network Management Board – Minimum Service level task Force - Studiu DG MOVE privind identificarea oportunității armonizării perioadelor minime de notificare și nivelurilor minime ale serviciilor asigurate de ANSP-uri în cazul acțiunilor industriale (grevelor) în domeniul ATM în Europa.

Comisia Europeană (DG MOVE) a inițiat un studiu în scopul identificării oportunității armonizării perioadelor minime de notificare și nivelurilor minime ale serviciilor asigurate de ANSP-uri în cazul acțiunilor industriale (grevelor) în domeniul ATM în Europa.

DG MOVE a selectat firma de consultanță Ricardo Energy & Environment care, în coordonare cu consultantul York Aviation, partener DG MOVE, să efectueze un studiu pe această temă.

Intervalul de timp alocat studiului de către Comisia Europeană consultantului: iunie - noiembrie 2016.

Activități derulate în acest context:

- completare și transmitere către către consultantul DG MOVE a chestionarului dedicat inițierii studiului DG MOVE - Minimum Service Levels ;
 - elaborare material de analiză sintetică privind modul în care este gestionată la nivel legislativ național și procedural (organizațional) situația de declanșare a grevelor personalului CTA, atât din perspectivă strategică, cât și în regim pre-tactc, tactic și post – eveniment, în scopul asigurării continuității activității - prezentare a ROMATSA în cadrul lucrărilor NMB MSL TF (chairman din partea IATA);
 - elaborare material de informare către ATSR (nr. 23308 / 31.10.2016)
 - elaborarea în cadrul Task Force a unui material de bune practici pentru gestionarea declanșării acțiunilor industriale, a cărei formă inițială a fost propusă de reprezentantul IATA (chairman).
 - Reprezentantul ROMATSA, în colaborare cu reprezentanții ANSP-urilor și NM, a participat activ la procesul de amendare iterativă a documentului propus de reprezentantul IATA, astfel încât forma finală a acestuia să reflecte în mod echilibrat perspectivele operatorilor aerieni și ale furnizorilor de servicii de navigație și respectarea cadrului legislativ național specific fiecărui stat în domeniul reglementării raporturilor de muncă.
- 20. Coordonarea elaborării reglementărilor necesare și îndeplinirii responsabilităților ROMATSA în domeniul intervențiilor active în atmosferă (lansări rachete antigrindină).**
- 21. Elaborarea proiectului documentului de promovare a culturii de siguranță "Serviciile de informare a zborului și de alarmare pentru piloții VFR"**
- 22. Participarea la activitățile organizate de Comisia de apărare, ordine publică și siguranță națională din Senatul României și de alte structuri naționale pentru elaborarea reglementărilor necesare operării aeronavelor fără pilot la bord, respectiv stabilirii zonelor restricționate pentru protecția instalațiilor nucleare.**

Activități permanente ale SMR:

- Întocmirea bazelor de amendare AIP România în conformitate cu modificările de spațiu aerian aferente competenței SMR;
- Participarea la reuniuni RND SG / ICAO (Route Network Development Sub Group – ICAO EUR Region);
- Participarea la reuniuni RDGE / ICAO (Route Development Group – Eastern Part of the ICAO EUR Region);
- Participare la reuniuni APDSG (ATM Procedures Development Sub-Group), subordonat NETOPS;
- Participare la reuniuni CPSG (Capacity Planning Group), subordonat NETOPS ;
- Efectuarea de studii diverse, cu utilizarea aplicației NEST – dezvoltată de EUROCONTROL - pentru analiza schemelor de închidere / deschidere sectoare și în contextul actualizării planurilor de capacitate pentru LSSIP (material pregătit pentru lucrările grupului CAPLAN);
- Efectuarea de studii diverse pentru optimizarea structurii de spațiu aerian prin utilizarea de aplicații dedicate, astfel:
 - NEST (Network Strategic Tool), dezvoltată de EUROCONTROL – analiză preliminară
 - RAMS (ISA Software) - simulare de tip Fast Time

- Colaborarea civil-militară în scopul aplicării conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- Elaborare măsuri corective sau urmărirea implementării măsurilor corective în urma audit-urilor și inspecțiilor efectuate de AACR, DSC;
- Participare la încheierea de protocoale, proceduri, reglementari în colaborare cu instituții interne – MT, AACR, SMFA, și utilizatori ai spațiului aerian - TAROM, AOPA, ARCA, etc.;
- Participare în cadrul echipelor de specialiști la dezvoltarea și implementarea Sistemului ATM 2015+;
- Participare la elaborarea / revizuirea procedurilor aferente implementării Sistemului Național Antigriindină;
- Participarea la activități specifice colaborării civil-militare și programe de executare zboruri fără personal la bord (UAV);
- Participare, pe linia obiectului de activitate a SMR, la analiza proiectelor de reglementări trimise spre consultare de către AACR, MT, precum și la analiza proiectelor de documente elaborate de organizațiile internaționale la care România este parte - EASA, EUROCONTROL, ICAO, etc.

A.2 Managementul activității de terminal

Principalele activități desfășurate în anul 2016 în domeniul Managementul Activității de Terminal au fost următoarele:

- **Coordonare proiect implementare TMA NAPOC** – proiectul a fost implementat cu succes, cu data efectivă 10.11.2016;

Descriere activități premergătoare implementării:

- coordonare implementare rute de plecare/sosire instrumentală standard (SID/STAR) convenționale și PRNAV (DME/DME), a unor noi proceduri de apropiere instrumentală sau a unora revizuite – actualizare baze de amendament pentru publicare în AIP România;
- actualizare documente specifice:
 - manuale operaționale TWR Cluj, TWR Sibiu, TWR Tîrgu Mureș
 - raport de evaluare și reducere riscuri implementare TMA
 - raport de evaluare și reducere riscuri implementare concept PRNAV
 - raport de evaluare și reducere riscuri implementare rute SID/STAR
 - Letter of Agreement între unitățile ATS implicate
 - Plan implementare activitate în sala operațională APP din CDZ București
 - Proceduri colaborare cu operatori VFR
 - Proceduri LVP Cluj Napoca, Tg. Mureș, Sibiu;
- Grup Management al Transferului
 - Suport elaborare Plan implementare APP București/sector NAPOC
 - Participare activitate testare modificări environment aferente implementării
 - Evaluare deficiențe constatate post-implementare
- Elaborare documentație solicitare aprobare AACR pentru modificare sistem ATM ROMATSA, coordonare clarificări.

- **Coordonare implementare proiect sectorizare TMA București**
 - Elaborare bază amendament pentru publicarea în AIP România a noii sectorizări în TMA București
 - coordonare cu AACR în vederea obținerii aprobărilor.
- **Optimizare structura spațiu aerian**
 - Elaborare propuneri optimizare rute în regiunea Iași – colaborare stabilire configurație rute noi (nivele minime, puncte noi, distanțe, etc.)
- **Optimizare proceduri de zbor instrumental**
 Descriere activități:
 - coordonare implementare sau optimizare proceduri de zbor instrumental (analiză studii teren și obstacolare, coordonare formulare cerințe operaționale ale CTA/ operatori aerieni/SMFA, coordonare proces aprobare AACR și proces publicare);
 - elaborare propunere implementare rute SID în TMA București prin OSTAL (elaborare bază amendament, transmitere documentație la AACR);
 - demarare proces proiectare proceduri instrumentale de zbor pentru:
 - LRTC - revizie proceduri existente și proiectare rute SID/STAR și proceduri GNSS
 - LRAR - revizie proceduri existente și proiectare proceduri GNSS
 - LRBM proiectare ILS RWY 10, SID RWY 10/28;
 - Coordonări AACR – cerințe implementare proceduri apropiere instrumentală GNSS/LNAV;
 - coordonare cu SMFA și Direcția Topografică Militară privind elaborarea și implementarea procedurilor de apropiere instrumentală la Boboc și Câmpia Turzii;
- **Remote and Virtual TWR**
 Descriere activități:
 - participare în grup de lucru ROMATSA și EUROCAE/EUROCONTROL, formulare cerințe operaționale;
 - participare site surveys;
- **Proiecte modernizare aeroporturi**
 Descriere activități:
 coordonare/elaborare documente specifice pentru proiectele de modernizare a unor aeroporturi (proceduri de apropiere instrumentală, analize de risc, coordonări plan etapizare, etc.):
 - AIHCB / Otopeni – analiză proiect reamplasare praguri
 - Aeroport Oradea (prelungire pistă 19/01)
 - Analiza studiului de fezabilitate și a certificatului de urbanism aferente proiectului de extindere și modernizare a suprafețelor aeroportuare la aeroportul Baia Mare.
 - refacere pistă aeroport Tulcea.
- **Coordonări aeroporturi – aplicare Regulament 139/2014**
 - Participare GL implementare Reg. 139/2014
 - Elaborare draft acord între ROMATSA și Aeroporturi
 - Coordonare finalizare draft acord cu Aeroportul Timișoara și Aeroportul Arad.
- **Proiect ATM 2015+**
 Descriere activități:
 - participare grup de lucru ATM 2015+:
 - completare adaptation data pentru configurarea sistemului;
 - participare sesiuni testare sistem.
- **Centralizarea situației mișcărilor în FIR București și în zona terminală**
 Descriere activități:
 - Centralizarea lunară a situației mișcărilor pe toate aeroporturile din România;
 - Centralizarea lunară a situației mișcărilor în FIR București;
 - Elaborarea unor situații statistice care să reflecte evoluția traficului;
 - Transmitere trimestrială a datelor către AACR.
- **Pregătire/informare CTA**
 Descriere activități:
 - informare CTA privind intrarea în vigoare a unor noi reglementări sau modificarea acestora, stabilire nivel pregătire CTA;

- informare CTA privind intrarea în vigoare a unor modificări operaționale, stabilire nivel MBI;
- asigurare examinare teoretică și practică pentru candidații CTA;
- participare în comisiile de evaluare pentru avansarea sau promovarea CTA.
- **Inspecții operaționale**
Descriere activități:
 - monitorizare aplicarea planurilor de măsuri stabilite în urma auditurilor sau inspecțiilor operaționale efectuate de către AACR, DSC - ROMATSA și Serviciul Managementul Activității de Terminal/ROMATSA.
- **Coordonare pregătire ab-initio la Centrul de pregătire Constanța**
 - asigurare cursuri teoretice și SIM
- **Elaborare documentație specifică domeniului de activitate**
Descriere activități:
 - întocmire rapoarte de evaluare și reducere a riscurilor pentru instalare noi echipamente de radionavigație sau înlocuirea acestora (înlocuire echipamente VOR/DME);
 - formulare cerințe operaționale pentru instalarea unor noi echipamente de radionavigație de sol;
 - coordonare elaborare baze amendament AIP;
 - emitere baze NOTAM;
 - coordonare aeroporturi – implementare/actualizare proceduri LVP (Tg. Mureș, Timișoara, Cluj, Sibiu, Arad, Suceava);
 - actualizare Manuale Operaționale TWR, APP;
 - participarea la consultări privind modificări legislative și propuneri amendamente (RACR-CPPZI Ediția 2.0, PIAC-SSNA partea II),
 - coordonare elaborare amendamente LoA interne, între unități de trafic aerian din FIR București și externe, între unități de trafic aerian din FIR București și unități de trafic aerian din statele învecinate;
 - coordonare elaborare proceduri colaborare aerocluburi locale, operatori aerieni privați (Protocol Iacării Acrobați – SIAB, protocol Becker aviation – fotogrametrie, protocol Skydive Transilvania);
 - coordonare întocmire proceduri de colaborare între subunitățile DSN și aeroporturi;
 - coordonare elaborare proceduri colaborare spectacole/concursuri aeriene, lansări baloane;
 - participare elaborare proceduri colaborare exerciții militare ce au loc în spațiul aerian terminal.
 - Coordonare elaborare Plan Național Implementare PBN în România;
 - Coordonare elaborare raport de evaluare și reducere a riscurilor push-back LRTR
- **Alte activități operaționale**
 - monitorizare riscuri aferente activității specifice turnurilor de control de aerodrom (TWR) și unităților de control de apropiere (APP), analiza Raportării Evenimentelor de Aviație Civilă (REAC), formulare de cerințe sau recomandări pentru reducerea riscurilor;
 - consultări cu operatorii aerieni:
 - organizare întâlniri periodice TAROM, WIZZAIR și BLUEAIR, implicare operatori în formularea cerințelor operaționale pentru proceduri de zbor instrumental (participare ședință stabilire cerințe operaționale proiectare LRTR, LRAR)
 - participare sau elaborare propuneri mandat participare la întâlniri ale Asociației Aeroporturilor din România
 - întâlniri AOPA, AROPA;
 - întâlniri cu Aeroclubul României
 - participare în comisii examinare avansare / promovare CTA TWR/APP;
 - corelare obiective LSSIP cu obiectivele definite în Planul de Afaceri Strategic și la analiza impactului și stadiului de implementare a prevederilor Regulamentelor Europene;

- pregătire documente și amendamentele acestora pentru introducere în sistemul NIDS (sistem operativ de afișare informații și date).
- consultări cu operatorii aerieni, AACR și DSC în privința sesizărilor privind zgomotul în zona aeroporturilor – formulare răspunsuri petenți;
- Alte activități:
 - Activități de îndrumare pentru studenții Facultății de Inginerie Aerospațială aflați în stagiul de practică la ROMATSA/DO (perioada iulie – septembrie).

B. Managementul pregătirii profesionale și organizarea resurselor CTA

Managementul Resurselor Umane ATCO & Factori umani:

Activitățile efectuate pe parcursul anului 2016 au fost următoarele:

- participarea specialiștilor SMPP în cadrul comisiilor de evaluare organizate la unități ATS ale ROMATSA în vederea avansării sau promovării, după caz, a personalului CTA, care îndeplinea cerințele prevăzute în procedurile aplicabile;
- organizarea și monitorizarea generală a activității de reinnoire a licențelor și autorizarea de unitate pentru CTA;
- organizarea și monitorizarea executării cursurilor pentru obținerea autorizării de unitate la ACC București de către CTA Stagieri;
- organizarea și monitorizarea executării cursurilor de obținere calificare APS/Rad pentru CTA de la TWR Cluj.
- organizarea și monitorizarea executării cursurilor de extindere competență pe noile sectoare, ARGES, KONEL, BUDMO, DINSI, BACAU și NAPOC;
- organizarea și monitorizarea executării cursului ASMGCS de obținere autorizare ADI/GMS pentru toți CTA de la TWR Otopeni;
- organizarea și monitorizare cursuri de extindere competența pe noul sector TMA NAPOC pentru CTA din cadrul APP București și TWR Cluj;
- organizarea și monitorizare cursuri refresher efectuat în cadrul ROMATSA pentru instructori OJT;
- organizarea și monitorizare cursuri de perfecționare (refresher) HUM-TTI, HUM-CCA-R și HUM-SUP-R în cadrul ROMATSA de către IANS;
- organizarea la București, cu instructor IANS, a cursului FEAST ADM-T; FEAST USER pentru CTA din cadrul ACC București, APP Constanta, APP Arad, TWR Cluj și TWR Iași;
- organizarea și monitorizarea test FEAST la Cluj, pentru posturi vacante de la TWR-uri.
- emiterea și monitorizarea MBI-urilor, stabilirea nivelului, respectiv 1, 2 și 3, funcție de impactul în activitatea operațională și raportarea imediată, pentru MBI de nivel 2 și 3 sau periodică pentru MBI de nivel 1, la AACR;
- organizarea și monitorizare cursuri obținere/ prelungire certificat operator radiotelefonist pentru CTA;

Instruire:

- **coordonarea și urmărirea activităților de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului CTA**, după cum urmează:
 - cursuri de pregătire recurentă și pentru situații neobișnuite și de urgență a personalului CTA desfășurate la PAIFA;
 - cursuri de perfecționare a personalului ROMATSA (DO.DSC.DT.DSCD.CCSAR) la EUROCONTROL – IANS;
- **coordonarea și monitorizarea efectuării cursurilor necesare** modificărilor structurii spațiului aerian:
 - executarea cursurilor de pregătire, pentru implementarea noii structuri de spațiu aerian TMA NAPOC;
 - executarea cursurilor de pregătire, pentru modificarea structurii de spațiu aerian TMA NAPOC, în urma coordonării cu ACC București;
 - executarea cursurilor de pregătire, pentru implementarea noilor structuri de spațiu aerian în FIR București;
 - executarea cursurilor de pregătire, pentru modificarea structurii de spațiu aerian în urma coordonării cu ACC adiacente;

- **coordonarea și urmărirea efectuării cursurilor de conversie pentru CTA:**
 - cursuri obținere APS/RAD pentru CTA din cadrul TWR Cluj;
 - cursuri extindere arie competență pe sectoarele din cadrul ACC București – ARGEȘ, DINSI, BUDOP, MOPUG, BANAP;
 - curs conversie TWR Timișoara – APP Constanta;
 - curs reînnoire autorizare unitate TWR Târgu Mureș;
 - curs reînnoire autorizare de unitate ACC București;
 - organizarea și monitorizarea executării cursurilor de conversie pentru obținerea autorizării de unitate la APP București de către CTA de la TWR Otopeni, TWR Timișoara, TWR Craiova, TWR Oradea, TWR Suceava și TWR Bacău;
 - organizarea și monitorizarea executării cursurilor de conversie pentru obținerea autorizării de unitate la APP Arad de către CTA de la ACC București;
 - obținere licența dubla CTA TWR Satu-Mare / TWR Baia-Mare;
- **curs obținere licență CTA pentru CTA stagiați, pentru:**

ACC București – 12 CTA;	APP Constanta – 5 CTA;
APP București – 4 CTA;	TWR Baneasa – 1 CTA;
TWR Bacău – 1 CTA;	TWR Craiova – 1 CTA;
TWR Arad – 1 CTA;	TWR Sibiu – 2 CTA;
TWR Suceava – 1 CTA.	
- **curs Ab-Initio în vederea obținerii licenței CTA stagiar, pentru:**

ACC București – 24 pers.;	TWR Craiova – 3 pers.;	APP București – 4 pers.;
TWR Iași – 3 pers.;	TWR Arad – 1 pers.;	TWR Otopeni – 3 pers.;
TWR Bacău – 1 pers.;	TWR Satu Mare – 2 pers.;	TWR Baneasa – 3 pers.;
TWR Sibiu – 1 pers.;	TWR Constanta – 3 pers.;	TWR Târgu Mureș – 3 pers.;
- **curs refresher OJTI radar pentru CTA;**
- **coordonarea participării CTA din cadrul organelor de trafic la cursurile organizate de Eurocontrol – IANS;**
- **organizarea de cursuri, pe baza de contract de școlarizare, la sediul CDZ București cu lectori de la IANS;**
- **organizarea de cursuri, pe baza de contract de școlarizare, pentru:**
 - obținerea/ prelungirea certificatului operator în serviciile mobil aeronautic și mobil aeronautic prin satelit;
 - obținerea autorizării FEAST ADM-T; FEAST USER pentru CTA din cadrul ACC București, APP Arad, APP Constanta, TWR Cluj și TWR Iași.
- **organizarea de cursuri, pe baza de contract de școlarizare, pentru obținerea/ prelungirea certificatului operator în serviciile mobil aeronautic și mobil aeronautic prin satelit.**

Licența

- **analizarea și avizarea, după caz, a cererilor de obținere/revalidare/reînnoire a licenței CTA sau calificărilor și autorizărilor asociate acestora;**
 - monitorizarea îndeplinirii cerințelor REG 805/2011 și a documentului Master planul de pregătire privind licențierea și pregătirea CTA;
 - analizarea și înaintarea de propuneri pentru proiectul noului regulament al EASA privind licențierea CTA, care îl va înlocui pe actualul Regulament EC 340/2015;
 - în cooperare cu SRU, efectuarea demersurilor necesare către AACR în vederea:
 - ✓ examinării absolvenților cursului ab-initio pentru obținerea licenței CTA stagiar;
 - ✓ examinării CTA stagiați pentru obținerea licenței CTA cu calificările și autorizările de unitate corespunzătoare.

Competența lingvistică

- SMPP organizează / planifică și evaluează menținerea competenței în utilizarea limbii engleze (ELPAC) a întregului personal de dirijare și control de la toate unitățile ATS ROMATSA.

Organizația de Pregătire CTA ROMATSA

Recertificarea ROMATSA – Organizație de pregătire cu următoarele atribuții suplimentare:

- a inițiat, elaborat și a supus aprobării AACR documentația necesară recertificării Organizației de Pregătire CTA - ROMATSA.

În acest sens SMPP:

- a întocmit documentația necesară autorizării;
- a participat în perioada iunie-iulie la activitatea de audiere de către AACR în vederea reautorizării Organizației de Pregătire CTA ROMATSA în conformitate cu prevederile Reg.(CE) 805/2011;
- a obținut autorizarea până în data de 09.07.2017;
- a întocmit planul de tranziție privind continuarea supravegherii activității Organizației de Pregătire CTA ROMATSA pentru 2017;
- a participat în decembrie la activitatea de audiere de către AACR în vederea reautorizării Organizației de Pregătire CTA ROMATSA în conformitate cu prevederile Reg.(CE) 340/2015;

Alte obiective:

- coordonarea, urmărirea și îndeplinirea obiectivelor pe linia obiectului de activitate al SMPP (obiectivele HUM) din LSSIP România;
- participarea specialiștilor SMPP la proiecte ale DO;
- SMPP a participat, prin specialiștii săi la activitățile Organizației de Pregătire în conformitate cu prevederile Reg.(CE) NR. 805/2011 al Parlamentului European și al Consiliului stabilind cerințele comune pentru organizațiile de instruire a CTA;
- dezvoltarea sistemului de înregistrare a calificărilor profesionale și a datelor de licențiere a CTA;
- inițierea și derularea unor contracte cu EUROCONTROL IANS pentru pregătirea CTA în cadrul ROMATSA;
- inițierea și derularea unor contracte pentru certificarea RTF a CTA în cadrul RA ROMATSA;
- derularea contractelor de pregătire profesională PAIFA;
- programarea activităților de pregătire recurentă, a sesiunilor de examinare ELPAC și recertificare RTF;
- cursul pentru fiecare serie în parte va beneficia de suport logistic asigurat de către RA ROMATSA, programa de pregătire va respecta cerințele de licențiere Eurocontrol și ICAO, iar pe diplomele de absolvire se va menționa că acesta s-a desfășurat în conformitate cu cerințele organizațiilor menționate;
- documente curente: adrese, evidențe, elaborarea și gestionarea bazei de date a licențelor CTA / CITA. s.a.

C. Managementul Informațiilor Aeronautice

În anul 2016 activitățile pe linia managementului informațiilor aeronautice au cuprins următoarele acțiuni:

- ☞ coordonarea, îndrumarea și controlul tuturor activităților specifice domeniului de activitate al serviciului privind informarea aeronautică, în vederea realizării obiectivelor operaționale angajate, pentru semestrul II, 2016;
- ☞ pregătirea în vederea auditurilor pe line de QMS, SMS și a inspecțiilor din partea AACR și a DSC din cadrul ROMATSA;
- ☞ coordonarea activităților operaționale ale unităților ARO/Briefing și Biroului NOTAM Internațional pentru activitățile curente;
- ☞ actualizarea procedurilor de lucru pentru activitățile executive de informare aeronautică, aplicabile în serviciul AIM, unitățile ARO/Briefing și Biroul NOTAM Internațional;
- ☞ analiza și urmărirea actualizării Manualelor Operaționale ale unităților ARO/Briefing și Biroului NOTAM Internațional;
- ☞ asigurarea funcției de Client Security Officer (CSO) pentru ROMATSA în legătura cu Baza Europeană de date AIS - EAD, gestionarea utilizatorilor și drepturile acestora în lucrul cu EAD, modulele SDO, PAMS, INO; Pregătirea în vederea inspecțiilor și auditurilor AACR;
- ☞ în cadrul serviciului s-au desfășurat activități de dezvoltare și întreținere aplicații IT pentru serviciile de informare aeronautică, cum ar fi Portalul de Informare Aeronautică ROMATSA, aplicație aflată în stadiu de dezvoltare, prezentată la Expoziția ATM de la Madrid;
- ☞ analizarea proiectelor de PIAC-BA și PIAC-LCITA și transmitere puncte de vedere la AACR;

- ☞ urmărirea și coordonarea activității de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului AIS;
- ☞ elaborarea referatului de necesitate și estimare a valorii pentru contractarea serviciilor de școlarizare pentru cursul intensiv de limba engleză generală și de specialitate (refresher) pentru personalul de informare și participarea în comisia de negociere pentru atribuirea contractului;
- ☞ susținerea temelor din domeniul AIS la cursurile de pregătire CTA și PMO, organizate în cadrul ROMATSA;
- ☞ coordonarea acțiunilor necesare implementării măsurilor rezultate în urma auditurilor și inspecțiilor în domeniul AIS;
- ☞ efectuarea inspecțiilor interne operaționale la unitățile AIS, în concordanță cu planificarea anuală a acestora;
- ☞ elaborarea planificării inspecției interne operaționale pentru domeniul AIS;
- ☞ în vederea realizării obiectivului INF 01 – Modernizare sisteme pentru serviciile de informare aeronautică au fost derulate următoarele activități:
 - elaborarea studiului de fezabilitate pentru achiziția unui sistem computerizat integrat AIS în vederea implementării cerințelor Regulamentului (UE) 73/2010;
 - obținerea avizului CTE ROMATSA, cu observații;
 - invitarea reprezentanților principalelor companii europene producătoare să prezinte sistemele AIM și capabilitățile acestora. Până la data prezentei au răspuns invitației COMSOFT GmbH (Germania), parte a grupului FREQUENIS, Thales (Franța) și Avitech GmbH (Germania), parte a grupului INDRA. Reprezentanții INGINERIA DEI SISTEMI - IDS au răspuns pozitiv invitației, urmând să confirme o dată, foarte probabil pentru perioada cuprinsă între 04 – 07.07.2016;
 - a fost elaborat proiectul de specificații funcționale – parte a caietului de sarcini necesar pentru demararea procesului de achiziție.
- ☞ a fost efectuată analiza necesarului de personal operativ de informare pentru perioada 2016 – 2019. Alături de analize similare pentru personalul de control al traficului aerian și de meteorologie aeronautică, aceasta a fost supusă aprobării Comitetului Director ROMATSA;
- ☞ necesarul pentru acoperirea în anul 2016 - 2017 a numărului minim de personal operativ la unitățile care furnizează servicii de informare aeronautică și informare a zborurilor sunt următoarele:

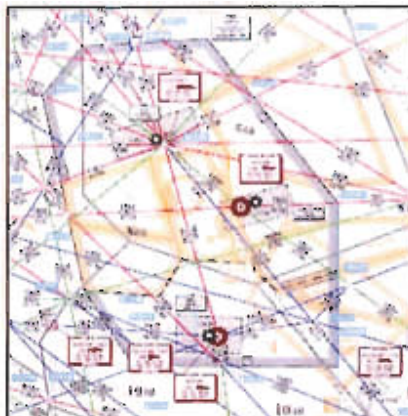
Unitatea	Numărul minim de personal necesar (CITA)	Număr de personal încadrat (CITA)	Necesar personal (CITA)
Serviciul Informare/Planificare Zboruri (ACC București)	33	28	5
Biroul NOTAM Internațional	9	5	4
ARO/Briefing București Otopeni	21	17	4
Total CITA necesar			13

- ☞ au fost inițiate la nivelul DSNB București acțiunile necesare pentru organizarea unui concurs de selecție a patru salariați (din cadrul ROMATSA) care să participe la un curs de formare inițială CITA Stagiari (organizat la ROMATSA R.A.) în vederea schimbării definitive a locului de muncă la ARO/Briefing București Otopeni, pe trei locuri vacante în cadrul unității și unul prin mutare a postului în condițiile legii și a procedurilor aplicabile;
- ☞ urmează să fie inițiate acțiunile necesare recrutarea și selecția personalului pentru participarea la cursul de formare inițială CITA Stagiari (organizat la ROMATSA R.A.) în vederea completării numărului minim necesar la Serviciul Informare/Planificare Zboruri (ACC București) și la Biroul NOTAM Internațional.

Furnizare AIS

- ☞ Actualizarea Manualului Operațional al Serviciului AIM și a procedurilor de lucru operaționale;

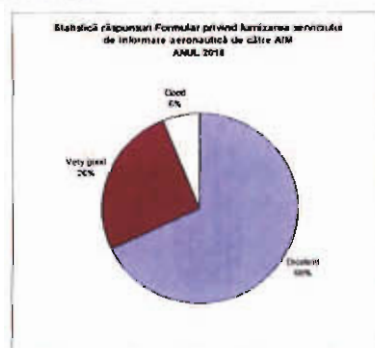
- Primirea și analizarea bazelor AIS de la originatori, transmiterea de observații în vederea corectării de către originatori și transmiterea bazelor AIS spre aprobarea AACR în vederea publicării informațiilor aeronautice;
- Publicarea hărților de rută pentru spațiul aerian inferior, superior și harta FRA, ediția 10 noiembrie 2016 (implementare TMA NAPOC);
- Publicarea hărților pentru rute VFR în TMA NAPOC (South part, North part);
 - Publicarea următoarelor documente de informare:

Documentul	Data publicării	Data intrării în vigoare	Conținutul (pe scurt)
AIRAC AIP AMDT 02/16	21 JAN 2016	03 MAR 2016	• Modificare limite laterale CTR Suceava • Proceduri GNSS LRSV • Modificare limite laterale CTR Tulcea
AIRAC AIP AMDT 03/16	18 FEB 2016	31 MAR 2016	Modificare infrastructura aeroport Oradea (RWY, TWY, platforma)
AIRAC AIP AMDT 04/16	17 MAR 2016	28 APR 2016	• Actualizare informații referitoare la managementul fluxurilor de trafic aerian și managementul utilizării spațiului aerian • Modificare rezistență RWY, TWY, platforma la aeroportul Suceava • Modificare program de operare la aeroportul Suceava
AIRAC AIP AMDT 05/16	04 APR 2016	26 MAY 2016	• Modificare limite laterale la 3 sectoare ACC • Modificare rețea de rute ATS RNAV în FIR București; • Modificare limite laterale CTR Bacău, Baia Mare, Cluj, Oradea, Satu Mare, Tulcea. • Relocare sistem DVOR/DME Constanța; • Actualizare SID/STAR/IACs Constanța
AIRAC AIP AMDT 06/16	12 MAY 2016	23 JUN 2016	• Modificare limită inferioară ruta ATS T74 • Modificare direcție ruta Z811 (CLJ-RUMUK); • Aeroportul Constanța – actualizare declinație magnetică; • Aeroportul Suceava – echipament ILS nou / IAC RWY 34 • Aeroportul Suceava – harta PATC
AIC A01/16	09 JUN 2016	01 JUL 2016	Cerințe implementare 8,33
AIRAC AIP AMDT 07/16	09 JUN 2016	21 JUL 2016	• Modificare limite inferioare segmente rute RNAV T90, T995, Y559, Y574; • LROP – STAR OBUGA realiniat; • LRCK – completare casete text STAR, corectare altitudine IAC VOR RWY 18; • LRSB – modificare altitudine de tranziție, revizuire IAC ILS RWY 27.
AIRAC AIP AMDT 08/16	07 JUL 2016	18 AUG 2016	• Actualizarea sumarului legislației naționale în domeniul aviației civile • LRBC - modificare nume aeroport • LRCL – actualizări datorate modificării declinației magnetice (text, hărți aeronautice) • LRPT- actualizări datorate modificării declinației magnetice (text, hărți aeronautice)
AIRAC AIP AMDT 09/16	04 AUG 2016	15 SEP 2016	• Publicare frecvențe FIS • Eliminarea aeroport LRFL (expirare certificat emis)

Documentul	Data publicării	Data intrării în vigoare	Conținutul (pe scurt)
			de AACR) Eliminare heliport LRPH (expirare certificat emis de AACR)
AIC A02/16	01 SEP 2016	15 SEP 2016	Introducerea pe timp de noapte a spațiului aerian "Free Route" transfrontalier Sud-Est european între zonele de control (CTA) Budapesta - București - Sofia (SEEN FRA)
AIRAC AIP SUP 01/16	01 SEP 2016	13 OCT 2016	Lucrări de reparații la pista Aeroportului BACĂU/George Enescu
AIRAC AIP AMDT 10/16	01 SEP 2016	13 OCT 2016	- LRSM – Modificări ale infrastructurii aerodromului - LRBS, LROP – implementare BUCURESTI DIRECTOR.
AIRAC AIP AMDT 11/16	22 SEP 2016	10 NOV 2016	- IMPLEMENTARE TMA NAPOC; - Publicare hărți pentru rute VFR în TMA NAPOC (South part, North part) - Publicare SID/STAR/IACs LRCL (hărți noi) - Publicare SID/STAR/IACs LRBS (hărți noi) - Publicare SID/STAR/IACs LRTM (hărți noi)
AIC B01/17	22 SEP 2016	01 JAN 2017	Calendarul AIRAC 2017
AIRAC AIP AMDT 12/16	27 OCT 2016	08 DEC 2016	- LROP - Actualizare hartă AOC 08R/26L - LROP - Actualizare hartă PATC 08R - Actualizare hărți pentru rute VFR în TMA NAPOC (South part, North part)
AIC A01/17	15 DEC 2016	01 JAN 2017	Utilizarea operațională în spațiul aerian al României a modului S îmbunătățit (EHS)
AIC A02/17	15 DEC 2016	01 JAN 2017	Lista de control a AIC Seria A
AIC A03/17	15 DEC 2016	01 JAN 2017	Aeroportul BUCUREȘTI/Henry Coandă (LROP) - Stoluri de păsări
AIC A04/17	15 DEC 2016	01 JAN 2017	Aeroportul CONSTANȚA/Mihail Kogălniceanu - Constanța Airport (LRCK) - Stoluri de păsări
AIC B02/17	15 DEC 2016	01 JAN 2017	Lista de control a AIC Seria B
AIP AMDT 343	15 DEC 2016	01 JAN 2017	- Publicare cerințe pentru TCO (operatorii din state terțe) - Actualizare informații referitoare la diferențele față de SARPS OACI - Publicarea unor tarife aplicabile începând cu data de 01.01.2017)
AIRAC AIP AMDT 01/17	21 DEC 2017	02 FEB 2017	- Actualizare hărți pentru rute VFR în TMA NAPOC (South part, North part) - LRAR - Actualizare informații – text și hărți - LROP – Actualizare hărți SID(RNAV), VAC - LRCL – Actualizare AOC

- menținerea datelor aeronautice în Baza de date AIS europeană – EAD, modulele SDO (Static Data Operations) și PAMS (Published AIP Management System);
- postarea pe site-ul propriu, www.aisro.ro, a elementelor Pachetului Integrat de Informare Aeronautică publicate.
- analizarea răspunsurilor la chestionarele privind furnizarea AIS de către ROMATSA, primite de la abonații la documentele AIS. Rezultatele pentru anul 2016 sunt prezentate în diagrama care urmează:

D. Managementul Informațiilor Meteorologice (MIM)

În anul 2016 au fost realizate următoarele categorii de activități:

Coordonare:

- coordonarea, îndrumarea și controlul tuturor activităților specifice domeniului de activitate al serviciului privind informarea meteorologică, în vederea realizării obiectivelor operaționale angajate, pentru semestrul I/ 2016;
- organizarea și desfășurarea inspecțiilor operaționale interne planificate în sem. I/2016;
- coordonarea activităților operaționale ale CNPMNA și Birourilor meteorologice de aerodrom pentru activitățile curente (amendare proceduri, gestionare situații indisponibilități personal, dotări, etc.);
- coordonarea acțiunilor necesare punerii în aplicare a planurilor de măsuri rezultate în urma auditurilor și inspecțiilor operaționale în domeniul MET;

Expertiza de specialitate:

- verificarea și actualizarea informațiilor MET conținute în AIP ROMANIA și elaborarea propunerilor de baze de amendament corespunzătoare pentru instalarea și punerea în funcțiune a câte unui vizibilometru în secțiunea MID a pistei la aerodromurile Suceava și Tulcea;
- preluarea imaginilor radar meteo de la ANM și implementarea lor pe noul sistem de procesare date meteorologice IBL, respectiv pentru generarea hărților radar individuale și integrate pentru cele două produse „Base Reflectivity” și „Echo Top”;
- preluarea datelor GRIB de la modelul ALARO al ANM în sistemul IBL și procesarea corespunzătoare a tuturor parametrilor recepționați (conform noului contract încheiat cu ANM);
- dezvoltarea și implementarea unei aplicații pentru preluarea prin Internet a datelor GRIB 2 de la modelul ARPEGE al Meteo France în sistemul IBL și procesarea corespunzătoare a tuturor parametrilor recepționați;
- dezvoltarea și implementarea unei aplicații pentru preluarea datelor SODAR de la echipamentul instalat la DSN București (aeroportul Henri Coandă) în sistemul IBL, stocarea lor în baza de date și afișarea pe stațiile de lucru meteorolog;
- dezvoltarea interfeței utilizator pentru afișarea în cadrul sistemului de procesare date meteorologice (IBL) a hărților de concentrație cenușă vulcanică recepționate de la WAFC Londra;
- prelucrarea statistică a datelor meteorologice privind numărul de cazuri cu condiții meteorologice corespunzătoare fazelor de pregătire și operațională pentru operare în condiții de LVO pentru aeroportul Sibiu;
- prelucrarea statistică a datelor meteorologice pentru realizarea studiului climatologic al aeroporturilor Timișoara și Arad;
- elaborarea evaluării de siguranță – faza FHA pentru modificările sistemului ROMAWOS prevăzute a se efectua până la finele anului 2017 prin:
 - utilizarea mesajelor de observație și a datelor meteorologice generate automat de sistemele ROMAWOS în activitatea de informare meteorologică a echipajelor pentru planificarea zborului, precum și pentru informarea în zbor la aeroporturile ARAD, CRAIOVA, ORADEA, SATU MARE, SUCEAVA și TULCEA;
 - modificarea Instrucțiunilor de operare a sistemului ROMAWOS, în vederea definirii unui mod de validare al indicațiilor de QNH și QFE ale sistemului corespunzător utilizării barometrelor electronice cu afișaj ca rezervă caldă a sistemului;
 - trecerea la utilizarea unei noi versiuni software ROMAWOS 4.0 (toate subunitățile).
- elaborarea studiului de fezabilitate "Amenajare platformă cu instrumente meteo la Aeroportul Craiova" (PAAP 2016, cap Studii). Studiul a fost avizat de către CTE ROMATSA din 21.03.2016;
- elaborarea documentației necesare pentru achiziția serviciului de detecție a fulgerelor în FIR București și un coridor învecinat cu acesta (PAAS 2016) – înaintat către Serviciul Logistică;

- elaborarea specificațiilor pentru achiziția de Stații pentru măsurarea și afișarea temperaturii, umidității relative/ punctului de rouă și a grosimii stratului de zapadă la platforma cu instrumente meteorologice de la aeroporturile Oradea, Satu Mare, Suceava, Tulcea, Sibiu, Baia Mare (PAAP 2016) – specificațiile au fost înaintate către SPMA;
- elaborarea specificațiilor pentru achiziția de software pentru sistemul ROMAWOS (PAAP 2016) și parcurgerea întregii proceduri de achiziție, finalizată prin semnarea contractului cu firma Kepler RomInfo;
- participare la elaborarea specificațiilor pentru achiziția unui Sistem ATIS la DSN Iași (PAAP 2016) – sub coordonarea Serviciului CNS;
- participare la activitatea comisiei de evaluare privind achiziția unui Sistem de detecție vânt de forfecare la Aeroportul Internațional Henri Coandă București (PAAP 2016);
- analize efectuate în vederea elaborării referatelor de oponentă ale Serviciului MIM pentru proiecte specifice sau conexe domeniului MET, în vederea discutării lor în CTE ROMATSA („Amenajare platformă cu instrumente meteo la Aeroportul Craiova”, „Instalare senzori meteo ROMAWOS pentru Cat.II RWY27 la Aeroportul Craiova”, „Mutare locație birou meteo de aerodrom la DSN Baia Mare” (PAAP 2016);
- reeditarea instrucțiunilor „Determinarea QNH și QFE la SMA Otopeni” (ATM-MIM-PIN2856-QNH.OTP), „Determinarea QNH și QFE la SMA Băneasa” (ATM-MIM-PIN2856-QNH.BSA), „Determinarea QNH și QFE la BMA Sibiu” (ATM-MIM-PIN2856-QNH.SIB), „Determinarea QNH și QFE la BMA Craiova” (ATM-MIM-PIN2856-QNH.CRV), „Determinarea QNH și QFE la BMA Arad” (ATM-MIM-PIN2856-QNH.ARD), „Determinarea QNH și QFE la SMA Constanta” (ATM-MIM-PIN2856-QNH.CND) – în vederea introducerii barometrelor electronice Vaisala PTB330 cu afișaj, achiziționate în baza PAAP 2015 ca rezervă caldă pentru măsurarea presiunii atmosferice la aceste unități meteorologice aeronautice;
- pregătirea documentației necesare și notificarea AACR, în conformitate cu PIAC SSNA partea a IV-a, privitor la modificarea sistemului funcțional „ROMAWOS” de la aerodromurile Otopeni, Băneasa, Craiova, Sibiu, prin reeditarea instrucțiunilor de determinare a QNH și QFE la BMA SIBIU, CRAIOVA, SMA OTOPENI și BĂNEASA;
- pregătirea documentației de achiziție și negocierea contractelor cu școala Anglo-Continental și MET Office College din Marea Britanie, pentru cursuri de pregătire destinate personalului meteorologic aeronautic;
- pregătirea documentației necesare și negocierea unui nou contract de furnizare de date meteorologice între ROMATSA și Administrația Națională de Meteorologie (ANM);
- participarea experților MET în derularea proiectului „PILOT Platform for access services to OPMET (worldwide/ECAC) data (METAR, TAF, SIGMET) in WXXM format” în cadrul programului SESAR Deployment, proiect care a fost inclus în lista de proiecte europene înaintate de grupul SDA către INEA CALL;
- participare la cursul pentru instalarea și întreținerea „Stațiilor pentru măsurarea și afișarea temperaturii, umidității relative/ punctului de rouă și a grosimii stratului de zapadă la platforma cu instrumente meteorologice de la aeroporturile Oradea, Satu Mare, Suceava, Tulcea, Sibiu, Baia Mare (achiziționate în baza PAAP 2016), susținut la DSN Sibiu de furnizorul HYDROMET SRL”;
- acțiuni în coordonare cu Serviciul Logistica și menținerea legăturii cu furnizorul pentru urmărirea îndeplinirii cerințelor contractuale și pentru distribuirea către subunități a echipamentelor achiziționate în sem. II -2016;
- coordonarea și evaluarea rezultatelor determinărilor comparative ale QNH și QFE în vederea validării tabelelor de calcul QNH și QFE la noul sediu BMA Baia Mare cuprinse în doc. „Instrucțiuni Calcul QNH și QFE la biroul meteorologic de aerodrom Baia Mare” (ATM-MIM-PIN2856-QNH.BAM, ed.3.0/19.07.2016);
- participare în comisia de achiziție a unui Sistem SODAR la Aeroportul Internațional Henri Coandă București (PAAP 2016) numită prin Decizia DG nr.700/10.10.2016;
- participare la activitatea comisiei de negociere privind la achiziția de „Piese de schimb VAISALA” (PAAP 2016), numită prin Decizia DG nr. 365/12.05.2016;

- coordonarea evaluării de siguranță – fazele FHA/ PSSA pentru modificările sistemului ROMAWOS prevăzute a se efectua până la finele anului 2017 prin:
 - utilizarea mesajelor de observație și a datelor meteorologice generate automat de sistemele ROMAWOS în activitatea de informare meteorologică a echipajelor pentru planificarea zborului, precum și pentru informarea în zbor la unele aeroporturi;
 - modificarea Instrucțiunilor de operare a sistemului ROMAWOS, în vederea definirii unui mod de validare al indicațiilor de QNH și QFE ale sistemului corespunzător utilizării barometrelor electronice cu afișaj ca rezervă caldă a sistemului;
 - trecerea la utilizarea versiunii software ROMAWOS 4.0;
- preluarea întregului flux de date meteorologice de pe serverul Messir COMM pe serverele IBL Visual Weather;
- configurarea sistemului Visual Weather pentru optimizarea fluxului de date meteorologice și a produselor livrate de către acesta;
- inițierea transmiterii în regim de testare a imaginilor satelitare și a datelor de vânt în altitudine de la sistemul Visual Weather către sistemul NIDS;
- întocmirea statisticilor anuale cu privire la calitatea codificării mesajelor de observație și calitatea prognozelor de aerodrom;
- angajarea serviciului în derularea proiectului eGAFOR;
- elaborare Plan de transfer și analiză de risc pentru mutarea BMA Baia Mare la noul amplasament aflat în clădirea aeroportului;
- prelucrarea statistică a datelor meteorologice pentru realizarea studiului climatologic al aeroportului Iași și Bacău;
- asigurarea la cerere a expertizei de specialitate pentru domeniul MET necesară implementării sistemului ATM 2015+;
- urmărirea și îndrumarea necesară pentru actualizarea Manualelor Operaționale în uz și a Procedurilor de colaborare specifice activităților de meteorologie aeronautică;
- verificarea în domeniul meteorologiei aeronautice a următoarelor documente:
 - amendamente la proceduri locale de coordonare BMA-TWR;
 - amendamente la proceduri locale de colaborare BMA-aeroport;
 - proceduri locale de operare LVO/LVP.
- refacerea și actualizarea procedurii de colaborare ROMATSA – Aeroclubul României;
- elaborare procedura de lucru ptr. întocmirea rezumatelor și tabelelor climatologice ;
- finalizarea punctului de vedere al ROMATSA privind proiectul pentru o nouă ediție a reglementării RACR – LMET;

Pregătirea personalului:

- coordonarea activității aferente funcționării Centrului de Pregătire în Meteorologie Aeronautică din cadrul ROMATSA, în părțile de responsabilitate ce revin Serviciului MIM;
- elaborarea programelor de pregătire pentru utilizarea echipamentelor noi sau în cazul implementării unor noi versiuni soft cu impact asupra utilizatorului;
- inițierea demersurilor necesare pentru completarea necesarului de personal MET operațional , prin selecția de personal extern la Birourile meteo de aerodrom din cadrul DSNA Oradea, Sibiu și Baia Mare;
- a fost efectuată o analiză a dinamicii personalului meteorologic aeronautic operațional până în anul 2020, referitor la asigurarea necesarului imediat și de perspectivă pentru această categorie de personal, pentru care au fost deja inițiate acțiunile necesare pentru punerea în aplicare a măsurilor propuse, referitor la:
 - organizarea concursurilor de selecție cu personal extern pentru ocuparea a câte unui post de meteorolog aeronautic tehnician stagiar la BMA din cadrul DSNA Oradea, DSNA Baia Mare și DSNA Sibiu;
 - obținerea acordului conducerii ROMATSA pentru identificarea a două posturi vacante de la alte meserii, din cele existente, care temporar să fie transformate în posturi de MET Aero tehnician stagiar, pentru suplimentarea cu câte un post și

- ocuparea acestora în schema de personal de la BMA din cadrul DSNA Craiova și DSNA Iași, care în prezent au dificultăți majore în asigurarea programului de funcționare al compartimentului meteo cu personalul existent;
- suplimentar față de acțiunile menționate mai sus, s-a avut în vedere reconversia profesională a două persoane de la alte meserii și transformarea posturilor respective în posturi de meteorolog aeronautic tehnician pentru Stația meteorologică aeronautică București-Otopeni,
 - participarea experților serviciului, în calitate de lectori, la susținerea cursurilor refresher în domeniul MET în cadrul ROMATSA pentru personal MET AERO PROG, precum și pentru personal MET AERO TEHN;
 - participarea experților serviciului, în calitate de lectori, la susținerea cursurilor în domeniul tehnicii predării la clasă (TTI) în cadrul ROMATSA pentru personal CNS și ATS;
 - susținerea ca lector de cursuri refresher în domeniul MET în cadrul ROMATSA pentru personal ATS;
 - susținerea ca lector de cursuri abinitio în domeniul MET în cadrul ROMATSA pentru personal ATS TWR;
 - participarea în calitate de membru al COMPET Expert Team EUMETCAL la dezvoltarea programei de curs "Train the Assessors";
 - furnizare cursuri meteo pentru MET (revalidare licențe și obținere calificări) și ATCo (Abinitio Constanta și București);
 - furnizare curs de instruire la clasă pentru personalul tehnic și ATCo;
 - participare la grupurile de lucru pentru planificarea și dezvoltarea cursului la nivel european de pregătire a evaluatorilor de competențe MET dezvoltat în cadrul EUMETCAL;
 - participare la Workshop-ul EUMETCAL;
 - dezvoltare proceduri, amendare proceduri existente conform domeniului de competențe;
 - avizare proceduri elaborate pe plan local în teritoriu;
 - participare la activitățile de instruire asigurate de OMM în calitate de lectori (curs WMO – Doha);
 - participarea experților la activitățile (online) echipei de experți OMM pentru educație, pregătire și competențe;
 - urmărirea și coordonarea activității de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului MET;
 - elaborarea programelor de pregătire pentru utilizarea echipamentelor noi sau în cazul implementării unor noi versiuni soft cu impact asupra utilizatorului;
 - actualizarea dosarelor personale ale personalului meteorologic;

Alte activități:

- participarea experților MET din cadrul serviciului la întâlnirile unor grupuri de lucru internaționale în cadrul ICAO, EUROCONTROL și OMM;
- monitorizarea curentă a funcționării sistemelor PBS-MET/Lotus și Self-Briefing MET, utilizate pentru obținerea documentației meteorologice de zbor, precum și a noului sistem IBL, destinat procesării datelor meteorologice aeronautice,
- participarea la workshop-ul „ECARS - Good practices in LIDAR operation”, organizat de către INOE în perioada 23-27.05.2016,
- participarea la cursul "Using satellite data in weather forecasting", organizat de către BULATSA la Sofia în perioada 14 - 17 martie 2016
- participare, în calitate de lectori, a experților Serviciului MIM la cursuri externe în domeniul competențelor MET (training, assessing) la solicitarea Croatia Control
- asigurarea activităților de Coordonator Local de Calitate (CoLC) pentru Departamentul operațional.
- participare la Expoziția mondială de echipamente meteorologice de la Madrid (septembrie 2016), ocazie cu care au fost identificați potențiali furnizori pentru echipamentele prevăzute în planul de investiții ROMATSA pentru 2016 și 2017;

E. Sisteme Management Trafic Aerian (ATM)

Principalele activități desfășurate în anul 2016 în domeniul sisteme ATM au fost următoarele:

a. Implementare SEEN FRA (South East Europe Night FRA)

SATM asigură coordonarea proiectului SEEN FRA pe domeniul său de activitate. SEEN FRA (South East Europe Night FRA) presupune implementarea FRA pe timp de noapte în CTA Sofia, CTA București și în CTA Budapesta. BULATSA, ROMATSA și HUNGAROCNTRONOL beneficiază de suportul NM în procesul de implementare.

În cadrul întâlnirii Comitetului Strategic DANUBE FAB (29 Feb 2016) s-a propus ca etapa FRA de noapte în DANUBE FAB să înceapă în cursul anului 2016.

Proiectul SEEN FRA a fost inițiat în cadrul întâlnirii operaționale trilaterale ROMATSA – BULATSA – HungaroControl desfășurată în luna aprilie 2016 la Arad și decis în data de 10 mai 2016 prin confirmarea acordului de participare în cadrul proiectului de către partea bulgară. În cadrul reuniunilor DANUBE FAB ANSP Board și Governing Council, desfășurate în Bulgaria pe 26, respectiv 27 oct. 2016, a fost confirmată implementarea SEEN FRA (South East Europe Night FRA) începând cu data de 30.03.2017 (data de ciclu AIRAC).

Activități SEEN FRA desfășurate în anul 2016:

- a fost realizată evaluarea inițială a interoperabilității sistemelor ATM - s-a realizat prin interconectarea sistemelor ATM de test (27.06-08.07.2016). Testele au fost finalizate cu succes, astfel că activitățile identificate în Planul de Implementare și-au păstrat planificarea inițială.
- a fost elaborat Conceptul Operațional SEEN FRA și actualizat ca urmare a deciziei Bulgariei de a coborî nivelul min. de la care se operează FRA în CTA Sofia de la FL245 la FL175 - finalizat în trim.IV 2016.
- a fost elaborat Planul de Implementare – finalizat trim.II 2016
- a fost elaborat SEEN FRA Safety Case, document agreat trilateral - finalizat trim.IV 2016.
- pe data de 15 sept 2016 a fost publicată circulara aeronautică referitoare la implementarea SEEN FRA. Documentul a fost agreat de cele 3 părți, având conținut identic în toate cele 3 versiuni (BULATSA, ROMATSA și HUNGAROCNTRONOL) fiind destinat în principal familiarizării operatorilor aerieni cu noul concept (AO awareness).
- a fost elaborată și finalizată baza de amendament AIP referitoare la implementarea SEEN FRA, fiind transmisă spre aprobare către AACR în luna dec. 2016.
- au fost revizuite restricțiile RAD în contextul implementării SEEN FRA.
- în luna oct. 2016 a avut loc validarea operațională a ENV SEEN FRA în cadrul NMOC. În cadrul acestei activități s-a verificat procesarea planurilor de zbor de către NMOC, având la bază scenariile descrise în documentul SEEN FRA Prevalidation Plan, document comun ROMATSA, BULATSA și HUNGAROCNTRONOL. O a doua sesiune de Prevalidare NMOC va avea loc după finalizarea amendamentelor AIP România, AIP Bulgaria și AIP Ungaria, urmărind verificarea implementării modificărilor aferente SEEN FRA în ENV NMOC, conform AIP.
- a fost inițiat procesul de revizuire a LoA cu partenerii SEEN FRA - nov. 2016.
- au fost inițiate demersurile în vederea obținerii aprobării CMSA și a acceptării modificării sistemului ATM de către AACR - nov. 2016.
- în vederea implementării, au avut loc o serie de întâlniri trilaterale operaționale și tehnice SEEN FRA.

Trebuie precizat faptul că, în calendarul de implementare inițial agreat de partenerii DANUBE FAB faza a II-a (FRA pe timp de noapte în cadrul DANUBE FAB) a fost prevăzută pentru Q1 2016, însă acest termen s-a amânat ca urmare a modificărilor de rute implementate în vara anului 2016 în spațiul aerian al DANUBE FAB.

b. Implementare GOFRA

În cadrul întâlnirii Gate One la nivel CEO (GOCEO/5) din noiembrie 2015, ca urmare a inițiativei HungaroControl, a fost agreată de către toți participanții analiza oportunității participării ANSP-urilor membre Gate One la elaborarea unui Studiu privind posibilitatea implementării conceptului Free Routes (FRA) în spațiul aerian Gate One (GO FRA) și aplicarea pentru obținerea unei finanțări din fonduri europene (CEF) prin intermediul SESAR

Deployment Manager (SDM). Ulterior, toți membrii Gate One și-au exprimat, prin corespondență la nivel CEO, intenția de participare la Studiul GO FRA.

Pentru formalizarea intenției de participare la Studiul GO FRA, ROMATSA, alături de ceilalți membri Gate One, a semnat o Scrisoare de Intenție (Skopje, 29-30 iunie 2016), ce face parte din pachetul aplicației de finanțare.

Conform calendarului SDM, au fost transmise direct sau prin intermediul coordonatorului Acțiunii, toate documentele și informațiile solicitate, acestea fiind încărcate în STAR tool și, ulterior, validate de către SDM.

SATM, asigură coordonarea proiectului și punctul de contact pentru aspecte operaționale.

c. Participarea la derularea Programului de Dezvoltare și implementare a Noului Sistem ATM ROMATSA 2015+.

Experții SATM au participat la activitățile de revizuire din punct de vedere operațional a documentației sistem și a documentației de testare.

Totodată, au fost realizate: pregătirea, introducerea, actualizarea, verificarea în sistem a datelor de configurare (Adaptation Data).

SATM asigură managementul configurației proiectului ATM2015+, al datelor de configurație (adaptation data) și al documentației. SATM analizează impactul modificărilor rezultate în urma FAT, SAT și propune planificarea implementării acestora.

Următoarele activități de coordonare a proiectului au avut loc în 2016: managementul, monitorizarea și controlul nemijlocit al Proiectului, avizarea tuturor documentelor din cadrul proiectului, întocmirea rapoartelor de stadiu și a rapoartelor de sfârșit de etapă ale proiectului și autorizarea demarării noilor etape, managementul riscurilor (împreună cu proiect managerii grupurilor de lucru), organizarea mai multor sesiuni de pre-testare a Sistemului ATM2015+, planificarea pregătirii personalului Romatsa și finalizarea cursurilor de pregătire a personalului implicat în testarea FAT și SAT a Sistemului.

Au avut loc activități în comun cu furnizorul pentru: definirea datelor de setare a sistemului din cadrul Adaptation Data, integrarea cu celelalte sisteme operative ale Romatsa (VCSS, NICE, PASACT, A-SMGCS, etc).

De asemenea, specialiștii SATM au participat la cele 6 sesiuni de testare intermediară, desfășurate în anul 2016.

Activitățile urmează a se desfășura conform graficului aprobat.

d. Implementare sector final director APP București

SATM a participat la implementarea sectorului director TMA București, împreună cu APP București și SMT – finalizat în oct. 2016.

e. Reamenajare Sala Vioara

SATM a participat la derularea proiectului și coordonarea instalării componentelor SIM și TDS ale Sistemului ATM2015+ în sala Vioara; proiectul a fost finalizat la începutul anului 2016.

f. Activități sistem operațional (LEONARDO)

♦ **Îmbunătățire sistem LEONARDO**

SATM participă la activitățile de revizuire a documentației sistem și de testare a versiunilor software LEONARDO. Aceste activități au loc atunci când se realizează corecții software ce vizează funcționalitățile implementate. În 2016 au fost derulate activitățile aferente contractului de mentenanță încheiat cu firma LEONARDO. SATM a formulat cerințele operaționale referitoare la corecții DSP pentru APP și la implementarea Mod S în sistemul LEONARDO (FDP, CWP, FPPS), participând și la faza de implementare. În 2016, în sem I, au avut loc următoarele activități legate de implementarea funcționalităților menționate mai sus: testare FAT la sediul furnizorului, testare SAT în TDS și instalare în regim operațional (apr. 2016). În cursul anului 2016 au mai fost testate în TDS versiuni software care rezolvă probleme constatate în operare, fără a fi instalate însă în mediul operațional (datorită regresiiilor).

♦ **Testare și implementare geografie aferentă implementării noilor fluxuri de trafic (AIRAC mai 2016)**

Activitatea a constat în testarea modificărilor referite mai sus, atât pentru FIR București, cât și pentru aria de interes FDP. În 2016 au avut loc 2 sesiuni de testare, după cum urmează: în martie (testare doar modificări din FIR București, cu intrare în vigoare 26 mai 2016), respectiv mai (testare modificări din FIR București și aria de interes FDP – pentru

aceasta din urmă – modificările aferente AIRAC apr 2016 și mai 2016, necunoscute la momentul testelor din martie).

Pentru FIR București, noua verisune de geografie a inclus pe lângă modificări de rute și puncte și modificări de CTR-uri, SID-uri și STAR-uri la LRCK. În plus au fost modificate hărțile CWP, inclusiv harta FRA.

Instalarea în mediul operațional s-a realizat cu succes pe 26 mai 2016, neconstatându-se probleme post instalare.

♦ **Testare geografie aferentă implementării sector Director TMA București (AIRAC 10/2016)**

Activitatea a constat în testarea în TDS a modificărilor referite mai sus. Instalarea în mediul operațional s-a realizat cu succes pe 13 oct. 2016, neconstatându-se probleme post instalare.

♦ **Actualizare environment sisteme procesare date implementare concept operațional TMA NAPOC**

Activitatea a constat în: implementare sectorizare FDP-FPPS, actualizare geografie sisteme FDP/FPPS, implementare modificare configurație sistem TCA/MSAW, implementare hărți CWP pentru TMA NAPOC.

♦ **Testare SEEN FRA (iul.2016)**

Activitatea, desfășurată în TDS, a vizat testarea interoperabilității sistemelor FDP ROMATSA, BULATSA și HUNGAROCNTROL.

g. Implementare TMA NAPOC

Activitatea a constat în:

- Implementare sectorizare FDP-FPPS
- Actualizare geografie sisteme FDP/FPPS
- Implementare modificare configurație sistem TCA/MSAW
- Implementare hărți CWP pentru TMA NAPOC
- Testare în TDS – modificări environment aferente TMA NAPOC
- Actualizare documentație: Concept Operațional și Tehnic, Plan de implementare
- Participare la activitățile GMT.

TMA NAPOC a fost implementat cu succes în nov. 2016.

h. A-SMGCS

SATM asigură, pe domeniul său de activitate, coordonarea activităților pentru punerea în exploatare operațională a sistemului de supraveghere a mișcărilor pe suprafața de mișcare a aerodromului AIHCB (componenta SMR a A-SMGCS).

Sistemul a fost autorizat de către AACR din punct de vedere tehnic.

În sem. II 2016 a fost obținută autorizarea GMS pentru CTA de la TWR Otopeni pentru utilizarea sistemului, fiind obținută și acceptarea de către AACR a modificării sistemului ATM prin introducerea în exploatare operațională a sistemului de supraveghere a mișcărilor pe suprafața de mișcare a aerodromului AIHCB.

Au fost efectuate demersurile în vederea încheierii cu firma AviBit a contractului de asistență tehnică și a celui pentru implementarea mesajelor OLDI customizate (pentru interfațarea cu Indra). Ambele contracte au fost încheiate în luna nov. 2016.

i. Implementare Remote Tower

SATM a participat la elaborarea Conceptului Operațional RVT (Remote and Virtual Tower) ROMATSA și a celui tehnic. În prezent este definită o nouă structură organizatorică a proiectului, prin lansarea lucrărilor Grupului de Lucru privind „Oportunitatea implementării conceptului Remote Tower în ROMATSA”. Responsabilitățile Grupului de lucru constau în analizarea oportunității, necesității și argumentarea privind beneficiile implementării acestui concept în ROMATSA.

j. Implementare CDM la Aeroportul AIHCB – Otopeni

ROMATSA se află în faza de analiză în vederea participării la dezvoltarea unui proiect operațional de implementare a unui sistem Airport Collaborative Decision-Making (A-CDM) la AIHCB, în parteneriat cu administrația aeroportului, operatorii aerieni, precum și cu alți parteneri (operatori de sol, operatorii de aeroport). Echipa EUROCONTROL responsabilă pentru asigurarea suportului în implementarea A-CDM la aeroporturile europene se află în faza de finalizare a studiului Gap Analysis pentru identificarea oportunității și estimarea beneficiilor la nivel local și la nivel de rețea a implementării A-CDM la Aeroportul Otopeni.

k. SESAR**♦ Participare la activitățile Grupului de Lucru SESAR**

SATM participă la lucrările grupului de lucru ROMATSA (GL SESAR), pentru pregătirea participării ROMATSA la faza de dezvoltare (development) și la nivelurile de management și de implementare ale fazei de punere în practică (deployment) a Programului SESAR.

În cadrul grupului de lucru, SATM participă la: **SESAR Development/ PJ16 CWP/ HMI**. Activitățile sunt concretizate prin participare la: întâlniri, workshop-uri și seminarii pe subiect, elaborarea documentelor necesare pentru pregătirea participării ROMATSA la cele două faze și fundamentarea deciziilor de management în acest sens.

♦ SESAR Deployment Manager

Participarea la depunerea cererii de finanțare aferent CEF Call 2015 (INEA/ SESAR Deployment) pentru finanțarea prin acest mecanism financiar a fazelor ulterioare ale Programului ATM2015+.

l. e-Management

SATM participă la realizarea acestui proiect, fiind responsabil pe domeniul operațional, au fost introduse datele cu caracter operațional.

m. Îmbunătățire NIDS

SATM elaborează cerințele operaționale și coordonează activitățile privind modificarea/ îmbunătățirea/ testarea NIDS. Aceste activități au loc atunci când apare necesitatea customizării NIDS/ implementării unor îmbunătățiri, propuse de către utilizatorul final (CTA) și evaluate operațional ca fiind fezabile. În 2016 au fost customizate domeniul documente și pagina CTR.

n. Coordonarea elaborării documentului LSSIP România

SATM asigură coordonarea elaborării edițiilor anuale ale documentului LSSIP România. Aceasta este o activitate permanentă care presupune atât coordonarea activităților specifice din cadrul ROMATSA cât și colaborarea cu celelalte instituții (MT, AACR, SMFA, AIHCB).

În luna martie 2016 au fost finalizate activitățile specifice pentru elaborarea LSSIP Romania 2015. În trim. IV 2016 au demarat activitățile specifice pentru elaborarea LSSIP Romania 2016.

o. Participare la elaborarea PLANULUI DE AFACERI STRATEGIC ROMATSA și a PLANULUI DE AFACERI ANUAL

Serviciul SATM participă la corelarea obiectivelor LSSIP cu obiectivele definite în Planul de Afaceri Strategic și la analiza impactului și stadiului de implementare a prevederilor Regulamentelor Europene.

p. DANUBE FAB

SATM participă la activitățile DANUBE FAB, pe parte operațională: ATM development, ConOps, OSC. Serviciul SATM participă la corelarea termenelor obiectivelor conținute în edițiile naționale ale LSSIP Romania și respectiv LSSIP Bulgaria cu angajamentele și obiectivele definite la nivelul DANUBE FAB, în cadrul *DANUBE FAB Strategic Programme* și respectiv *Annual Plan*.

q. Implementarea supravegherii Mod S.

Începând cu 25.06.2015 au fost activate volume din FIR București (peste FL245, TMA București conectat la FL245) ca spațiu Mode S, în coordonare cu EUROCONTROL.

În prezent este monitorizată acoperirea Mod S în vederea rafinării definirii volumelor Mod S și se lucrează la extinderea acestei acoperiri. Activitatea este în derulare, finalizarea, funcție de extinderea acoperirii Mod S depinde de punerea în operare a noilor radare Mod S, extinderea WAM.

A fost realizată, cu sprijinul DT, analiza privind posibilitatea definirii unui nivel minim de la care este asigurată acoperirea dublă Mod S în FIR București mai mic decât cel definit în prezent (acest nivel este FL245, declarat la EUROCONTROL în scopul marcării de către IFPS a zborurilor eligibile pentru alocarea A1000).

r. Rezerva SUR

SATM a coordonat activitatea de testare operațională a sistemului Rezerva SUR care implementează Modul S, activitate finalizată cu succes. Au fost elaborate instrucțiunile de lucru cu SRS la unitățile TWR și pentru furnizarea serviciului de control de apropiere la TWR Cluj. SATM a efectuat demersurile necesare, pe domeniul de activitate, în vederea acceptării

modificării sistemului ATM prin punerea în funcțiune a SRS Mod S. Astfel, în primul trimestru 2016 SRS Mod S a devenit operațional la toate unitățile de trafic.

s. Evaluarea performanței

SATM participă la lucrările grupului de lucru desemnat prin Decizia Directorului General ROMATSA pentru elaborarea procedurii privind evaluarea performanței personalului ROMATSA.

t. Alte activități

♦ Semaforizarea intersecțiilor de pe aeroportul Henri Coandă

SATM a participat la proiectul de semaforizare a intersecțiilor de pe aeroportul Henri Coandă.

♦ ITT Exelis

SATM coordonează răspunsul ROMATSA în procesul de evaluare periodică a stadiului de implementare a recomandărilor cuprinse în Studiul de modernizare a sistemelor de supraveghere "Romania: Aviation Surveillance Modernization", elaborat în perioada ianuarie – august 2013 în cadrul contractului de asistență tehnică cu compania americană ITT Exelis. În conformitate cu prevederile Grantului USTDA, ROMATSA are obligația de a răspunde în procesul de evaluare a implementării recomandărilor formulate de experții Exelis în Studiul de modernizare a sistemelor de supraveghere "Romania: Aviation Surveillance Modernization" pe o perioadă de 5 ani de la data finalizării Raportului Final (septembrie 2013).

♦ Cursuri

SATM a elaborat și susținut cursuri interne de reconversie profesională la materiile aeronave, navigație aeriană, echipamente de bord, proceduri de urgență pentru cursurile CTA Ab-initio și rating 2015/2016, 2016/2017 desfășurate la DSNAR Constanța și SSA București.

♦ Activități curente:

- **Elaborare proceduri, norme, instrucțiuni (PIN-uri), manuale specifice activității serviciului și proceselor derulate în cadrul acestuia, sau specifice operării sistemului ATM**

Această activitate implică participarea la elaborarea de PIN-uri noi sau actualizarea celor existente.

- **Analiza și avizarea documentațiilor privind obiective de investiții ROMATSA cu impact operațional**

Experții serviciului SATM analizează și avizează documentații (teme de proiectare, studii de fezabilitate și fezabilitate, proiecte de execuție, etc.) privind obiectivele de investiții cu impact operațional (sisteme de comunicații și supraveghere, mijloace de navigație, amenajarea sălilor operaționale, etc.).

Sunt analizate și se elaborează referate de opoziție destinate dezbaterii în CTE.

- **Menținerea evidenței implementării măsurilor din domeniul operațional stabilite în urma inspecțiilor și auditurilor**

Tabelele respective sunt permanent actualizate cu concursul celorlalte servicii din Departamentul Operațional.

- **Actualizarea bazei de date de aeronave**

Activitatea constă în actualizarea regulată a bazei de date aeronave a sistemului LEONARDO.

- **Actualizarea bazelor de date ale sistemului ATM**

Activitatea este permanentă și constă în: actualizarea periodică bazată pe Ciclu AIRAC a geografiei FPPS/FDP LEONARDO, verificarea și testarea implementării modificărilor în sistemele FDP/FPPS. Activitate recurentă la data ciclului AIRAC, care a înregistrat modificări complexe în 2015.

- **Revizuirea Planului general de acțiune în situații speciale**

Activitatea constă în actualizarea regulată a Planurilor de contingență locale și a celui general.

- **Participare la LSSIP Expert Group**

Această activitate implică participarea la activitățile specifice având ca principal obiectiv îmbunătățirea procesului ESSIP/LSSIP; activitățile se desfășoară prin corespondență și teleconferințe.

- **SESAR C.02 Task 007 - European Deployment Reports & Assessments-
elaborarea Raportului ESSIP anual**

Această activitate s-a concretizat în 2015 cu participarea la elaborarea ESSIP Report 2014 care evaluează progresul în implementarea obiectivelor cuprinse în ESSIP Plan în statele ECAC și propune acțiuni de remediere la nivel de rețea EATMN. În martie 2016 au demarat activitățile specifice de elaborare a ESSIP Report 2015 (prin analiza și sinteza datelor cuprinse în edițiile naționale LSSIPs 2015).

✓ **Participare la CANSO EASA Task Force**

Grupul de lucru este dedicat stabilirii poziției CANSO față de proiectele de reglementare EASA aflate în diferite stadii de dezvoltare. Participarea constă în analizarea și evaluarea impactului propunerilor de regulamente noi sau a celor de amendare a regulamentelor SES/EASA existente asupra activității ROMATSA, formularea unor puncte de vedere susținute și de opiniile specialiștilor din cadrul ROMATSA și corelate cu alte luări de poziție/puncte de vedere ale ROMATSA (ex. cele formulate în cadrul GL SES II+) și transmiterea acestora în cadrul proceselor de consultare inițiate de CANSO. Activitatea se desfășoară prin corespondență, teleconferințe și întâlniri de lucru.

✓ **Participare la ODSG ATFCM Operations and Development Sub-Group**

SATM participă la ODSG, grup de lucru EUROCONTROL ce urmărește atât îmbunătățiri la nivelul serviciilor ATFCM, cât și IFPS.

✓ **Managementul codurilor SSR**

În cadrul acestei activități se monitorizează utilizarea codurilor SSR, fiind raportate la EUROCONTROL problemele constatate (coduri insuficiente, coduri care trebuie schimbate în FIR București deoarece ATSU din amonte nu au schimbat codurile conform doc ICAO CAL, conflicte de coduri SSR). Raportarea se realizează în cadrul EUROCONTROL/ SCPG – SSR Code Planning Group (grup de lucru la care participă SATM), care ia măsurile necesare în vederea remedierii problemelor constatate.

SATM participă la EUROCONTROL/ TCFG Transponder Code Function Group. Managementul resurselor limitate (frecvențe, coduri SSR) este una din funcțiile NM. TCFG are un dublu rol, de a susține atât ICAO European Air Navigation Planning Group (EANPG) pentru managementul codurilor SSR în ICAO EUR Region, dar și NM în îndeplinirea funcției TCF.

✓ **Pregătirea documentelor și amendamentelor acestora pentru introducere în sistemul NIDS**

Se colectează de la serviciile responsabile documentele ce se introduc în sistemul NIDS sau amendamentele acestora, s-au convertit în formatul acceptat de sistem și s-au transmis Direcției Tehnice pentru a fi încărcate pe servere, conform procedurii stabilite.

✓ **Analiza din punct de vedere operațional a proiectelor de reglementări emise de Comisia Europeană**

Această activitate se derulează în contextul consultărilor inițiate de EASA/CANSO/MT/AACR, fiind studiate și analizate proiecte de regulamente CE cu impact asupra serviciilor de navigație aeriană. Activitatea se concretizează cu formularea de puncte de vedere argumentate la nivel operațional, care sunt ulterior transmise în cadrul proceselor formale de consultare.

F. Colaborare Civil-Militară (CCM)

În cursul anului 2016, activitățile specifice colaborării civil-militare în domeniul managementului traficului aerian au asigurat continuitatea și coerența necesare aplicării constante a reglementărilor SES în planificarea și desfășurarea unor activități complexe, în scopul îndeplinirii atribuțiilor generale și specifice stabilite, în conformitate cu legislația și reglementările aeronautice naționale și internaționale.

În acest context, unitățile civile de trafic aerian au asigurat, în condiții de siguranță, controlul segmentelor GAT ale zborurilor militare, suportul operațional pentru unele misiuni speciale (zbor în formație, tactici speciale) și, împreună cu unitățile de trafic militar, au realizat coordonarea zborurilor GAT-OAT și managementul pre-tactic și tactic al spațiului aerian.

Atât în prima parte a anului 2016 cât și în semestrul II, a fost menținut nivelul ridicat al intensității și complexității zborurilor militare în spațiul aerian al României, manifestat în cursul anului precedent. În acest sens, au continuat dislocările în România a unor detașamente ale forțelor NATO, care au efectuat zboruri intense cu avioane de luptă în zone cu trafic aerian civil semnificativ. De asemenea, aeronavele NATO E-3A AWACS au executat zboruri aproape zilnic în spațiul aerian al României, majoritatea misiunilor fiind efectuate și cu alimentare în aer. Faptul că aceste activități militare complexe au fost desfășurate fără evenimente de trafic majore, demonstrează eficiența întregului mecanism de colaborare civil-militară, care a cuprins managementul spațiului aerian, prin alocarea zonelor specifice și gestionarea lor în dinamică, precum și coordonarea traficului civil și militar în timp real, prin intermediul structurilor dedicate.

În categoria activităților militare complexe sunt considerate și exercițiile, antrenamentele, zborurile demonstrative sau cele efectuate cu ocazia zilei naționale sau a altor sărbători. În acest sens, în cursul anului 2016, a fost asigurată coordonarea civil-militară pentru 9 activități complexe în semestrul I și 13 activități complexe în semestrul II, care au necesitat elaborarea unor protocoale dedicate, prin care au fost agreate elementele concrete de rezervare și utilizare flexibilă a spațiului aerian și de coordonare tactică a traficului aerian general cu cel operațional.

Principalele activități militare complexe care au necesitat elaborarea de protocoale au fost:

- ✓ exercițiul româno-canadian „DACIAN ARROW 2016” (01.03-31.12.2016);
- ✓ executarea zborurilor aerofotogrammetrice în TMA București (15.03-15.12.2016);
- ✓ dislocarea aeronavelor MIG-21 pe aerodromul Bacău (01.04-30.06.2016);
- ✓ exercițiul comun româno-francez „BLUE DANUBE” (18-30.04 și 06-30.06.2016);
- ✓ exercițiul USAF „CARPATHIAN SPRING 2015” (06-25.05.2016);
- ✓ exercițiul NATO „BLACK SEA ROTATION FORCE 16” (06-17.05.2016);
- ✓ executarea zborurilor demonstrative din cadrul „BLACK SEA DEFENCE & AEROSPACE 2016” (17-21.05.2016);
- ✓ exercițiul de război electronic „STEEL 2016” (01-03.2016);
- ✓ zborurile de calibrare pentru unitatea AEGIS de la Deveselu (22-30.06.2016);
- ✓ exercițiul româno-american „DACIAN EAGLE 2016” (01.07-08.10.2016);
- ✓ antrenamentele și zborurile demonstrative efectuate cu ocazia Zilei Aviației Române și a Forțelor Aeriene (14-20.07.2016);
- ✓ exercițiul USAF „CARPATHIAN SUMMER 2016” (22.07-10.08.2016);
- ✓ antrenamentele și zborurile demonstrative executate în cadrul Bucharest International Air Show 2016;
- ✓ antrenamentele și zborurile demonstrative executate cu ocazia Zilei Marinei (11-15.08.2016);
- ✓ exercițiul NATO « JUNCTION STRIKE » (05-21.09.2016);
- ✓ exercițiul NATO de război electronic „RAMSTEIN GUARD 8” (12-16.09.2016);
- ✓ exercițiul militar național „ISTRIA 2016” (13-23.09.2016);
- ✓ exercițiul romano-bulgar de poliție aeriană cross-border „BLUE BRIDGE 2016” (26.09-07.10.2016);
- ✓ antrenamentele și zborurile demonstrative executate cu ocazia Zilei Armatei Române (24.25.10.2016);
- ✓ zborurile de verificare a capacităților de apărare aeriană din poligonul Capu Midia (07-09.11.2016);
- ✓ zborurile de calibrare pentru unitatea AEGIS de la Deveselu (22-26.11.2016);

- ✓ antrenamentele și zborurile efectuate cu ocazia Zilei naționale a României (21.11-01.12.2016).

În vederea asigurării condițiilor de desfășurare a unor activități de zbor sportive fără afectarea cerințelor operaționale militare, în prima parte a anului 2016 au fost încheiate trei protocoale între ROMATSA, Aeroclubul României și Statul Major al Forțelor Aeriene dedicate zborurilor cu planoare în curenți ondulatorii, zborurilor cu balonul cu aer cald pentru stabilirea recordurilor de înălțime și Campinatlui Național de planorism.

Pentru îndeplinirea cerințelor privind coordonarea civil-militară a unor zboruri cu caracter special, au fost încheiate patru protocoale între ROMATSA, Statul Major al Forțelor Aeriene și operatori aerieni privați privind desfășurarea unor zboruri aerofotogrammetrice și de măsurare a parametrilor atmosferici.

În perioada 02-03.06.2016, la Arad, a fost desfășurată Convocarea anuală de analiză a colaborării civil-militare în managementul traficului aerian. Convocarea, a fost organizată sub coordonarea Departamentului Operațional, cu participarea reprezentanților Direcției Tehnice și Direcției Siguranță și Calitate, a direcțiilor regionale ROMATSA, precum a reprezentanților Autorității Aeronautice Civile Române și Aeroclubului României. Din partea militară au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, Statului Major al Forțelor Navale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și Centrului de Încercări în Zbor Craiova.

De asemenea, în anul 2016, Compartimentul Colaborare Civil-Militară a desfășurat și următoarele activități:

- sprijinul concret în implementarea Local And sub-Regional Airspace management system-LARA, relațiile ROMATSA-SMFA în domeniul tehnic, precum și îmbunătățirea colaborării civil-militare prin continuarea activităților de operaționalizare a Centrului de Rezervă al ROMATSA (CR-2) colocat cu Centrul de Operații Aeriene;
- pregătirea implementării TMA NAPOC prin revizuirea documentației privind zonele rezervate pentru activități de zbor militare și aspectele specifice coordonării civil-militare în zona de interes comun Cluj;
- organizarea a două reuniuni ale grupului de lucru ROMATSA-SMFA pentru redefinirea zonelor militare, în contextul implementării FRA și intrării în operare a noului de tip de avion de luptă;
- relaționarea ROMATSA cu operatorii aeronavelor fără pilot la bord. În cursul anului 2016, în coordonarea CCM au fost încheiate 5 protocoale între ROMATSA, SMFA și operatorii acestui tip de aeronave;
- participarea la reuniunile Grupului de Lucru ICAO privind facilitarea normalizării traficului în spațiul aerian din zona Mării Negre și stabilirea unui mecanism de coordonare între țările riverane;
- reprezentarea ROMATSA în cadrul comitetelor relevante pentru colaborarea civil-militară organizate la nivelul EUROCONTROL și NATO.

3.2 ACTIVITATEA TEHNICĂ

În anul 2016 Direcția Tehnică a fost în directă coordonare a Departamentului Tehnic și Dezvoltare, fiind formată din: Serviciul CNS, Serviciul Logistică, Serviciul Investiții și Serviciul Sisteme IT.

Activitățile desfășurate în anul 2016 au fost următoarele:

A. Protecția Navigației Aeriene / CNS

1. Activități cu caracter permanent:

- a) organizarea activității de exploatare, întreținere și reparații curente la echipamentele și sistemele PNA (COM, NAV, SUR) și Meteo, coordonarea planificării și avizarea activităților periodice de întreținere (profilactică). Întocmirea și menținerea la zi a unei baze de date privind situația mijloacelor PNA/CNS de la toate subunitățile R.A. ROMATSA;
- b) menținerea unui nivel de competență corespunzător al resursei umane din cadrul Direcției Tehnice prin aplicarea "Planului de pregătire profesională internă și externă", anexă la C.C.M.;

- c) asigurarea colaborării cu ANCOM (Agenția Națională de Comunicații) pentru depunerea de cereri de autorizare frecvențe pentru echipamentele noi instalate, precum și de prelungire a licențelor și a autorizațiilor existente;
- d) asigurarea colaborării cu AACR pentru următoarele activități:
 - verificarea din zbor a mijloacelor și analiza rezultatelor;
 - gestionarea frecvențelor radio în spectrul alocat și asignarea de noi frecvențe ILS, VOR, DME, NDB și COM-VHF;
 - analiza cererilor de avize pentru noi construcții în zonele cu servituți aeronautice în scopul protecției zonelor critice și sensibile aferente echipamentelor PNA/CNS și evitarea perturbării acestor mijloace;
 - urmărirea desfășurării și participarea la examenele de licență;
 - înaintarea documentațiilor în vederea autorizării sistemelor CNS de către AACR.
- e) asigurarea suportului tehnic privind dezvoltarea R.A. ROMATSA prin:
 - studierea noutăților tehnice apărute în domeniul CNS-ATM, și propunerea utilizării acestora în R.A. ROMATSA în scopul îmbunătățirii activității;
 - propunerea de lucrări de investiție în părțile care privesc întreținerea și repararea mijloacelor PNA/CNS și dezvoltarea infrastructurii existente pe domeniile SUR/ NAV/ COM/ MET;
 - contractarea mijloacelor PNA/CNS, urmărirea din punct de vedere tehnic a derulării contractelor și participarea la lucrările de instalare, punere în funcțiune și autorizare.
- f) menținerea unui nivel de siguranță, calitate și mediu corespunzător în cadrul Direcției Tehnice și în subunitățile R.A. ROMATSA prin:
 - instruirea periodică a personalului cu privire la MMS;
 - realizarea inspecțiilor tehnice de siguranță conform planificării anuale.

2. Activități specifice :

- a) participarea la grupul de lucru NSG EUROCONTROL, PBN România, RAISG EUROCONTROL și PBN ICAO în domeniul infrastructurii NAV, unde au fost prezentate atât situația actuală, cât și viitoarele dezvoltări în domeniul navigației cu ajutorul mijloacelor convenționale și a sateliților;
- b) participarea la comisia de implementare în România a Rezoluției AG ICAO 37 -11 privind utilizarea semnalului EGNOS (Grupul de lucru pentru implementarea procedurilor de apropiere APV bazate pe tehnologia EGNOS);
- c) s-a depus documentația tehnică și s-a semnat Grant Agreement cu INEA (finanțare în cuantum de 85%, din fonduri europene) pentru activitatea de proiectare de proceduri APV pentru aeroporturile din România și îmbunătățirea infrastructurii P-RNAV în TMA-uri, în cadrul programului european SPICE (Synchronised PBN Implementation Cohesion Europe), coordonat de către EUROCONTROL;
- d) au fost actualizate o serie de manuale tehnice ale unităților, ca urmare a instalării de echipamente noi și modernizări și s-au transmis copii controlate la AACR;
- e) s-au analizat cereri de avize pentru noi construcții în zonele cu servituți aeronautice în scopul protecției zonelor critice și sensibile aferente echipamentelor PNA/CNS și evitarea perturbării acestor mijloace.

Domeniul COM:

- au fost depuse la Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) dosare de autorizare pentru sisteme CNS (Comunicații, Navigație, Supraveghere), inclusiv cu declarațiile de verificare ale acestora;
- au fost depuse la Agenția Națională de Comunicații (ANCOM) cereri de autorizare frecvențe pentru echipamentele noi instalate, precum și de prelungire licențe și autorizații existente;
- după întocmirea și depunerea la AACR a documentelor pentru acceptarea sistemului EATMN în vederea trecerii în regim operațional a sistemului VCS Frequentis la CDZ București, s-a obținut autorizația sistemului și acceptarea modificării sistemului EATMN ROMATSA;
- au fost instalate 13 sisteme de înregistrare vocală ATIS-UHER;
- s-au desfășurat activități pentru reamplasarea centrelor de emisie și recepție VHF rută de la DSNĂ Timișoara și DSNĂ Oradea;

- sistemul VCS Frequentis de la CDZ București a fost trecut în regim de exploatare operațională;
- s-a finalizat contractul cu Rohde Schwarz România SRL pentru livrarea stațiilor radio VHF compatibile VoIP și 8,33kHz și au continuat lucrările de instalare precum și elaborarea documentelor pentru dosarul de autorizare;
- sistemul operațional de înregistrare vocală pentru TWR-uri, respectiv toate cele 13 sisteme redundante de înregistrare vocală, au fost autorizate de către AACR și puse în serviciu operativ prin acceptarea modificării sistemului ATM ROMATSA;
- au fost instalate sisteme VCS la 8 unități ATS: TWR Cluj, TWR Târgu Mureș, TWR Sibiu, TWR Satu Mare, TWR Baia Mare, TWR Suceava, TWR Timișoara și TWR Iași, și au fost elaborate Dosarele Tehnice în vederea autorizării. În decembrie 2016 s-au primit patru autorizări pentru sistemele TWR Târgu Mureș, TWR Satu Mare, TWR Timișoara și TWR Cluj, precum și acceptarea modificării sistemului ATM ROMATSA;
- în urma autorizării de către AACR a infrastructurii Data Link s-a avut în vedere încheierea contractului de servicii de comunicații cu CSP SITA pentru conectarea într-o primă etapă a mesajelor D-ATIS;
- a fost desfășurată activitatea de raportare lunară la AMC (ATS Messaging Management Centre) Eurocontrol de către CCC (Cooperating COM Centre) Operator pentru România în conformitate cu documentațiile EUROCONTROL în vigoare;
- în data de 26.05.2016 la ora 11:00 UTC a avut loc sub coordonarea EUROCONTROL AMC (ATS Messaging Management Centre) integrarea SITA în Rețeaua Globală ICAO AFS (AFTN/CIDIN/AMHS). Cu această ocazie s-au introdus un număr de 1.108 de noi adrese AMHS în sistemul AFTN/CIDIN/AMHS instalat la CDZ București. Integrarea SITA în Rețeaua Globală ICAO AFS (AFTN/ CIDIN/ AMHS) a decurs în bune condiții la nivel mondial.
- s-au realizat conexiunile AFTN între:
 - Sistemul de Contingentă AFTN/AMHS ROMATSA instalat la Otopeni și Sistemul Operațional BULATSA din Sofia;
 - Sistemul de Contingentă AFTN/AMHS BULATSA instalat la Varna și Sistemul Operațional ROMATSA din CDZ București.

Domeniul NAV:

- elaborarea documentației pentru achiziție, semnarea contractului de achiziție și realizarea testelor de recepție în fabrică (FAT) ale echipamentului DVOR/DME Brașov-Postăvaru; depunerea la AACR a documentației pentru autorizarea noului sistem, inclusiv acceptarea modificării sistemului ATM ROMATSA prin introducerea în exploatare operațională a acestuia.
- realizarea simulării de acoperire radio și a planului de acțiune în vederea introducerii în exploatare operațională a noului sistem DVOR/DME Constanța; s-au realizat reglajele finale și a fost introdus în exploatare operațională;
- elaborarea documentației pentru scoaterea din funcțiune a sistemului CVOR/DME Constanța;
- depunerea dosarului de autorizare pentru sistemul DVOR/DME Deva;
- realizarea instruirii personalului tehnic (7 persoane) prin curs de producător (autorizat SELEX ES Inc.) în Centrul de pregătire a personalului tehnic operațional „Ing. Ion Tomescu” Cluj Napoca;
- realizarea, la DSNAR Constanța, instruirii CTA „ab-initio” și evaluarea CTA pentru cunoașterea echipamentelor de dirijare;
- depunerea documentației tehnice pentru activitatea de proiectare de proceduri APV pentru aeroporturile din România și îmbunătățire infrastructură P-RNAV în TMA-uri, în cadrul programului european SPICE (Synchronised PBN Implementation Cohesion Europe), coordonat de către EUROCONTROL, pentru obținerea finanțării, în cuantum de 85%, din fonduri europene puse la dispoziție de către Comisia Europeană în cadrul programului INEA Call 2015; participarea la ședința de începere a proiectului SPICE (Kick of Meeting);

- s-au finalizat lucrările de instalare a sistemelor ILS/DME și vizibilimetru la DSNA Suceava; elaborarea documentației tehnice specifice și obținerea autorizației de punere în funcțiune operațională a sistemului ILS/DME la DSNA Suceava; integrarea operațională în sistemul AWOS a noului vizibilimetru la DSNA Suceava;
- s-au derulat activitățile de construcții pentru instalarea vizibilimetrului la Aeroportul Tulcea;
- s-a achiziționat vizibilimetrul la Aeroportul Oradea;
- s-a semnat contractul de achiziție, s-a derulat activitatea de școlarizare, FAT și achiziția sistemului ILS/DME la Aeroportul Craiova;
- s-a demarat studiul de acoperire pentru amplasarea DME-urilor pentru îmbunătățirea performanțelor RNAV1 în zona Aeroportului Iași, în cadrul proiectului SPICE.
- elaborarea documentației specifice pentru un contract de achiziție a unui sistem ILS/DME la Otopeni 08L și negocierea pentru achiziție;
- realizarea lucrărilor de instalări/ reglaje specifice la sol pentru sistemul ILS/DME la DSNA Tulcea în urma modernizării pistei aeroportului Tulcea și obținerea încadrării acestui sistem la Cat. II tehnic la verificarea din zbor; elaborarea documentației tehnice și transmiterea la AACR pentru autorizația de punere în funcțiune la Cat II tehnic a sistemului ILS/DME la DSNA Tulcea;
- elaborarea documentației tehnice specifice și obținerea avizului AACR pentru instalarea sistemului ILS/DME la DSNAR Constanța, inclusiv pentru obținerea autorizației de construcție.

Domeniul SUR:

- în urma autorizării sistemului SRS Mode S și acceptării modificării Sistemului ATM R.A. ROMATSA de către AACR au fost finalizate procedurile de implementare în vederea utilizării operaționale a noii versiuni SRS, fără afectarea activității operaționale. Aceasta a implicat upgradarea aplicațiilor SRS utilizate la toate pozițiile de lucru ACC București, APP București, APP Arad, APP Constanța, toate unitățile TWR R.A. ROMATSA, CR2 și la nivelul Serverelor SRS din CDZ București, CDZ Arad, CDZ Constanța și TWR Otopeni. De asemenea, au fost actualizate aplicațiile SRS utilizate în afara R.A. ROMATSA (SMFA, SRI, IGSU, Aeroport Otopeni); Activitatea a fost finalizată iar noua versiune a aplicației procesează informațiile Mod S și este operațională;
- reconfigurarea stațiilor SRS-CWP în vederea implementării TMA NAPOC: implementarea unei versiuni a aplicației SRS-CWP dedicată activității FIC, aplicație care permite afișarea hărților fizice și administrative ale României. Aplicația este instalată la poziția FIC ACC București și APP București pentru evaluare și monitorizare operațională;
- testarea FAT și SAT a DSP APP implementat în sistemul SELEX și a software Faza 4 reparat; transferul în sistemul DPS operativ, locațiile București, Arad și Constanța, a software-ului Leonardo (fosta Selex), care extinde funcționalitatea DSP (Dual Sector Planner) și pentru APP București, asigurând alocarea codului de conspicuitate în zonele declarate Mode S și aducând îmbunătățiri ale funcțiilor DCT, OLDI și HMI;
- întocmirea documentației necesare și obținerea autorizării de la AACR pentru radarul Mod S Bacău și acceptarea modificării prin introducerea acestui radar în regim operativ;
- întocmirea și depunerea la AACR a dosarului tehnic și a declarației de verificare în vederea autorizării sistemului WAM ROM SUD; autorizarea de către AACR a sistemului WAM ROM SUD și acceptarea modificării prin introducerea acestui sistem în regim operativ; s-a implementat WAM ROMATSA cu aria de acoperire mărită (Rută);
- întocmirea documentației de donare a sistemului radar RP-4G către SMFA;
- întocmirea SLA pentru schimbul datelor radar între ROMATSA și SMATSA;
- s-a efectuat un curs de pregătire radar Mod S INDRA pentru personalul tehnic de la Bacău, Cluj și DSNA București, cu participarea reprezentanților de la AACR; s-a realizat instruirea personalului tehnic PNA/CNS de la D.R. București - Secția Bacău cu privire la sistemul radar Mode S tip INDRA;

- întocmirea documentației necesare și obținerea din partea AACR a acceptării modificării sistemului ATM prin introducerea datelor furnizate de noul radar PSR/MSSR Mode S Vitosha (Sofia) în regim operativ;
- după întocmirea și depunerea la AACR a dosarului tehnic și a declarației de verificare s-a obținut autorizația pentru noul radar MSSR Mode S Cluj produs de INDRA și acceptarea modificării pentru introducerea datelor radar în sistemul operativ ROMATSA;
- pentru sistemul radar PSR/MSSR Mod S Otopeni s-a finalizat instalarea, s-au efectuat cu rezultate pozitive activitățile OJT și SAT, precum și verificarea din zbor, s-a întocmit dosarul tehnic și s-a transmis către AACR;
- s-au efectuat cursuri de pregătire Ab Initio pentru personalul CTA;
- s-au efectuat analize ale înregistrărilor MICCA de la D.R. București privind eventuale conflicte apărute la sistemele radar RAYTHEON; s-a realizat analiza tehnică și instalarea modulului auxiliar GPS pentru sistemele radar Raytheon;
- s-au efectuat evaluări SASS C pentru senzorii de supraveghere;
- pentru sistemul A-SMGCS s-au realizat următoarele activități:
 - derularea procesului de autorizare GMS pentru CTA TWR Otopeni;
 - demararea procedurii de achiziție pentru contractele de interfațare AviBit-Indra și SLA sistem AviBit;
 - continuarea demersurilor pentru acceptarea modificării sistemului ATM în vederea utilizării operaționale a sistemului de supraveghere a mișcărilor pe suprafața de mișcare a A/D AIHCB.

C. Administrare Rețele și Întreținere Sisteme IT

În cadrul Direcției Tehnice pentru activitatea IT în anul 2016 și-a exercitat atribuțiile conform organigramei Serviciul Sisteme IT în următoarele:

Administrare Rețele:

1. Activități cu caracter permanent în anul 2016:

- crearea unui cadru organizatoric adecvat la nivelul întregii ROMATSA care să permită implementarea unei politici de securitate;
- consolidarea infrastructurii Rețelei Administrative R.A. ROMATSA;
- consolidarea securității informatice în cadrul Rețelei Administrative R.A. ROMATSA;
- dezvoltarea aplicațiilor de uz general în rețeaua administrativă pentru creșterea eficienței în toate compartimentele de activitate ROMATSA.
- dezvoltarea relațiilor de colaborare în domeniul rețelelor IP private cu vecinii;
- continuarea și întărirea colaborării cu EUROCAE și EUROCONTROL în domeniul standardizării și implementării tehnologiei IP și VoIP în domeniul operațional.
- participarea în cadrul grupurilor de lucru speciale pentru proiectele SESAR 2020 și Eurocontrol Centralised Services
- definirea unui program coerent și centralizat de dezvoltare a parcului de tehnică de calcul pentru toate subunitățile care să stea la baza planului de investiții anual în domeniul IT.
- administrarea Rețelei Administrative ROMATSA, dezvoltarea rețelei pentru includerea de noi servicii/aplicații;
- administrare și întreținere echipamente de rețea și tehnică de calcul;
- școlarizarea personalului de administrare din București și din teritoriu;
- coordonarea centralizată a activităților de administrare și evidență mijloace de calcul;
- relații cu furnizorii de servicii de comunicații;
- relații cu furnizorii de servicii de service și consultanță.

2. Activități specifice în anul 2016 / obiective finalizate:

- Finalizare instalare echipamente și module extindere infrastructură comunicații pentru sistem ATM2015+, CDZ București, Constanța, Arad, Cluj, Bacău;
- Instalare routere noi pentru upgrade infrastructură CR2;
- upgrade rețea STCR cu servicii VPN pentru ATM2015+;
- upgrade Sistem de management rețea administrativă Solarwinds Orion;
- upgrade Sistem Mail Security;
- upgrade servere Sistem wireless la CDZ București;

Întreținere Sisteme IT:**1. Activități cu caracter permanent în anul 2016**

- Consolidarea infrastructurii Rețelei Administrative R.A. ROMATSA;
- Dezvoltarea aplicațiilor de uz general în rețeaua administrativă pentru creșterea eficienței în toate compartimentele de activitate ROMATSA;
- Dezvoltarea și întreținerea sistemelor NIDS, ROMAWOS, FLIGHT PLAN, INTRANET;
- Administrare și întreținere echipamente servere;
- participare punere în funcțiune Sistem E-Management.

2. Activități specifice în anul 2016/ obiective finalizate:

- înlocuirea modulelor procesor la router-ele core CISCO 7600, în 6 locații STCR;

D. Investiții

În activitatea de investiții, Serviciul Investiții s-a aflat în directă coordonare a Directorului Departamentului Tehnic Dezvoltare respectiv, a Directorului Tehnic, fiind desfășurate următoarele activități permanente:

- organizarea și derularea activităților de achiziție servicii de proiectare, lucrări de construcții montaj și de produse (dotări independente) din „Lista cheltuielilor de capital pentru investiții pe Semestrul II anul 2016”;
- urmărirea derulării și finalizarea contractelor cu furnizorii din țara și străinătate pentru obiectivele de investiții; asigură membrii în comisiile de evaluare pentru procedurile de achiziție aferente obiectivelor de investiții;
- activități de predare de amplasamente pentru lucrările de construcții montaj, precum și inspectarea obiectivelor de investiții în vederea urmăririi și coordonării realizării lucrărilor conform proiectelor aprobate;
- organizarea și realizarea recepției obiectivelor de investiții la finalizarea lor;
- organizarea și derularea activității CTE al ROMATSA R.A.;
- supunerea spre avizare a temelor de proiectare, proiectelor și documentelor de achiziție aferente obiectivelor de investiții;
- urmărirea derulării lucrărilor conform termenelor din graficele de execuție, anexă la contractele cu Antreprenorul General, subantreprenori și alte contracte, aplicarea prevederilor clauzelor contractuale (penalități, daune și altele) în cazul nerespectării acestor termene;
- urmărirea implementării planului de măsuri de îmbunătățire a activității regiei;

E. Logistică

Activitatea de Logistică desfășurată de către serviciu în anul 2016, a funcționat sub directă coordonare a Departamentului Tehnic Dezvoltare și a Direcției Tehnice.

Au fost desfășurate următoarele :

1. activități cu caracter permanent

Activitatea de aprovizionare și import-export a echipamentelor, materialelor și serviciilor necesare R.A. ROMATSA:

- participarea la elaborarea programului anual de achiziții atât pentru produsele și serviciile din țară cât și pentru cele din import, în conformitate cu necesarul întocmit de serviciile din Administrația Centrală ROMATSA și subunitățile din teritoriu;
- efectuarea de studii de piață (furnizor, calitate, preț, alte condiții de livrare și plată etc.) atât pentru aprovizionarea din țară cât și pentru import;
- realizarea de achiziții directe pentru produse și servicii cuprinse în Programul de achiziții aprobate pe anul în curs, cu respectarea legislației în vigoare și a reglementărilor interne în vigoare;
- coordonarea și organizarea procedurilor de achiziție centralizată pentru produsele și serviciile aprobate în Programul Anual de Achiziții pe anul în curs și alocate Direcției Tehnice/SLOG;
- coordonarea și organizarea procedurilor de achiziție centralizată pentru produsele și serviciile aprobate în Programul Anual de Achiziții pe anul în curs și alocate Direcției Tehnice/SLOG, dar și participarea în comisiile de evaluare a ofertelor, precum și la negocierea contractelor pentru achiziții de produse și servicii, altele decât cele menționate anterior;

- ținerea evidențelor livrărilor și urmărirea derulării și finalizării contractelor încheiate cu furnizorii din țară și din străinătate;
 - colaborarea cu serviciile financiar-contabile pentru îndeplinirea obligațiilor de plată ale ROMATSA și pentru gestionarea instrumentelor bancare de garantare.
 - efectuarea, împreună cu serviciile de specialitate, a recepției materialelor, componentelor, pieselor de schimb și echipamentelor achiziționate din țară și din import;
 - urmărirea derulării contractelor de service în garanție pentru echipamentele achiziționate, împreună cu utilizatorul;
 - trimiterea la furnizorii interni sau externi a echipamentelor defecte în perioada de garanție și post garanție;
 - acordarea suportului, verificarea și când este cazul, participarea efectiv la efectuarea formalităților vamale pentru mărfurile importate/exportate de ROMATSA;
 - urmărirea și coordonarea formalităților de vamă care se fac de subunitățile ROMATSA;
 - centralizarea și transmiterea periodic către Institutul Național de Statistică a declarației Intrastat.
2. **activități specifice în anul 2016/ contracte finalizate sau în desfășurare:**
- întreținerea în permanență a Nomenclatorului de articole implementat atât în sistemul „GESMAT” cât și „E-management” prin alocarea și verificarea codurilor asociate echipamentelor, materialelor, consumabilelor și pieselor de schimb achiziționate de ROMATSA și recepționate la magazinele Administrației Centrale și cele ale subunităților ROMATSA;
 - întocmirea și derularea de comenzi și contracte pentru achiziționarea directă de produse și servicii necesare derulării în bune condiții a activității R.A. ROMATSA;
 - monitorizarea și derularea contractelor cu termen de finalizare 2016 cum ar fi:
 - ✓ livrarea, instalarea, și punerea în funcțiune de Stații Radio VHF compatibile VoIP – contract încheiat cu SC ROHDE&SCHWARZ ROMANIA SRL;
 - ✓ contractele de furnizare de tehnica de calcul încheiate cu firmele EXPERTISSA HQ SRL, CHROME COMPUTERS, PRAGMA COMPUTERS, STREAM NETWORKS SRL și ELSACO SOLUTIONS SRL;
 - ✓ 3 sisteme radar pentru Otopeni, Bacău și Cluj – contract încheiat cu Indra Sistemas;
 - ✓ livrarea, instalarea și punerea în funcțiune a unui DVOR/DME Brașov Postăvaru;
 - ✓ livrare, instalare și punere în funcțiune echipamente necesare pentru interconectarea stațiilor R&S la sistemul VCS IP, contract încheiat cu SC ROHDE&SCHWARZ ROMANIA SRL;
 - ✓ livrare echipamente și module CISCO, contract încheiat cu DATANET SYSTEMS SRL.

3.3 ACTIVITATEA DE DEZVOLTARE

- a) Elaborarea și aprobarea documentelor de planificare strategică ale R.A. ROMATSA:
- **Planul de Afaceri Strategic (SBP) 2016 - 2020 ed. 9.0**, februarie 2016 și **Planul de Afaceri Anual (ABP) 2016 - ediția 10.0**, februarie 2016, aprobate în CA (22.02.2016);
 - **Raportul privind stadiul de evoluție/realizare a principalelor linii de acțiune ale obiectivelor asumate de R.A. ROMATSA în Planul de Afaceri Anual - ABP 2016 și în Planul de Afaceri Strategic - SBP 2016 - 2020, semestrul I 2016** – aprobat în CA (14.12.2016);
 - **Planul de Afaceri Strategic (SBP) 2017 - 2021 ed. 10.0**, în curs de elaborare;
 - **Planul de Afaceri Anual (ABP) 2017 - ediția 11.0**, în curs de elaborare;
- b) participarea în grupul de lucru ROMATSA – BULATSA la activitățile specifice pentru elaborarea **Programului Strategic pentru Danube FAB 2017 – 2021 și a Planului Anual pentru Danube FAB 2017**;
- c) participarea la activitățile echipei de management al **Programului "Dezvoltare și implementare Sistem ROMATSA ATM2015+",** constând în:

management de proiect pentru:

- **Modernizare sală ACC etaj 2 din CDZ București** – crearea condițiilor operaționale, tehnice și de infrastructură necesare implementării sistemului ATM 2015+ în scopul asigurării interoperabilității depline a sistemului ATM în raport cu cerințele SES aplicabile:
 - proiect tehnic elaborat conform contract, în curs de actualizare conform cerințelor operaționale modificate;
 - conform HCA nr. 15/26.07.2016, s-a solicitat la DO reanalizarea necesarului de console de dirijare în funcție de necesitate, posibilitate și prognoză pe următorii ani, respectiv actualizarea Cerinței Operaționale care a stat la baza elaborării proiectului (DGO-SDA-SPE2665-ACC, Ediția 1.1 din 10.10.2014), dacă este cazul;
 - urmează actualizarea cerințelor operaționale, modificarea în consecință a proiectului depus, avizarea în CTE ROMATSA, aprobarea Devizului General și demararea procedurii de execuție lucrări;
- **Sala tehnică extinsă 2 (STE2)** – va susține din punct de vedere tehnic activitatea operațională ce se va desfășura în Sala ACC etaj 2:
 - urmează actualizarea temei de proiectare după avizarea proiectului Sălii ACC etaj 2 conform cerințelor operaționale modificate;
 - după avizarea în CTE ROMATSA se va demara procedura de achiziție servicii de proiectare și execuție lucrări.
- **Amenajare Sală Simulator ACC pentru funcționare ca TDS/CR1/SIM – amenajarea actualei Săli Simulator ACC (Vioara)** pentru asigurarea următoarelor funcționalități: TDS pentru sistemul SELEX Faza 4, TDS pentru sistemul INDRA, Simulator ACC (ROMATSA), Simulator INDRA, Contingență CR1:
 - s-au instalat echipamentele necesare altele decât INDRA, pentru funcționare ca CR1/SIM;
 - în derulare contract prestării servicii relocare partiții SIM/TDS/SUP a sistemului ATM2015+ în sala simulator ACC reamenajată, cu execuția în 2 etape; s-a finalizat etapa I a contractului (relocarea partiției SIM INDRA) sala utilizată în regim SIM, cu recepția lucrărilor efectuată în 23.05.2016; etapa II se va realiza estimativ în luna august 2017; demarare tratative pentru semnare Act Adițional pentru prelungirea Contractului și decalarea termenului de realizare a etapei II;
 - în curs de derulare procedură de achiziție echipamente COM – CISCO;
- **Amenajare Sală APP Arad și APP Constanța** – asigurarea condițiilor operaționale și tehnice necesare controlului traficului aerian de apropiere în zonele terminale Arad și Timișoara din CDZ Arad și pentru TMA/TWR Constanța cât și instalarea și punerea în funcțiune a componentelor noului sistem ATM 2015+:
 - întocmirea documentației de achiziție pentru componentele afișare stare de funcționare sistem ILS pistă în serviciu pe aeroporturile Arad, Timișoara în sala APP Arad și Constanța în sala APP Constanța; punere în funcțiune corelată cu graficul de activități de dezvoltare și implementare Sistem ATM2015+.
- **Activități suport (în Program Manager Support Office - pentru managementul proiectelor din cadrul Programului ATM2015+):**
 - asigurarea conformității proceselor derulate în cadrul Programului cu Instrucțiunile privind managementul proiectelor și programelor derulate în R.A. ROMATSA (DCP – SCP – PIN4535 – MP/MNG);
 - corelarea informațiilor din proiecte cu cele din Planul de Afaceri Strategic, Planul de Afaceri Anual și Planul de Investiții multianual;
 - urmărirea derulării contractului de dezvoltare și implementare a sistemului ATM2015+ cu Indra Sistemas SA;
 - participarea la activitățile echipei de management al proiectului „Dezvoltarea și implementarea Sistemului E-management”, precum și în echipele experților cheie privind dezvoltarea modulelor referitoare la planificare și execuție proiecte, precum și a modulului ECM; participarea la activitățile de reconciliere a observațiilor formulate prin procesul verbal de punere în funcțiune a sistemului.

d) management de proiect, alte proiecte:

• **Realizarea unei noi infrastructuri TWR** amplasată în perimetrul aeroportului Cluj:

- Proiectul Turn de Control Nou la Aeroportul Cluj - Napoca va îmbunătăți desfășurarea activității operaționale (vizibilitatea directă) în raport cu noua pistă de decolare/aterizare (PDA). Acest proiect conduce la creșterea siguranței traficului aerian în zona aeroportuară, CTR (Control Zone); concentrează activitățile tehnice (echipamentele PNA/CNS de RUTA și TERMINAL, urmând a fi comasate într-o singură Sală Tehnică PNA/CNS), activitățile administrative și cele logistice sub o singură administrație și într-o singură locație (clădire TWR) răspunzând astfel cerințelor viitoare de dezvoltare ale Aeroportului Cluj;
- prin raportul nr. 22731/24.10.2016 a fost prezentat către Comitetul Director Studiul de profitabilitate pentru Execuția de lucrări aferentă obiectivului "Turn de Control Nou pe Aeroportul Cluj-Napoca", iar prin Hotărârea nr. 58/24.11.2016 s-a decis stoparea investiției în această fază de proiectare și inițierea discuțiilor cu Aeroportul Cluj-Napoca în vederea preluării proiectului de execuție de lucrări și continuarea investiției de către aceștia;
- raportul nr. 26280/09.12.2016 privind modificarea Listei de cheltuieli de capital Romatsa pe anul 2016 și trecerea pe cheltuieli de exploatare a sumei de 829.163 lei ca urmare a deciziei de stopare a proiectului "Turn de Control Nou pe Aeroportul Cluj-Napoca" a fost discutat în Comitetul Director și decizia a rămas în stand by, prin urmare nu s-a trecut la rezilierea Contractului de servicii de proiectare, care mai are inclusă ca ultimă fază, serviciul de urmărire lucrări;

• **Echipare și relocare TWR Bacău:**

semnarea Protocolului de colaborare între ROMATSA și Aeroportul Bacău pe durata derulării programului de modernizare a infrastructurii aeroportului prin care:

- Regia Autonomă Aeroportul Internațional "George Enescu" Bacău se obligă să realizeze clădirea Turnului de Control și Anexa, în conformitate cu proiectul aprobat de cele două părți;
- ROMATSA va realiza dotarea spațiilor operaționale, tehnice și administrative destinate activității de terminal a DSNA BACĂU și a activității de rută a DR București - Secția PNA/CNS Bacău;
- ROMATSA va realiza transferul activităților operaționale și tehnice de rută și terminal în spațiile amenajate.
- transmiterea către Aeroportul Bacău a temei de proiectare, extrase din Studiul de fezabilitate avizat de ROMATSA, referitoare la lucrările de construcții montaj și instalații electrice și voce date necesare în spațiile operaționale, tehnice și administrative destinate ROMATSA.
- Consiliul Județean Bacău a semnat actul adițional pentru realizarea lucrărilor suplimentare specificate de ROMATSA prin protocolul semnat.
- Au fost elaborate caietul de sarcini și specificațiile tehnice pentru mobilierul tehnic și uzual precum și pentru echipamentele și aparatura auxiliară necesară dotării spațiilor ROMATSA.

• **Simulator CDZ Constanța**

- Prin HCD nr. 55/09.11.2016, conducerea RA ROMATSA a decis continuarea obiectivului numai pentru sectorul de activitate TWR;
- VCSS și mobilier – în curs de elaborare documentația de achiziție;

• **participarea R.A. ROMATSA la *Congresul Mondial ATM, MADRID - Martie 2016, cu următoarele obiective:***

- promovarea SIMULATORULUI INTEGRAT (ACC, APP, TWR);
- promovarea produselor dezvoltate în cadrul R.A. ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
- promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
- promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
- promovarea complexă a imaginii R.A. ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM;

e) planificare proiecte:

- **A-CDM (Airport Collaborative Decision Making) la Aeroportul Int. Henri Coandă :**
 - analiza și transmiterea către CNAB, în prima decadă a lunii august, a punctului de vedere al RA ROMATSA cu privire la Protocolul de intenție pentru implementarea proiectului;

Alte activități:

- elaborarea și aprobarea **Raportului trimestrial cu privire la activitatea de conducere executivă și cu privire la evoluția R.A. ROMATSA - trimestrul I, II și III 2016**, conform OUG 109/2011(actualizată);
- elaborarea și aprobarea Raportului anual cu privire la activitatea RA ROMATSA pentru anul 2015, conform OUG 109/2011(actualizată);
- elaborarea și aprobarea Raportului privind activitatea desfășurată în semestrul I anul 2016 de către RA ROMATSA;
- elaborarea de rapoarte lunare către MT privind stadiul de îndeplinire a angajamentelor specifice aviației civile din Programul de acțiuni al Guvernului - măsuri specifice ce vizează domeniul de activitate al regiei;
- participarea în cadrul grupurilor de lucru constituite în domeniul de responsabilitate.
- Participarea prin reprezentanți în echipele de Proiect din cadrul Fazei de Dezvoltare SESAR Development - Programul SESAR 2020, având în vedere calitatea RA ROMATSA de terț susținător (Link Third Party) al INDRA, membru candidat titular al noului SJU, respectiv: PJ16 Controller Working Position/HMI și PJ17 Enabling Aviation Infrastructure – SWIM Infrastructure.

B. SINGLE EUROPEAN SKY (SES) - SESAR**Activități desfășurate pe plan intern:**

- conformarea cu cerințele comune pentru furnizarea de servicii de navigație aeriană, conform Reg (UE) 1035/2011:
 - ✓ s-a inițiat procesul intern de actualizare a „Expozeului ROMATSA pentru documentarea certificării ca furnizor de servicii de navigație aeriană” (DGR-SES-INF4504-ROE/CERT) și s-au emis 2 ediții noi 14.0/10.06.2016 și 14.1/14.09.2016, ediții care au cuprins modificări datorate în principal:
 - Informațiilor cu privire la personalul ROMATSA și în raport cu titlurile posturilor de conducere
 - Scoaterea din funcțiune a sistemului RADAR PSR-MSSR Otopeni
 - Introducerea radarului MSSR Mod S Cluj în regim operativ în DPS ROMATSA
 - Implementare TMA NAPOC și modificările asociate
- administrarea și actualizarea secțiunii SES din cadrul portalului de intranet ROMATSA pentru a se asigura că personalul ROMATSA este informat corespunzător în ceea ce privește legislația SES, stadiul implementării, precum și perspectiva de dezvoltare a acesteia;
- asigurarea participării în cadrul grupurilor de lucru constituite în domeniul de responsabilitate.

Activități desfășurate pe plan extern de participare ROMATSA la proiectele europene:**Participare în cadrul Fazei de dezvoltare SESAR (SESAR Development)**

- s-au finalizat activitățile privind Faza „Final Membership Applications” a procesului „SJU Membership Accession”, în vederea participării ROMATSA, în calitate de terț susținător (LTP- Linked Third Party) al INDRA în cadrul Fazei de dezvoltare SESAR;
- proiectele din cadrul Programului SESAR 2020 la care ROMATSA, în calitate de terț susținător al INDRA, participa sunt:
 - PJ.16 – 04 Controller Working Position/Human Machine Interface - CWP/HMI, ce are drept scop reducerea costurilor de dezvoltare și operare a furnizorilor de servicii de navigație aeriană;
 - PJ.17– 08 SWIM-TI Common Runtime Registry, ce are ca scop creșterea vizibilității și accesibilității informațiilor și serviciilor ATM disponibile prin SWIM;

- în data de 21.11.2016, ROMATSA a semnat, pentru cele două proiecte, Declarațiile de responsabilitate comună a terților susținători (reprezentând Anexele la documentele Grant Agreement semnate de INDRA cu SJU), ca documente premergătoare Contractului de colaborare dintre ROMATSA și INDRA.

Participare în cadrul Fazei de punere în practică SESAR (SESAR Deployment)

- **Proiectul WXXM (PILOT PLATFORM for access services to OPMET (worldwide/ECAC) data (METAR, TAF, SIGMET) in WXXM format**, co-finanțat în cadrul acțiunii „EU-TM-0136-M, PROJECT DP Implementation – CALL CEF 2014” prin apelul de proiecte 2014 CEF Transport Call.
 - în această perioadă s-a finalizat activitatea anuală de raportare (ASR – Action Status Report) pentru perioada 01.01.2014 - 31.12.2015, ca parte a acțiunii de monitorizare a execuției Acțiunii „DP Implementation - Call CEF 2014”, coordonate de SDM, și la care partenerii de implementare (beneficiarii Acțiunii) au contribuit în scopul îndeplinirii următoarelor obiective:
 - evaluarea progresului, precum și a costurilor activităților desfășurate;
 - asigurarea informațiilor privind realizarea jaloanelor (milestones);
 - asigurarea informațiilor privind elaborarea livrabilelor proiectelor;
 - asigurarea informațiilor relevante privind riscurile și problemele identificate și gestionate în perioada de referință.
 - ca urmare a finalizării ASR 2014&2015 a fost coordonată cu MT emiterea documentelor de certificare din partea statului a acestui document.
 - s-au transmis datele specifice proiectului pentru publicarea în termen a documentelor DP Execution Reports pentru cele două cicluri de monitorizare, cu termene 15 aprilie, respectiv 15.09.2016;
 - s-au finalizat Task-urile 05 (Achiziție componente de sistem) și 06 (Instalare componentele de sistem), fiind în desfășurare Task 7 (Faza de dezvoltare).
- **Proiectul NewPENS Stakeholders contribution for the procurement and deployment of NewPENS - Part B: Cohesion Call**, co-finanțat în cadrul acțiunii *SESAR Deployment Programme – Cluster 3 – Cohesion Call Projects* prin apelul de proiecte 2015 CEF Transport Call – Cohesion Fund, a intrat în faza *SGA Execution*, ca urmare a semnării Specific Grant Agreement în data de 18.11.2016.
 - s-a lucrat la elaborarea Raportului anual pentru 2016 (ASR 2016), sub coordonarea EUROCONTROL.
 - s-a participat la întâlnirile de lansare a Fazei de execuție pentru proiectele incluse în Cluster 3 (Fond de coeziune) și la cele de training pentru STAR (progres implementare, costuri).

▪ **Demersurile de aderare la SDM, în calitate de partener coordonator:**

În baza semnării de către ROMATSA a documentului FPA (Framework Partnership Agreement) și a implicării în proiectul WXXM, au fost inițiate demersurile prevăzute în ICA1 (Internal cooperation Agreement) în vederea aderării ROMATSA, ca partener coordonator în cadrul SDM.

Ca urmare a acestor demersuri, în luna mai a avut loc o întâlnire a managementului ROMATSA cu Consiliul de coordonare A6 în vederea explicării intenției de participare și a argumentelor de natură operațională, tehnică și cele privind plus-valoarea care susțin cererea ROMATSA de a deveni partener coordonator în Consorțiu.

În decembrie 2016 s-au întreprins acțiunile necesare continuării procesului, ca urmare a indicațiilor SDM prezentate cu ocazia întâlnirii trilaterale PANSA-ROMATSA-HungaroControl (Varsovia, 08.12.2016) și a schimbului ulterior de informații.

▪ **SDM Deployment Programme**

ROMATSA a asigurat participarea în cadrul mecanismului SCP (Stakeholder Consultation Platform), ca instrument de consultare de către SESAR Deployment Manager a părților interesate operaționale (stakeholders) cu privire la SESAR Deployment Programme.

- s-a coordonat cu BULATSA și s-au transmis către SESAR Deployment Manager răspunsul la Chestionarul „Gap analysis” privind implementarea PCP, în concordanță cu Reg (UE) 716/2014 și în conformitate cu DP, ediția 2015;

¹ Semnat între membrii Consorțiului care asigură rolul de SDM.

- s-au transmis comentariile elaborate în cadrul Ciclului de Consultare nr. 3 pe marginea Strategic Note - high level principles for the definition of Data Link Services implementation strategy and SWIM Governance Action Plan, dar și a documentului Deployment Programme, ediția 2016;
 - **Participarea la proiectul IRIS (ESA2 IRIS Service Evolution Study** - Studiul de fezabilitate privind dezvoltarea unui sistem de comunicații aer-sol bazat pe comunicațiile prin satelit pentru managementul traficului aerian).
- În cadrul Proiectului IRIS, ROMATSA este implicată în derularea pachetelor de lucru WP 1 (Business & Market Evolution) și WP2 (ISP Service Set up and Management).
- Pentru respectarea Planului de comunicare s-au făcut demersuri în vederea promovării proiectului IRIS la nivel regional prin includerea unei prezentări pe agenda întâlnirii GateOne la nivel CEO.
- în luna iulie s-a finalizat primul milestone – „System Requirements Review Services and related deliverables”;
 - în luna decembrie s-au derulat activitățile pentru închiderea cu succes a „Preliminary System Design Review and all related deliverables” MS2;
 - au fost demarate activitățile privind System Design Requirements.
 - **Participarea la serviciile centralizate EUROCONTROL**
 - **CS#4 (Advanced Flexible Use of Airspace Support Service)**
 - au fost întreprinse demersurile necesare pentru îndeplinirea cerințelor de participare la procedura “Call for Tender” - Advanced Flexible Use of Airspace Support Service – CFT CS#4, cu termen de depunere a ofertelor 11.08.2015;
 - s-a încheiat procesul de evaluare a ofertelor, iar în cadrul sesiunii Consiliului Provizoriu EUROCONTROL (23.06.2016) a fost amânată luarea deciziei privind validarea rezultatelor procesului și alocarea contractelor pentru Faza 1;
 - în luna decembrie 2016 a fost extinsă pentru a treia oară valabilitatea ofertei depuse de ROMATSA în cadrul CS#4 CFT.
 - **CS#6-6 (Management of Common Network Resources Service/Security Certificate Service (CNR/SCS))**
 - a fost asigurată participarea ROMATSA la procedura “Call for Tender” - CS #6-6. În data de 29.10.2015 EUROCONTROL a lansat procedura Cerere de ofertă CFT CS#6-6 (CFT CS#6-7) (14-110069-A) cu termen final de închidere a procedurii 25.03.2016.
 - s-au întreprins demersurile necesare pentru pregătirea ofertei Consorțiului format din ROMATSA+INDRA+BHANSA, denumit ROBHN 2, în vederea aplicării la procedura CFT CS#6-6. Contribuția ROMATSA în cadrul Consorțiului este să găzduiască locația de contingență a serviciului.
 - în luna noiembrie 2016 a fost revizuită oferta tehnică și financiară, ca răspuns la solicitările EUROCONTROL în cadrul etapei de evaluare a ofertelor.
 - **CS#6-7 (Management of Common Network Resources/ Service/Operation and Coordination of Network Security)**
 - a fost asigurată participarea ROMATSA la procedura “Call for Tender” - CS #6-7, lansată pe 08.09.2015 de EUROCONTROL, cu termen de depunere a ofertelor 05.02.2016.
 - experții ROMATSA au participat la procesul de pregătire a ofertei Consorțiului ROBHN, format din ROMATSA+BHANSA+INDRA, cu ENAIRE și IBM subcontractori ai INDRA. ROMATSA va găzdui locația de contingență a Centrului de operațiuni în securitate privind toate serviciile centralizate (contingency CS SOC), care va lucra împreună cu locația principală găzduită de INDRA, asigurându-se astfel continuitatea serviciilor CS SOC.
 - în luna iulie 2016 a fost revizuită oferta tehnică și financiară, ca răspuns la solicitările EUROCONTROL în cadrul etapei de evaluare a ofertelor.

C. Analiza performanței și Benchmarking

În anul 2016, în cadrul Serviciului Analiza Performanței și Benchmarking s-au realizat următoarele :

(a) Activități în cadrul proiectului "Implementarea unui sistem de e-management pentru R.A. ROMATSA" aferente anului 2016:

- ✓ Finalizarea activităților de recepție preliminară a sistemului în semestrul I;
- ✓ Reinițializarea sistemului prin importul nomenclatoarelor și datelor necesare exploatarei;
- ✓ Introducerea de date și exploatarea componentelor sistemului;
- ✓ Formularea de observații privind funcționalitatea și/sau documentația sistemului;
- ✓ Remedierea observațiilor formulate și actualizarea documentației (acolo unde a fost necesar);
- ✓ Desfășurarea activităților de recepție a sistemului informatic;
- ✓ Demararea activităților necesare realizării auditului tehnic și financiar al sistemului informatic.
- ✓ Finalizarea activităților de recepție a sistemului în semestrul II;
- ✓ Plata contravalorii sumelor aferente implementării proiectului (pentru perioada 2017-2019 mai sunt prevăzute sume aferente suportului software și hardware);
- ✓ Finalizarea auditului tehnic și financiar al implementării sistemului;
- ✓ Prezentarea în cadrul CD ROMATSA R.A. a concluziilor auditului;
- ✓ Prezentarea în cadrul a activităților necesare exploatarei și administrării sistemului.

(b) Activități privind analiza performanței :

- ✓ continuarea suportului către Eurocontrol/PRU pentru elaborarea Raportului ACE Benchmarking 2014: răspunsul la solicitările PRU, transmiterea de clarificări și detalii pentru reconcilierea datelor raportate cu cele din bilanțul regiei, participarea la revizuirea Raportului final ACE Benchmarking 2014
- ✓ demararea activităților pentru realizarea Raportului ACE Benchmarking 2015: colectarea, prelucrarea și transpunerea datelor pe formatele de raportare către Eurocontrol/PRU în ceea ce privește veniturile, costurile, traficul, personalul de dirijare, personalul suport, mijloacele de navigație, investițiile, etc.
- ✓ realizarea capitolelor privind indicatorii de performanță incluși în Planul de Afaceri Strategic, Planul Anual R.A. ROMATSA;
- ✓ colectarea, prelucrarea, transpunerea pe formatul de raportare și transmiterea către AACR a datelor necesare pentru elaborarea Raportului anual de monitorizare a performanței la nivelul Danube FAB, raport înaintat către Comisia Europeană
- ✓ colectarea, prelucrarea, transpunerea pe formatul de raportare și transmiterea către AACR a datelor statistice pentru anul 2015 (formularul K) care se înaintează Organizației Internaționale a Aviației Civile ;
- ✓ continuarea suportului către Eurocontrol/PRU pentru elaborarea Raportului ACE Benchmarking 2015: răspunsul la solicitările PRU, transmiterea de clarificări și detalii pentru reconcilierea datelor raportate cu cele din bilanțul regiei, participarea la revizuirea Raportului final ACE Benchmarking 2015;
- ✓ analize privind amendarea țintele de performanță în cadrul RP2 ale unor state UE;
- ✓ studii, calcule, analize privind posibilitatea/oportunitatea solicitării amendării unor obiective de performanță pentru cea de-a doua perioadă de referință (2015-2019)
- ✓ participarea la ședința grupului de lucru EUROCONTROL ACE Benchmarking – ianuarie 2016;
- ✓ participarea la întâlnirea DANUBE FAB Social Consultation Forum (mai 2016);

(c) Activități privind tarifele de navigație aeriană:

- ✓ bazele de cost preliminare pentru stabilirea tarifelor unitare pentru anul 2017 au fost transmise la Eurocontrol și Comisia Europeană la 07.06.2016, în conformitate cu mandatele MT nr. 20.886 și 20.885 din 07.06.2016 (pentru activitatea de rută și terminal pentru aeroporturile din București);
- ✓ Un delegat al serviciului a prezentat baza de cost de rută la consultările multilaterale desfășurate în cadrul Comitetului lărgit pentru tarife de rută Eurocontrol. În cursul consultărilor reprezentantul ROMATSA a anunțat intenția de a se solicita Comisiei

Europene revizuirea obiectivelor de performanță, la nivel național și al Danube FAB, având în vedere modificările importante survenite față de datele, ipotezele și motivele care au stat la baza stabilirii obiectivelor inițiale de performanță ale României pentru RP2, precum și a depășirii pragului de alertă privind traficul stabilit prin Decizia 132/2014.;

- ✓ delegați ai serviciului Analiza Performanței și Benchmarking au participat, de asemenea, la activități în cadrul structurilor EUROCONTROL:
 - Grupul de studiu al Comitetului lărgit – sedința 53 (aprilie 2016);
 - Comitetul Permanent Financiar – sedința 26 (mai 2016);
 - Atelier de lucru al Comitetului Permanent Financiar privind alocarea costurilor – iunie 2016;
 - Grupul de lucru al utilizatorilor STATFOR – februarie 2016;
 - Atelier de lucru al STATFOR privind elaborarea prognozei pe 20 ani – iunie 2016;
- ✓ delegați ai serviciului Analiza Performanței și Benchmarking au participat, de asemenea, la activități în cadrul structurilor EUROCONTROL:
 - Sesiunea 107 a Comitetului lărgit pentru tarife de rută (noiembrie 2016);
- ✓ Finalizarea procesului de majorare a tarifelor pentru serviciile de navigație aeriană terminală prestarea zborurilor IFR pe aeroporturile exceptate de la aplicarea prevederilor Regulamentului (EC) 391/2013 și a tarifelor pentru serviciile de navigație aeriană prestarea zborurilor VFR pe toate aeroporturile din România.

(d) Alte activități:

- ✓ asigurarea expertizei pentru unele delegații ale României la alte foruri internaționale (Single Sky Committee, ANSB, Consiliul Provizoriu, etc.).
- ✓ asigurarea expertizei în cadrul unor grupuri de lucru constituite în cadrul ROMATSA în domeniile: organizare, strategii, analize privind costurile.

D. Dezvoltare sisteme

a) Activități legate de implementarea proiectului ATM2015+

- Managementul Tehnic al Proiectului ATM 2015+:
 - finalizarea specificațiilor sistemului ATM2015+ rezultate în urma SAT;
 - validarea procedurilor de testare (STD) actualizate în urma SAT;
 - validarea procedurilor de testare preliminară post SAT (Checkpoints 1 - 6) precum și a procedurilor pentru SAT 1.2;
 - coordonarea activității și participarea la procedura de testare preliminară post SAT - Checkpoints 1 - 6.
- Managementul Securității Informatice:
 - validarea specificațiilor de implementare a măsurilor de securitate informatică și a procedurilor de testare aferente rezultate în urma SAT;
 - testarea componentei de securitate informatică în cadrul procedurii de testare preliminară post SAT - Checkpoint 5.
- modificarea aplicațiilor ROMATSA pentru valorificarea datelor transmise de sistemul Indra prin intermediul sistemului ROMATSA Gateway;
- participarea la testarea interoperabilității între sistemul ATM2015+ (Indra) și sistemul ASMGCS Otopeni (realizat de firma Avibit);
- participarea la testarea interoperabilității OLDI între sistemul ATM2015+ (INDRA) și sistemele partenerilor externi HungaroControl (Budapesta) și BULATSA (Sofia);
- colaborarea cu specialiștii INDRA pentru remedierea problemelor constatate la testele de interoperabilitate OLDI;
- modificarea modului PASACT pentru transmiterea automată a autorizării Planurilor de Zbor către sistemul ATM2015+, în vederea funcționării cu mai mulți clienți conectați simultan.

b) Proiecte interne SDS

- upgradarea (la noua versiune autorizată la sfârșitul anului 2015) Sistemului SRS utilizat de toate unitățile de trafic ROMATSA ca sistem backup sau ca sistem de informare CTA TWR asupra situației de trafic.

- finalizarea versiunii Sistemului SRS (Sistem Rezervă SUR) cu funcționalități specifice FIC (harta fizică, localități, căi de comunicație, harta administrativă). Aplicația a fost instalată la poziția FIC ACC București cu scopul evaluării și monitorizării operaționale.
- înlocuirea platformei hard și soft utilizată în regim operațional pentru aplicațiile ROMATSA Gateway și PASACT (aplicații dezvoltate în cadrul SDS).
- actualizarea aplicației de afișare informații de supraveghere RSUR-CWP (componentă a Sistemului de Rezervă SUR), pentru afișarea corectă a datelor furnizate de noile radare Mod S de la Cluj și Bacău.
- adaptarea geografiei modulului RSUR-CWP pentru utilizarea în cadrul noului organ de dirijare TMA Cluj.
- actualizarea modulului SRS-Supervizare (componentă a Sistemului de Rezervă SUR).
- finalizarea unei versiuni noi a aplicației PASACT-FIC (afișare informații plan de zbor la poziția FIC, pentru zborurile VFR).

c) Cooperări internaționale

- Participarea la elaborarea studiului privind interoperabilitatea OLDI între sistemele ATM ROMATSA, HungaroControl și BULATSA pentru implementarea Free Routes Airspace (FRA) în spațiul FIR București, FIR Budapesta și FIR Sofia.
- Asigurarea suportului tehnic la elaborarea planului de testare a interoperabilității FRA pentru mesajele OLDI, în colaborare cu specialiștii HungaroControl și BULATSA.
- Participarea la configurarea sistemului de test SELEX pentru testele OLDI FRA trilaterale.
- Participarea la testele FRA trilaterale de interoperabilitate OLDI între sistemele ATM ale ROMATSA, HungaroControl și BULATSA.
- Testarea protocolului de comunicație FMTP între sistemul ATM ROMATSA și sistemul ATM din FIR Lvov (Ucraina).
- Colaborarea cu Indra SA în vederea participării comune la proiectul PJ16.04 (CWP-HMI) din cadrul Programului SESAR 2020.
- Participarea din partea ROMATSA la lucrările Consorțiului european GAMMA pentru realizarea unui proiect de Management Global al Securității în ATM.

d) Activități desfășurate pe linia securității informatice:

- Implementarea Sistemului de Management al Securității Informatice pentru sistemele operaționale.

e) Activități legate de alte proiecte ROMATSA:

- participarea la testarea noilor versiuni software ale sistemului ATM Selex, împreună cu alte compartimente ROMATSA.
- participarea la testarea sistemului ATM operațional (Selex) cu noua geografie TMA Cluj.
- coordonare tehnică la actualizarea geografiei pentru TMA Cluj.
- evaluarea oportunității implementării Remote TWR și elaborarea caietului de sarcini în vederea achiziției serviciilor de consultanță pentru elaborarea studiului de fezabilitate remote TWR.
- elaborare și analiză specificații pentru suplimentarea mesajelor OLDI în cadrul sistemului ASMGCS Otopeni.
- participarea alături de SCP la proiectul de implementare a A-CDM împreună cu celelalte entități interesate din cadrul Aeroportului Internațional Henri Coandă București.

3.4 ACTIVITATEA PRIVIND SIGURANȚA, CALITATEA, MEDIU ȘI SECURITATEA AERONAUTICĂ

Obiectivul principal pentru anul 2016 al activităților Direcției Siguranță și Calitate l-a constituit consolidarea Sistemului de Management al Siguranței și Sistemului de Management al Calității și de Mediu, pentru a asigura menținerea valabilității certificatelor care atestă conformarea la cerințele Regulamentului UE nr. 1035/2011, standardelor ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004.

Obiectivele specifice pe domenii de activități au fost subordonate **îmbunătățirii** continue a Sistemelor de Management al Siguranței, al Calității și de Mediu, **implementării** în ROMATSA a Sistemului de Management al Securității (aeronautice și informatice) și **funcționării corespunzătoare** a DANUBE FAB.

A. Activități în domeniul managementului siguranței

Principalele activități desfășurate în cursul anului 2016 în domeniul „managementul siguranței” au fost:

- îmbunătățirea Sistemului de Management al Siguranței în conformitate cu recomandările AACR, EUROCONTROL, EASA și ICAO în vederea creșterii nivelului de siguranță a serviciilor de navigație aeriană furnizate de ROMATSA;
- auditarea internă de siguranță a subunităților regiei (*au fost efectuate toate cele 17 misiuni de audit intern de siguranță, planificate pentru anul 2016*);
- evaluarea riscurilor și stabilirea măsurilor de reducere a acestora pentru proiecte importante ale ROMATSA (*54 rapoarte de evaluare a riscurilor și 59 de fișe pentru stabilirea semnificației pentru siguranță a modificării*);
- elaborarea planurilor de măsuri în urma auditurilor interne de siguranță și auditurilor de supraveghere efectuate de AACR, precum și urmărirea stadiului de implementare a acestor măsuri;
- colectarea informațiilor referitoare la evenimentele de siguranță raportate, investigarea lor și urmărirea stadiului de implementare a recomandărilor de siguranță (*măsurile corective și preventive necesare*);
- elaborarea de noi ediții ale procedurilor de siguranță PIN 1210, PIN 1211, PIN 1212, PIN 1213, PIN 1220, PIN 1250, PIN 1280 și ROF CLS
- pregătirea activităților necesare în vederea utilizării sistemului eTOKAI pentru conformare la prevederile Regulamentului EU Nr.376/2014
- monitorizarea indicatorilor de performanță în domeniul SIGURANȚĂ, în conformitate cu cerințele din Planul Național de Performanță;

Pe tot parcursul anului 2016 s-a acordat o atenție deosebită atât funcționării sistemului de raportare a evenimentelor de siguranță, cât și conținutului informațional vehiculat de acest sistem. Monitorizarea siguranței a avut ca rezultat înregistrarea și investigarea a 1171 de evenimente de aviație civilă.

În tabelul următor sunt prezentate comparativ nivelul de siguranță realizat (NS) de către R.A. ROMATSA în anul 2016 și nivelul de siguranță minim acceptabil exprimat prin valorile maxim acceptabile pe an (NSmA):

Indicatori performanță	NS (realizat în 2016)	NSmA (valori maxim acceptabile pe an)
Număr accidente cu contribuție ROMATSA	0	0
Număr incidente grave cu contribuție ROMATSA	0	1
Număr incidente majore cu contribuție ROMATSA	1	9

Nivelul de siguranță ROMATSA realizat în anul 2016 este superior nivelului de siguranță minim acceptabil și a fost îndeplinit.

B. Activități în domeniul managementului calității și managementului de mediu

Principalele activități desfășurate în cursul anului 2016 în domeniul „managementul calității și de mediu” au fost:

- actualizarea documentelor „Manualul Procedurilor SMC R.A. ROMATSA DGR-DSC-MAN0003-SMC și „Manualul Procedurilor SMM R.A. ROMATSA DGR-DSC-MAN0004-SMM;
- elaborarea procedurilor: Procedura Managementul Riscurilor DGR-DSC-PIN1516-MNG/RISC; Procedura Întocmire Registru de Riscuri R.A. ROMATSA DGR-DSC-PIN1517-INT.RISC/RGS; Registrul de Riscuri R.A. ROMATSA DGR-DSC-PIN1518-REGISTRU/RISCURI;

- elaborarea Manualului Sistemului de Control Intern Managerial DGR-DSC-MAN0005-SCIM;
- elaborarea la nivel de draft a Manualului Sistemului de Management Integrat Calitate și Mediu DGR-DSC-MAN0001-SMI conform cerințelor noilor standarde ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 și cerințelor OSGG 400/2015 și OSGG 200/2016, fiind introduse în principal noțiuni de Managementul Riscurilor, astfel încât pentru fiecare proces pe lângă Fișa Procesului a fost elaborată și introdusă și Fișa Riscurilor;
- auditarea internă de calitate și de mediu a tuturor subunităților regiei (au fost efectuate 17 audituri interne de calitate și mediu, planificate pentru anul 2016);
- diseminarea de către specialiștii DSC, în cadrul întregii structuri SMS și SMC/ SMM ROMATSA pe parcursul activităților de audit intern de siguranță, calitate, mediu, precum și a celor legate de menținerea certificatelor ROMATSA conform EU nr. 1035/2011, ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004, a informațiilor și recomandărilor conținute în rapoartele de audit și supraveghere AACR, Bureau Veritas și în rapoartele de audit intern de siguranță, calitate și mediu;
- elaborarea rapoartelor și a planurilor de măsuri în urma auditurilor interne de calitate și mediu, precum și urmărirea stadiului de implementare a acestor măsuri;
- monitorizarea indicatorilor de performanță în domeniul MEDIU, în conformitate cu cerințele din Planul Național de Performanță;
- monitorizarea satisfacției clienților interni (salariați) și externi realizată prin colectarea chestionarelor specifice;
- monitorizarea indicatorilor de performanță (KPI) specifici obiectivelor de calitate și mediu din fișele de procese pentru fiecare activitate;
- elaborarea documentelor necesare desfășurării Analizei Efectuate de Management a Sistemului de Management al Calității și Sistemului de Management de Mediu R.A. ROMATSA și desfășurarea ședinței de Analiză Efectuată de Management care a avut loc a avut loc în data de 17.10.2016;
- organizarea în perioada 19.10.2016 - 20.10.2016, a întâlnirii Coordonatorilor Locali de Siguranță și a Coordonatorilor Locali de Calitate și Mediu din subunități și Administrația Centrală în vederea instruirii acestora și pregătirii auditului extern de supraveghere BVCR;
- desfășurarea auditului de supraveghere de către Bureau Veritas Certification (BVCR), pe domeniile calității și mediului, în Administrația Centrală și următoarele subunități ale regiei: DR București, DSNA București, DSNA Cluj, DSNA Sibiu, DSNA Târgu Mureș, în vederea reconfirmării certificatelor ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004 ale RA ROMATSA, inclusiv pentru formarea personalului de specialitate pentru domeniul serviciilor de navigație aeriană. Echipa de auditori Bureau Veritas Certification a recomandat Centrului Regional al BVC menținerea certificării Sistemului de Management al Calității operat de R.A. ROMATSA conform ISO 9001:2008, respectiv a certificării Sistemului de Management de Mediu conform ISO 14001:2004;
- asigurarea reprezentării ROMATSA pe domeniile calitate și mediu în grupurile de lucru CANSO, EUROCONTROL, DANUBE FAB.

În anul 2016 s-a reușit realizarea obiectivelor propuse pe domeniile calitate și mediu, și anume: menținerea certificatelor ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004.

C. Activități în domeniul managementului securității aeronautice și informatice

Principalele activități desfășurate în anul 2016 în domeniul „managementul securității aeronautice și informatice” au fost:

- urmărirea stadiului de implementare a planurilor de măsuri rezultate în urma auditurilor interne de securitate aeronautică și informatică;
- urmărirea implementarea montării și dării în folosință a unui sistem TvCI de supraveghere perimetrală a obiectivului CDZ București, care cuprinde și un modul de identificare a numerelor de înmatriculare ale autovehiculelor, în vederea accesului controlat prin barierele de la punctele de acces Poartă 1 și Poartă 2;
- actualizarea bazei de date cu numerele de înmatriculare ale autovehiculelor cu drept de acces în incinta CDZ București, necesară pentru funcționarea sistemului de recunoaștere automată a acestora;

- procesarea documentelor si totodata efectuarea verificarilor de securitate aeronautica a personalului societăților prestatoare de servicii pe baza de contract, în scopul emiterii permiselor de identificare și acces în facilitatile R.A. ROMATSA;
- amendarea documentului „Programul de pregătire în domeniul de securității aeronautice”;
- amendarea documentului „Procedura de raportare obligatorie a actelor de intervenție ilicită și a evenimentelor ce privesc securitatea aviației civile”;
- pregătirea dosarelor și finalizarea procesului de certificare la AACR a Responsabililor Locali de Securitate Aeronautică din subunitățile R.A. ROMATSA ca „Instructori Securitate Aeronautică – AVSEC Instructor”;
- elaborarea unei noi ediții a Programului de Securitate Aeronautică – PSA al R.A.ROMATSA (document clasificat), pentru a fi înaintat spre aprobare Directorului General ROMATSA.a efectuat instruirii de securitate aeronautică pentru RLSA din cadrul subunităților ROMATSA cât și a salariaților ROMATSA care desfășoară activități în incinta CDZ București;
- a instruit personalul de pază al Jandarmeriei Române care asigură paza și securitatea facilităților vitale (zona cu acces limitat) CDZ București;
- pregătirea auditului de securitate aeronautică și informatică realizat de autoritatea națională de supraveghere în domeniul securității aeronautice (AACR) în luna noiembrie;
- participarea la testarea SAT – fază I (București) privind îndeplinirea cerințelor de securitate cibernetică pentru noul sistem operațional ATM 2015+;
- pregătirea specifică domeniului securitate aeronautică a personalului propriu și cel desemnat din subunități.
- elaborare “Ghid certificare subunități R.A.ROMATSA ca furnizor cunoscut de provizii de aeroport (DSC-SAI-PIN4605-FPA.SEC, ed.1.0/01.11.2016)”;
- elaborare „Program de Pregătire în domeniul Securității Aeronautice (DSC-SAI-PIN4604-PPR.SECA, ed. 3.0/01.12.2016);
- elaborarea unei noi ediții a Politicii de Securitate Aeronautică și Informatică;
- efectuarea auditurilor interne de securitate aeronautica si informatica la DSNAR Arad si DSNAR Constanta.
- asigurarea reprezentării și contribuției ROMATSA pe domeniul securitate aeronautică și informatică în grupurile de lucru stabilite la nivelul EUROCONTROL, DANUBE FAB, CANSO.

În cursul anului 2016, la nivelul Direcției Siguranță și Calitate s-au manifestat mai multe **disfuncționalități** printre care:

- numărul de personal încadrat în Direcția Siguranță și Calitate permite la acest moment, la limită, asigurarea și păstrarea certificărilor de siguranță (AACR) și calitate (Bureau Veritas) dar este insuficient atât pentru realizarea activităților necesare cât și pentru îmbunătățirea rezultatelor;
- întârzieri în ceea ce privește elaborarea planurilor de acțiuni corective pentru remedierea deficiențelor constatate în cadrul auditurilor și inspecțiilor AACR;
- dificultăți majore în ceea ce privește urmărirea implementării la termen a acțiunilor corective stabilite în urma auditurilor și inspecțiilor interne și externe AACR;
- dificultăți în ceea ce privește urmărirea implementării recomandărilor de siguranță stabilite în urma investigării evenimentelor de siguranță raportate.

3.5 ACTIVITATEA PRIVIND DANUBE FAB

Proiectul DANUBE FAB

DANUBE FAB reprezintă blocul funcțional de spațiu aerian înființat de România și Republica Bulgaria prin „Acordul între România și Bulgaria privind instituirea Blocului Funcțional de Spațiu Aerian DANUBE FAB” (Acordul DANUBE FAB), semnat la Bruxelles la 12 decembrie 2011 și ratificat prin Legea nr. 192/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 741 din 2 noiembrie 2012.

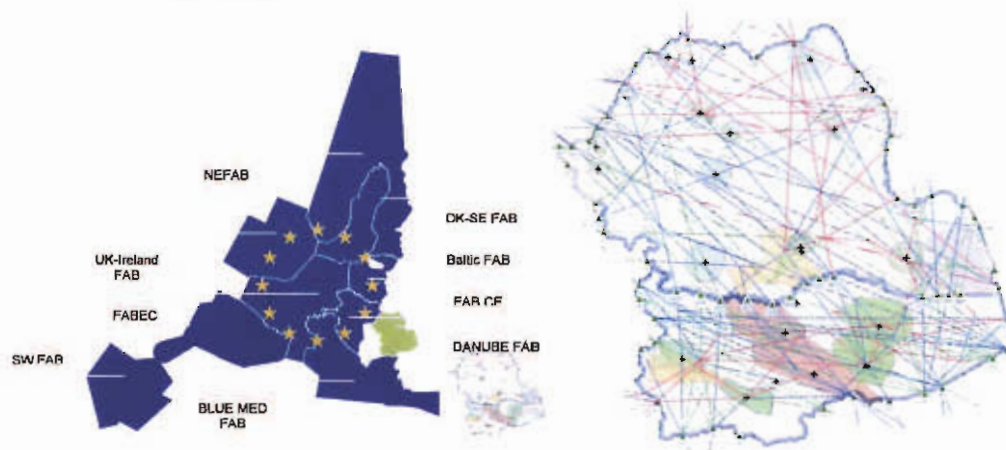

Figura 1 - DANUBE FAB

Subsecvent Acordului DANUBE FAB s-au semnat Acordul de Cooperare dintre cele două Autorități Naționale de Supervizare și Acordul de Cooperare dintre cei doi Furnizori de Servicii de Navigație Aeriană, ROMATSA și BULATSA.

Figura 2- Structura cadrului principal de reglementare DANUBE FAB

Intrarea în vigoare a acestui document a condus la stabilirea organismelor care guvernează DANUBE FAB, astfel: Consiliul de Guvernare (Governing Council), Comitetul autorităților naționale de supervizare (NSA Board) și Comitetul furnizorilor de servicii de navigație aeriană (ANSP Board).

Figura 3 - Structura organizatorică DANUBE FAB

Totodată, în conformitate cu prevederile Acordului DANUBE FAB, pentru a-și îndeplini atribuțiile, Comitetul furnizorilor de servicii de navigație aeriană a înființat Comitetul permanent pentru strategii și planificare (SAPSC), care la rândul său, a înființat alte două comitete permanente suport: Comitetul permanent operațional (OSC) și Comitetul permanent pentru siguranță, calitate mediu și securitate (SQSESC).

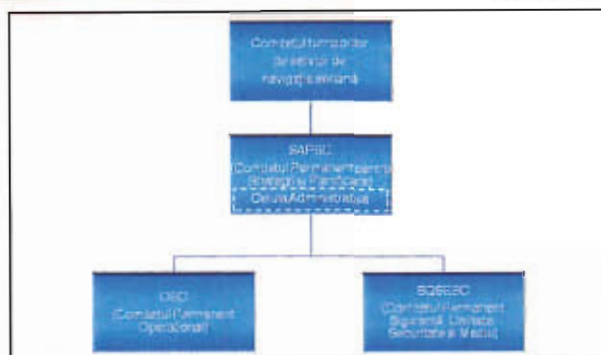

Figura 4 – Organismele suport create la nivelul ANSP Board.

Întâlniri structuri de guvernare DANUBE FAB

În anul 2016 au avut loc cea de-a șaptea, respectiv cea de-a opta întâlnire a Consiliului de guvernare DANUBE FAB (GC/7 și GC/8) în datele de 21 aprilie, respectiv 27 octombrie. Ulterior întâlnirilor, Consiliul de guvernare DANUBE FAB a transmis scrisori către Comisia Europeană cu elementele relevante din cadrul întâlnirilor, în calitate a Comisiei de observator în cadrul DANUBE FAB.

Întâlnirile Consiliului de Guvernare au fost precedate de întâlniri ale Comitetului furnizorilor de servicii de navigație aeriană (ANSP Board/7 și ANSPBoard/8), în datele de 20 aprilie, respectiv 26 octombrie.

Planificare strategică

În prima parte a anului 2016 au fost definitive și adoptate documentele "Programul Strategic DANUBE FAB pentru perioada 2016-2020", "Planul Anual DANUBE FAB pentru anul 2016" și "Raportul Anual DANUBE FAB pentru anul 2015", documente realizate în conformitate cu prevederile Acordului DANUBE FAB.

În a doua jumătate a anului 2016 au fost inițiate documentele "Programul Strategic DANUBE FAB pentru perioada 2017-2021" și "Planul Anual DANUBE FAB pentru anul 2017", în conformitate cu prevederile Acordului DANUBE FAB. La sfârșitul anului 2016, ambele documente la nivel strategic DANUBE FAB se aflau într-un stadiu avansat de elaborare la nivelul celor doi furnizori de servicii de navigație aeriană din cadrul DANUBE FAB (ROMATSA și BULATSA), în vederea coordonării cu celelalte părți implicate, finalizării și aprobării lor în prima parte a anului 2017.

Consultare cu partenerii sociali

Procesul de consultare cu partenerii sociali în cadrul DANUBE FAB este asigurat prin organizarea în mod regulat a Forumului de Consultare Socială (SCF), în conformitate cu prevederile Acordului de cooperare semnat la nivelul ROMATSA și BULATSA.

Astfel, în semestrul I al anului 2016 a avut loc cea de-a unsprezecea întâlnire a SCF (SCF/11) în data de 26 mai 2016, la Poiana Brașov, România. Întâlnirea a fost prezidată de către cei doi directori generali ai ROMATSA și BULATSA. Cu această ocazie, reprezentanților sindicatelor și ai organizațiilor profesionale le-au fost prezentate principalele proiecte operaționale implementate sau în curs de implementare în cadrul DANUBE FAB, alte proiecte prioritare, precum și dezvoltările legislative la nivel European cu impact asupra furnizorilor de servicii de navigație aeriană.

Activități cu privire la finanțarea europeană

Cei doi furnizori de servicii de navigație aeriană din cadrul DANUBE FAB (ROMATSA și BULATSA) au fost acceptați să fie finanțați de către INEA în perioada 2013-2015 pentru punerea în aplicare a următoarelor pachete de lucru din cadrul IDP: Airspace management improvements and data sharing (Free Routes) și Air-Ground Data link projects (DLS - CPDLC).

Bugetul estimat în cadrul aplicației de finanțare a fost de 2.788.000 euro, cu un procent de finanțare din partea INEA de 50%, restul fiind suportat în mod egal din fondurile proprii ale ROMATSA și BULATSA.

Ca urmare a finalizării la sfârșitul anului 2015 a activităților finanțate, în primul semestru 2016 a fost elaborat, coordonat și transmis către INEA Raportul Final al Acțiunii.

În semestrul II 2016 a avut o întâlnire cu INEA pentru prezentarea rezultatelor studiilor DANUBE FAB finanțate din fonduri TEN-T, iar ulterior au fost transmise informațiile suplimentare, cerute de către INEA, în completarea Raportului Final. În luna decembrie, INEA a transmis o scrisoare prin care Raportul Final a fost acceptat, iar finanțarea a fost închisă prin transferul ultimei tranșe din finanțare.

De asemenea, în această perioadă a fost întocmită și transmisă către SESAR Deployment Manager aplicația de finanțare din fonduri CEF 2016 a unui studiu referitor la implementarea FRA în cadrul Gate One (GO FRA).

Alte activități

Principalele activități desfășurate în anul 2016 au fost:

- elaborarea Strategiei de Comunicare Inter-FAB și distribuirea ei în vederea coordonării cu celelalte FAB-uri;
- participarea la primul workshop operațional InterFAB la Langen, Germania în 3 mai 2016, inclusiv susținerea unei prezentări privind implementarea sectoarelor transfrontaliere în cadrul DANUBE FAB;
- demararea acțiunilor privind implementarea conceptului Free Routes Airspace (FRA) pe timp de noapte între DANUBE FAB și HungaroControl, prin extinderea inițiativelor DANUBE FAB FRA (ROMATSA-BULATSA) și N-FRAB (ROMATSA – HungaroControl), precum și participarea la o serie de întâlniri tehnice și operaționale pentru stabilirea conceptului operațional, a detaliilor de testare și a calendarului de implementare pentru acest proiect (SEEN FRA);
- participarea la o serie de discuții și întâlniri în vederea elaborării unui studiu referitor la implementarea FRA în cadrul Gate One (GO FRA), inclusiv coordonarea internă în cadrul ROMATSA, în vederea aprobării participării la acest proiect;
- pregătirea și participarea la cea de-a șasea întâlnire Gate One la nivel CEO (GOCEO/6), ce a avut loc la Skopje în perioada 29-30 iunie 2016, în cadrul căreia a fost semnată Scrisoarea de Intenție privind participarea ROMATSA la Studiul GO FRA;
- pregătirea și participarea la studiul Comisiei privind aranjamentele din cadrul DANUBE FAB pentru procesul de dialog social;
- pregătirea și participarea la studiul Comisiei privind progresele organizaționale, operaționale și tehnice ale FAB-urilor:
 - completarea unui chestionar online, cu privire la implementarea FAB-urilor în general, cu răspunsuri coordonate la nivelul ANSP-urilor, NSA-urilor și Autoritățile Militare din cele două state membre DANUBE FAB;
 - completarea unui chestionar cu informații și date specifice DANUBE FAB;
 - participarea la un interviu telefonic și la un workshop final organizat de către Comisia Europeană la Bruxelles în luna noiembrie 2016;
- agrearea la nivelul DANUBE FAB ANSP Board a implementării trilaterale (ROMATSA, BULATSA și HungaroControl) a celei de-a treia faze a conceptului Free Routes Airspace (FRA), extinderea până la 24 de ore;
- finalizarea procesului de achiziție a consultantului pentru elaborarea Studiului referitor la extinderea DANUBE FAB.

Activități de comunicare

În anul 2016 au avut loc o serie de activități legate de promovarea proiectelor comune din cadrul DANUBE FAB, și anume:

- coordonarea și publicarea unor comunicate de presă în legătură cu principalele realizări din cadrul DANUBE FAB;
- participarea în luna martie la WATMC Madrid 2016;
- pregătirea unui newsletter pentru primul semestru 2016, ce conține informații privind cele mai importante acțiuni în derulare sau implementate în cadrul DANUBE FAB;
- pregătirea documentației în vederea demarării procesului de achiziție comună privind realizarea unui nou website DANUBE FAB;
- demararea și coordonarea activităților în vederea participării DANUBE FAB în calitate de expozant la Congresul Mondial ATM 2017 în perioada 7-9 martie la Madrid.

3.6 COORDONAREA OPERAȚIUNILOR DE CĂUTARE ȘI SALVARE (CC-SAR)

La baza întregii activități a stat preocuparea pentru întărirea capacității Centrului de Coordonare SAR de îndeplinire a atribuțiilor rezultate din HG 741/2008. Principalele activități desfășurate în anul 2016 în domeniul CC SAR au fost:

- zilnic, între orele 08.00-08.30, se recepționează un mesaj test pe aplicația SAR, prin care se verifică funcționarea legăturilor dintre Sistemului național pentru apeluri de urgență și CC SAR. Cu această ocazie controlorii de informare aflați în tura de serviciu simulează recepționarea alertei 112 cu localizare precisă;
- în colaborare cu IGSU și subunitățile din teritoriu, a fost realizată Planificarea pregătirii CC-SAR prin aplicații și exerciții în anul 2016;
- în fiecare trimestru s-au desfășurat exercițiile de comunicații la nivelul CC SAR, care constau în transmiterea unui mesaj fax la toate adresele din Lista de comunicații SAR și recepționarea confirmărilor. Ca urmare a exercițiilor de comunicații trimestriale se actualizează baza de date a aplicației SAR;
- în luna ianuarie, au fost asistate Aeroporturile Iași și Craiova pe timpul desfășurării exercițiilor generale de intervenție la accidente de aviație produse în perimetrele infrastructurilor aeroportuare;
- între 8-12 februarie a avut loc exercițiul de simulare și antrenament Search and Rescue pe aeroportul Constanța – organizat de DSNAR Constanța;
- în luna februarie, au fost asistate aeroporturile Iași și Constanța pe timpul desfășurării exercițiilor generale de intervenție la accidente de aviație produse în perimetrele infrastructurilor aeroportuare;
- a avut loc participarea la Conferința Regională Europeană pe probleme SAR desfășurată sub egida ICAO, ECAC și EUROCONTROL la Belgrad, în perioada 9-10 februarie 2016;
- participarea la ședința pregătitoare în vederea planificării desfășurării exercițiului comun SRI-ROMATSA, „Aeronavă în primejdie - ALERTA-ATS”, care a avut loc în luna iunie la Arad – organizată de DSNAR Arad în cooperare cu Brigada Antitero a SRI – 17 martie 2016;
- 25 martie a avut loc un exercițiu de intervenție în situația producerii unui accident de aviație, pe Aeroportul Internațional Craiova, organizat în cooperare cu ISU „Oltenia” a județului Dolj;
- A avut loc un exercițiu de simulare/intervenție cu forțe în teren generate de un accident aviatic cu victime multiple – la sediul ISU Iași – 29 martie;
- în luna martie, au fost asistate Aeroporturile Iași, Constanța și Tuzla și ISU Bacău pe timpul desfășurării exercițiilor generale de intervenție la accidente de aviație produse în perimetrele infrastructurilor aeroportuare;
- a fost asistat ISU Covasna pe timpul desfășurării exercițiului de intervenție la un accident de aviație produs într-o zonă accidentată;
- în luna aprilie s-a acordat suport companiei Blue Air, pentru organizarea unui exercițiu de securitate, împreună cu SRI, pe baza unui scenariu constând în capturarea ilicită a aeronavei și eliberarea acesteia în timpul zborului;
- la Aeroportul Arad s-a desfășurat un exercițiu la tablă destinat pregătirii teoretice a acțiunilor care urmează să se desfășoare în luna iunie pe acest aeroport;
- în luna aprilie, au fost asistate Aeroporturile Iași și Tuzla pe timpul desfășurării exercițiilor generale de intervenție la accidente de aviație produse în perimetrele infrastructurilor aeroportuare;
- participarea la Conferința Regională Europeană pe probleme SAR desfășurată sub egida ICAO, ECAC și EUROCONTROL la Belgrad în perioada 3-5 mai 2016;
- în luna mai, au fost asistate Aeroporturile Iași și Constanța pe timpul desfășurării exercițiilor generale de intervenție la accidente de aviație produse în perimetrele infrastructurilor aeroportuare;
- a avut loc participarea la exercițiul de simulare și antrenament desfășurat pe aeroportul Arad – 3 iunie – cu tema „Amenințare cu bombă la bordul unei aeronave aflată în zbor IFR în spațiul aerian al României și în condiții meteo IMC”;

- exercițiu ISU Covasna – 23 iunie – cu tema Gestionarea situațiilor de urgență generate de producerea accidentelor de aviație;
- participarea la exercițiul aeronautic care a avut ca obiectiv principal verificarea modului de aplicare a Planului pentru situații de urgență al heliportului, desfășurat pe heliportul Năvodari – organizat de DSNAR Constanța – 27-28 iunie;
- a avut loc exercițiul ISU „Gheorghe Pop de Băsești” al Județului Maramureș – 29 iunie – cu tema Accident de aviație civilă în munții Țibleșului (zona vârfului Văratice);
- în luna iunie, au fost asistate Aeroporturile Iași, Constanța și Tuzla pe timpul desfășurării exercițiilor generale de intervenție la accidente de aviație produse în perimetrele infrastructurilor aeroportuare;
- prin grija Administratorului tehnic SAR s-a continuat configurarea și calibrarea a 13 stații noi de lucru SAR care au fost trimise la unitățile de trafic ale R.A. ROMATSA (ACC, APP, TWR), pentru a le înlocui pe cele vechi; după definitivarea acestui proces se va trece la actualizarea bazei de date COSPAS-SARSAT pe baza comunicărilor primite de la AACR;
- s-a elaborat modelul Planului de furnizare a serviciilor de alarmare, căutare, salvare a aeronavelor în primejdie pe plan local. Acesta a fost difuzat la departamentele și direcțiile implicate;
- s-a întocmit Caietul de sarcini pentru achiziția serviciilor de mentenanță destinate infrastructurii hardware SAR;
- a avut loc participarea administratorului tehnic la Conferința Regională Europeană pe probleme SAR desfășurată sub egida ICAO, ECAC și EUROCONTROL la Belgrad, 20.09. 2016;
- luna septembrie a fost elaborată Procedura operațională SAR pentru controlorii de trafic aerian din APP și TWR ROMATSA, în urma discuțiilor și întâlnirilor cu reprezentanții Departamentului operațional și ai Direcției siguranță și calitate. Procedura a fost trimisă DSNA-urilor pentru prelucrare și însușire;
- s-a participat la reuniunile Comitetului Interministerial SAR, la întâlnirea cu reprezentanții IGSU, DSU din 4 noiembrie și la ședințele Grupului de lucru SAR ROMATSA, pentru armonizarea cerințelor Departamentului pentru Situații de Urgență și ale RA ROMATSA, în ceea ce privește abrogarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de producerea unui accident de aviație civilă, anexă la HG 741/2008 și pentru modificarea HG 557/2016, privind managementul tipurilor de risc;
- pregătirea cursurilor de actualizare și refresher pentru pozițiile SAR din cadrul ACC București, care trebuiau să fie ținute de Administratorul operațional CC SAR;
- proceduri de achiziție și asistarea la încheierea contractului de achiziție pentru înlocuirea echipamentului produs în anul 2008, de tip SAN, ce face parte din sistemul SAR instalat la CDZ București, care va intra în perioada de “End of Service Life”, cu un alt echipament de ultima generație, Hitachi VSP G200;
- pregătirea întâlnirii de lucru cu procurorii civili și militari, din Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetele județene și desfășurarea acestora la Arad, în data de 29 noiembrie 2016, coordonată de dl Ovidiu Iojă, cu suportul dlui Florin Manta, director DSNAR Arad.
- s-au întocmit diferite rapoarte, informări, situații, scrisori, etc. la solicitarea Directorului General, a Comitetului Director, a altor compartimente din Administrația Centrală R.A. ROMATSA și a Direcției Transport Aerian din Ministerul Transporturilor.

3.7 ACTIVITATEA DE ORGANIZARE ȘI RELAȚII

A. Activități în domeniul Organizării

Activitățile desfășurate în anul 2016, pe linie de organizare, au fost următoarele:

- întocmire și aprobare Act Adicional nr. 3 înregistrat la MMFPSPV – ITMMB cu nr. 04 din data de 31.03.2016;
- întocmire și aprobare Act Adicional nr. 3 bis înregistrat la MMFPSPV – ITMMB cu nr. 05 din data de 28.04.2016;

- au fost amendate Regulamentele de Organizare și Funcționare ale subunităților DSNA București, DSNA Oradea, DSNA Satu Mare, DSNA Timișoara, DSNA Bacău, DSNA Tulcea, DSNA Craiova.

B. Activități în domeniul Relațiilor

Cooperare internă și externă

1. principalele evenimente/manifestări organizate la inițiativa societății/regiei sau la care au participat membrii delegați ai regiei, în plan intern:

- În cursul anului 2016, R.A. ROMATSA a colaborat cu direcțiile de specialitate din Ministerul Transporturilor (Direcția Transport Aerian, Direcția Comunicare, Relația cu Sindicatele, Patronatele și Organizațiile Neguvernamentale) cu Autoritatea Aeronautică Civilă Română, Compania Tarom, Ministerul Apărării Naționale, Statul Major al Forțelor Aeriene, Asociația Aeroporturilor din România, etc. Aceste colaborări au avut ca rezultat dezvoltarea și perfecționarea relațiilor și eforturilor ce au ca obiectiv principal armonizarea și integrarea României în sistemul specializat european (EUROCONTROL, Uniunea Europeană, etc.) și asigurarea, împreună cu MapN a utilizării coordonate a spațiului aerian al României de către aviația civilă și militară.
 - Întâlnire de lucru pe tema viziunii și strategiei SESAR 2020, care a avut loc în cadrul RA ROMATSA și la care au participat reprezentanții regiei, ai SESAR JU, MT, AACR;
 - Întâlnirea grupului de lucru EUROCAE WG 100 REMOTE TOWER;
 - Cu acordul Consiliului de Administrație și în condițiile stabilite prin reglementările MT privind relațiile mass-media, managementul regiei a acordat o atenție deosebită promovării imaginii regiei și a României pe plan extern, prin participarea la Congresul Mondial ATM, din luna martie 2016, de la Madrid, unde regia a avut ca obiective:
 - promovarea Simulatorului integrat (ACC, APP, TWR);
 - promovarea produselor dezvoltate în cadrul RA ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
 - promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
 - promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
 - promovarea complexă a imaginii RA ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM
 - a avut loc în cadrul regiei, Întâlnirea Grupului de lucru SPSG 16-2, grupul operațional care susține activitățile legate de managementul codurilor SSR, la nivel european;
 - Organizarea în cadrul R.A. ROMATSA a celei de-a 16-a Întâlnire a Grupului ATFCM, Axa Sud-est Europeană (SE 16), în care s-au stabilit detalii legate de proiectarea spațiului aerian și utilizarea acestuia, managementul fluxurilor de trafic aerian, precum și planificarea zborurilor;
 - Organizarea de către R.A. ROMATSA a Întâlnirii Governing Council și a ANSP Board din cadrul DANUBE FAB, la care au participat reprezentanții BULATSA; MT, MapN;
 - Participare la Întâlnirea pe subiectul colaborării civil militare, între reprezentanții civili și militari ai aviației din România, organizat de SMFA și ROMATSA, la care s-au discutat, printre altele, măsurile pentru îmbunătățirea siguranței și eficienței coordonării GAT-OAT, precum și al managementului tactic și pretactic al spațiului aerian;
 - Participare la Întâlnirea Forumului de Consultare Socială DANUBE FAB (SCF 11), organizată în scopul menținerii mecanismului de consultare a personalului furnizorilor de navigație aeriană din România și Bulgaria.
- #### **2. deplasări în exterior la conferințe, evenimente, întâlniri de lucru etc. în domeniul transporturilor aeriene, scopul și costurile suportate/fiecare eveniment:**
- În cursul anului 2016, relațiile R.A. ROMATSA cu organizațiile aeronautice internaționale din profilul său (ICAO, EUROCONTROL, CANSO, EASA) și cu furnizorii de servicii de navigație aeriană din alte state europene s-au intensificat, unul din principalele motive fiind necesitatea cooperării în plan regional și asigurarea unui lobby la nivel european în vederea asigurării unei poziții avantajoase a României în cadrul structurilor ATM viitoare, rezultate prin aplicarea conceptului Cer European Unic.
 - Pe parcursul anului 2016, au fost aprobate de către MT deplasări externe în Olanda, Spania, Canada, Belgia etc.

3. obiective atinse sau alte rezultate în domeniu

În conformitate cu reglementările MT privind relațiile mass-media și cu aprobarea Consiliului de Administrație, managementul regiei a acordat o atenție deosebită promovării imaginii regiei și a României pe plan intern și extern, unde regia a avut ca obiective:

- promovarea SIMULATORULUI INTEGRAT (ACC, APP, TWR) în vederea unei eventuale vânzări ulterioare a software-ului;
- promovarea produselor dezvoltate în cadrul R.A. ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
- promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
- promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
- promovarea complexă a imaginii R.A. ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM.

R.A. ROMATSA nu și-a promovat imaginea prin machete publicitare în mass-media.

3.8 ACTIVITATEA PRIVIND RESURSELE UMANE

Furnizarea serviciilor de navigație aeriană de o manieră sigură, eficientă și continuă este susținută de implementarea celor mai bune practici în vederea utilizării resurselor umane și integrării factorului uman în operarea sistemului ATM. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv sunt analizate și elementele care permit stabilirea unui program de lucru eficient pentru personalul CTA și care sunt determinate de:

- distribuția neuniformă a volumului de trafic la unitățile de trafic;
- reglementările naționale care prevăd obligativitatea funcționării într-un orar prestabilit, R.A. ROMATSA fiind nevoită să mențină personal activ chiar și la unitățile unde nu există activitate continuă.

În vederea reorganizării regiei pe baze de eficiență, în spiritul cerințelor de implementare accelerată a obiectivelor Cerului Unic European într-un mod eficient și eficace, consolidând în același timp poziția de furnizor de servicii de navigație aeriană performant în plan regional cât și în plan european, prin valorificarea maximă a expertizei operaționale, tehnice și umane de specialitate, activitățile din domeniul resurselor umane - complexe și extinse ca urmare a numărului mare de angajați, a modificărilor intervenite în legislația națională în materie și a specificului obiectului de activitate (care induce cerințe suplimentare pentru personal în interesul siguranței navigației aeriene) – au fost realizate cu respectarea prevederilor legale și a reglementărilor aeronautice naționale și internaționale.

Acțiuni realizate în anul 2016

- întocmirea actelor adiționale la CIM pentru întreg personalul din cadrul R.A. ROMATSA ca urmare a negocierii și semnării Actului Adițional nr. 2 la CCM 2015/2017, cu valabilitate de la data de 01.01.2016;
- elaborarea propunerii de modificare a Procedurii privind angajarea, avansarea, promovarea, definitivarea și schimbarea locului de muncă pentru personalul regiei – PIN 0253 ediția 3 / iunie 2016, discutarea modificărilor cu reprezentanții desemnați de către ATSR și aprobarea acestora în Ședința Comitetul de Direcție nr. 27 din 17.06.2016 ;
- finalizarea procedurii privind evaluarea performanțelor salariaților și transmiterea acestora la ATSR;
- continuarea procesului de recrutare și selecție a personalului care va urma un curs de formare în vederea pregătirii pentru obținerea licenței de CTA stagiar;
- organizarea de concursuri interne/externe în vederea ocupării unor posturi vacante din cadrul regiei (personal MET, personal PNA , Șef Executiv Audit Intern, consilieri juridici, specialiști în achiziții) ;
- întocmirea situațiilor necesare negocierii CCM;
- participarea la negocierea dintre părțile semnatare ale CCM în vederea încheierii unui act adițional la CCM, negociere finalizată fără încheierea acestui act adițional, părțile convenind să negocieze în perioada iulie-august un nou contract colectiv de muncă;
- angajarea a 6 persoane ca urmare a organizării de concursuri externe și încetarea contractului individual de muncă pentru un număr de 25 de salariați (pensionare limită de vârstă, deces, încetare CIM pe durată determinată la expirarea duratei contractului, acordul părților);

- continuarea negocierilor în vederea încheierii unui nou CCM în conformitate cu prevederile legi;
- întocmirea situațiilor necesare negocierii CCM;
- finalizarea procesului de recrutare și selecție și angajarea a 51 de CTA Ab initio și începerea cursului de formare în vederea pregătirii pentru obținerea licenței de CTA stagiar;
- încheierea unui contract pentru achiziția de servicii hoteliere pentru viitori salariați ai regiei ce vor fi angajați pe posturi de CTA Ab initio;
- continuarea procesului de recrutare și selecție, pe plan local la DSNAR Cluj, a personalului care va urma un curs de formare în vederea pregătirii pentru obținerea licenței de CTA stagiar pentru unitățile de trafic: TWR Cluj, TWR Oradea, TWR Satu Mare, TWR Baia Mare, TWR Tg. Mureș și TWR Sibiu;
- organizarea de concursuri interne/externe în vederea ocupării unor posturi vacante din cadrul regiei și angajarea a 6 persoane;
- încetarea contractului individual de muncă pentru un număr de 11 de salariați (pensionare limită de vârstă, pensionare invaliditate, deces, demisie) precum și pentru un număr de 40 salariați prin acordul părților, ca urmare a depunerii dosarului de pensionare anticipată/anticipată parțial și cu reducerea vârstei standard pentru activitate desfășurată în grupe de muncă;
- continuarea acțiunilor necesare pentru achiziția de Servicii medicale pe bază de abonament și Servicii de medicina munci și transmiterea în SEAP a documentației de atribuire;
- încheierea unui contract pentru achiziționarea serviciilor de evaluare pe bază de calcule actuariale a beneficiilor angajaților regiei;
- întocmirea și transmiterea situațiilor privind propunerile de BVC 2017;
- întocmirea Planului de Formare Profesională aferent anului 2017 pe baza propunerilor primite de la compartimentele de specialitate și aprobarea acestuia în cadrul Comitetului Director;
- demararea acțiunilor în vederea elaborării unei Proceduri privind evaluarea performanței personalului din cadrul RA ROMATSA.
- elaborarea și modificarea caietului de sarcini pentru achiziția de servicii de consultanță în vederea organizării și derulării procedurii de recrutare, evaluare și selecție a candidaților pentru funcția de Director General al Regiei Autonome "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian – R.A. ROMATSA", precum și pentru întocmirea unui studiu privind politica de remunerare a directorilor din societăți similare sau comparabile atât pe plan național cât și internațional, în special UE, cu menționarea, totodată, a criteriilor de performanță care stau la baza remunerării acestora în companiile respective, conform OUG nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, modificată și completată prin OUG nr.51/2013 și OUG nr.10/2015;
- efectuarea acțiunilor specifice în vederea implementării sistemului e-management:
 - operarea datelor din facturile din luna ianuarie aferente celor 9 contracte derulate în cadrul serviciului;
 - crearea și transmiterea bazelor de date pentru Administrația Centrală și DR București pentru import în aplicație în vederea reinițializării la luna ianuarie 2016;
 - analizarea, împreună cu furnizorul, a observațiilor menționate în procesul verbal de recepție;
 - menținerea bazei de date prin actualizarea permanentă a modificărilor intervenite în cadrul regiei (din punct de vedere al organizării, structurii și posturilor) precum și la nivelul Administrației Centrale (din punct de vedere al modificărilor intervenite în evoluția salariaților).
- încheierea unui acord cadru pentru achiziționarea biletelor de avion pentru salariații regiei care efectuează deplasări în străinătate în interes de serviciu;
- a fost ocupat, prin examen intern, postul de Director Tehnic;
- efectuarea acțiunilor specifice în sistemul e-management privind menținerea bazei de date prin actualizarea permanentă a modificărilor intervenite în cadrul regiei.

Formarea profesională a salariaților regiei constituie o direcție de acțiune prioritară, materializată prin planificarea, coordonarea și realizarea unui program complex de pregătire - Planul de Formare Profesională pentru anul 2016).

Prioritatea o constituie formarea profesională a personalului operațional (CTA, CITA, PNA, MET), în paralel urmărindu-se asigurarea ritmicității pregătirii personalului suport, în concordanță cu prevederile Legii nr. 53/2003, republicată – Codul Muncii. Pregătirea profesională a personalului R.A. ROMATSA a urmărit atât utilizarea resurselor proprii (cursuri de pregătire pentru care ROMATSA este certificată de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română) cât și participarea la cursurile de specialitate realizate de către furnizorii acreditați de servicii de pregătire profesională (Școala Superioară de Aviație, British Council, CODECS, Inspectoratele Teritoriale de Muncă, KPMG, CISCO, QUASSARO, ORACLE – pe plan intern și IANS, PANAM, IATA, NATS - pe plan extern).

Sintetic, conform Planului de formare profesională 2016, se are în vedere un nr. de 3.011 participanți la diferite forme de pregătire profesională, suma totală aferentă cheltuielilor de formare profesională fiind de 29.236,9 mii lei, din care 10.860,6 mii lei pentru cursuri interne (cu participarea a 2.312 persoane) și 18.376,3 mii lei pentru cursuri externe (cu participarea a 699 persoane).

Valori realizate la 31.12.2016: **2.056 participanți** la diferite forme de pregătire profesională, gradul de realizare a PFP 2016 fiind de **68,28 %**.

Alte acțiuni realizate în anul 2016:

- asigurarea condițiilor pentru participarea personalului din administrație (PAD) la cursuri de perfecționare specifice fiecărui domeniu de activitate (economic, juridic, resurse umane, achiziții publice, mediu, sănătate și securitate în muncă, PSI, PNA - urmare a instalării de noi echipamente /NDB, DVOR, DME/ personalul PNA a participat ca la cursuri de școlarizare organizate de furnizorii de echipamente, pentru cunoașterea, exploatarea și întreținerea echipamentelor nou instalate);
- desfășurarea cursurilor de pregătire recurentă, precum și programelor de pregătire profesională, pentru personalul CTA, CITA, PNA, MET, cursuri/programe destinate obținerii/revalidării licențelor profesionale, a unor noi calificări și autorizări asociate, precum și pentru extinderea competenței pe sectoare suplimentare;
- participarea personalului din administrație (PAD) la cursuri de perfecționare specifice fiecărui domeniu de activitate (economic, juridic, resurse umane, achiziții publice, mediu, sănătate și securitate în muncă, PSI etc.);
- urmare a instalării de noi echipamente (NDB, DVOR, DME), a avut loc participarea personalul PNA la cursuri de școlarizare organizate de furnizorii de echipamente, pentru cunoașterea, exploatarea și întreținerea echipamentelor nou instalate;
- planificarea, organizarea, monitorizarea acțiunilor necesare privind:
 - ✓ revalidarea aptitudinii medicale a personalului ROMATSA cu statut de personal aeronautic nenavigant (din controlul traficului aerian, protecția tehnică și meteorologică a navigației aeriene și de telecomunicații aeronautice), precum și efectuarea controalelor medicale anuale de sănătate pentru ceilalți salariați, prevăzute de lege;
 - ✓ menținerea și/sau creșterea competenței personalului aeronautic nenavigant, formarea profesională continuă și examinarea de către AACR în vederea prelungirii valabilității documentelor nominale de calificare.

3.9 ACTIVITATEA PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI CEA DE APĂRARE ÎMPOTRIVA INCENDIILOR

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ

Pe parcursul anului 2016 membrii CIPP – AC, în conformitate cu Planul de Prevenire și Protecție 2016 aprobat în Comitetul de securitate și sănătate în muncă al ROMATSA R.A., au efectuat acțiuni de îndrumare și control în teritoriu la toate subunitățile. Constatările s-au evidențiat în procesele verbale încheiate. Deasemenea s-a efectuat și evaluarea conformării pe linie de mediu conform Manualului de mediu, aplicabil în ROMATSA R.A.

Ca o concluzie generală se poate afirma că activitatea de SSM și All se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare, nefiind găsite neconformități sau abateri de la regulile stabilite prin procedurile interne. Fapt constatat de auditul de calitate efectuat de Serviciul de Calitate și de auditorul extern, care au controlat subunitățile regiei.

Achiziția de echipamente individuale de protecție și de lucru, materiale igienico-sanitare s-a făcut în mod normal, pe baza Listei interne întocmite în urma evaluărilor de risc și care face parte integrantă din CCM, respectându-se încadrarea în sumele prevăzute de fiecare subunitate în PAAP și PAAS 2016.

Vizita medicală pe linie de medicina muncii s-a desfășurat în conformitate cu contractele încheiate cu furnizorii de aceste servicii.

Un alt studiu care a fost demarat de CIPP este cel de „Evaluare a efortului neuropsihic, a factorilor psihosociali de risc și a stresului în muncă la controlorii de trafic aerian” și care s-a încheiat la finele anului.

Acest studiu a fost efectuat de INCDPM București, care va duce la:

- creșterea performanței profesionale;
- utilizarea optimă a resurselor umane;
- gestionarea eficientă a riscurilor profesionale;
- cheltuieli reduse cu asigurările sociale și de risc profesional și nu în ultimul rând, la fundamentarea solicitării către organele legislative decizionale, ca profesia de controlor de trafic aerian să fie introdusă în categoria de profesii cu risc deosebit.

În luna mai s-a organizat și s-a desfășurat la Târgu Mureș, Conferința anuală a responsabililor de SSM și PSI din ROMATSA R.A., concomitent cu un workshop pe tematici specifice de SSM și PSI cu participarea unor lectori autorizați (ITM Tg. Mureș, ITM Tulcea și ISUJ Tg. Mureș).

APĂRAREA ÎMPOTRIVA INCENDIILOR (AII)

Pe linie de apărare împotriva incendiilor, facem cunoscut că pe parcursul anului 2016, nu s-au produs evenimente deosebite.

Sistemele de stingere cu INERGEN, precum și cele de detecție și alarmare, care echipează o serie de obiective ale ROMATSA R.A. au fost verificate trimestrial de către prestatorul contractat, conform legislației în vigoare și a clauzelor contractuale.

La toate obiectivele regiei s-a efectuat verificarea prizelor de pământ și a circuitelor electrice, de către agenți economici acreditați și autorizați de ANERE, în conformitate cu legislația de SSM și PSI.

La subunitățile controlate nu s-au constatat nereguli, acestea gestionând cu atenție problematica specifică AII :

- cosirea succesivă a vegetației acolo unde realitatea din teren a impus acest lucru;
- înlocuirea pichetelor degradate;
- verificarea sistemelor de detecție a incendiilor;
- verificarea anuală a stingătoarelor din dotare;
- verificarea și întreținerea instalațiilor de climatizare;
- verificarea hidranților acolo unde sunt în proprietate ROMATSA.

La DSN Craiova s-a demarat procedura de reautorizare ISU a noului TWR, procedură care se va încheia la finele trimestrului 2/2017 conform cerinței legislației PSI în vigoare.

La toate subunitățile regiei s-au efectuat exerciții de evacuare în caz de incendiu, fie cu forțe proprii fie cu personal ISU sau al aeroporturilor (formațiuni specializate în apărarea împotriva incendiilor), acolo unde a fost cazul.

Pe parcursul anului 2016 nu s-au efectuat controale ale ITM sau ISU locale la nicio unitate ROMATSA R.A.

3.10 ACTIVITATEA PRIVIND DOCUMENTELE CLASIFICATE ȘI PROTECȚIA CIVILĂ

Compartimentului Documente Clasificate și Protecție Civilă este compartimentul constituit în subordinea Directorului General al R.A.ROMATSA și îndeplinește conform legislației în domeniu funcțiile suport privind protecția informațiilor clasificate, situații de urgență și mobilizare la locul de muncă.

În anul 2016 în cadrul Compartimentului Documente Clasificate și Protecție Civilă s-au desfășurat următoarele activități specifice conforme cu atribuțiunile cuprinse în fișa compartimentului după cum urmează:

- Efectuarea activităților specifice protecției personalului ce necesită acces la informații clasificate conform HG nr.585/2002 ,HG nr.781/2002;

- Actualizarea listelor cu funcții din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informații clasificate secret și strict secret și înaintarea lor către Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat și Serviciului Român de Informații;
- actualizarea listei cu funcțiile din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informațiile clasificate secret de serviciu;
- În perioada 26 -27.05.2016 la sediul Administrației Centrale a fost efectuat procesul de instruire al responsabililor din cadrul subunităților cu protecția informațiilor clasificate, situații de urgență și MLM conform Planului de activități PIC/SU/MLM pe anul 2016
- În luna martie 2016 a fost susținut cursul pentru situații de urgență de către responsabilii din cadrul subunităților ROMATSA conform procedurilor legale. Cursul a fost finalizat cu susținerea de către participanți a unui examen de evaluare a cunoștințelor în domeniul situațiilor de urgență în urma căruia toți participanții au obținut diploma de inspector de protecție civilă Cod COR 121303.
- Verificarea și actualizarea planurilor pentru situații de urgență de la nivelul subunităților R.A.ROMATSA.
- a fost asigurată participarea la instructajele periodice lunare organizate de către Inspectoratul pentru Situații de Urgență al sectorului 1 București ;
- Întocmirea pentru anul 2017 a structurii procesului de instruire a salariaților ROMATSA în domeniul situațiilor de urgență în conformitate cu O.M.A.I. 712/2005 ;
- Întocmirea Programului activităților de Protecție a Informațiilor Clasificate , Situații de Urgență și MLM pentru anul 2017 ;
- Întocmirea planului pentru anul 2017 a activităților de îndrumare și control la nivelul subunităților ROMATSA ;
- coordonarea la nivelul subunităților a activităților de documente clasificate, situații de urgență și MLM;
- Întocmirea și aprobarea a documentelor de MLM pentru salariații Administrația Centrală și DR București;
- Verificarea și actualizarea planurilor pentru situații de urgență de la nivelul subunităților R.A.ROMATSA.

3.11 ACTIVITATEA ÎN DOMENIUL JURIDIC

Serviciul Juridic este compartimentul de concepție și execuție constituit în subordinea Directorului Direcției Juridice și Administrativ cu funcțiunile suport de asigurare a verificării documentare și urmărire a respectării legalității în actele legate de desfășurarea activității RA ROMATSA, de reprezentare și apărare a intereselor regiei în fața organelor de jurisdicție, Parchetelor, notarilor, autorităților administrației locale și centrale de stat, Curții de Conturi, executorilor judecătorești.

În anul 2016 în activitatea **Serviciului Juridic** se regăsesc următoarele :

Activități cu caracter permanent:

- identificarea prevederilor legale incidente activităților din RA ROMATSA și informarea managementului regiei despre obligațiile regiei care decurg din acestea;
- verificarea documentară și urmărirea respectării legalității sub aspect juridic a actelor legate de desfășurarea activității RA ROMATSA;
- acordarea asistenței de specialitate în domeniul juridic pentru departamente /direcțiile /compartimente din Administrația Centrală și subunitățile RA ROMATSA;
- reprezentarea, susținerea și apărarea intereselor regiei în fața organelor de jurisdicție, Parchetelor, notarilor, autorităților administrației locale și centrale de stat, Curții de Conturi, executorilor judecătorești;
- întocmirea și susținerea acțiunilor și altor acte prevăzute de lege, în vederea recuperării prejudiciilor materiale suferite de RA ROMATSA;
- întocmirea și susținerea cererilor de chemare în judecată la organele de justiție, împotriva persoanelor fizice și juridice care au adus prejudicii de orice natură RA ROMATSA;
- obținerea titlurilor executorii în vederea recuperării prejudiciilor materiale aduse RA ROMATSA;

- atacarea, la organele competente, a hotărârilor judecătorești considerate nelegale și neîntemeiate;
- întocmește, împreună cu departamentul, direcțiile și serviciile din R.A. ROMATSA – Sediul Central și subunități, obiecțiunile, contestațiile, plângerile la procesele verbale de control întocmite de organele Ministerului Finanțelor;
- participarea în comisiile de evaluare pentru licitații sau concursuri de oferte, negocierea și încheierea contractelor și a convențiilor încheiate de RA ROMATSA;
- verificarea și acordarea de vize din punct de vedere al legalității pentru toate contractele și convențiile în care RA ROMATSA este parte;
- verificarea și avizarea sub aspectul legalității a deciziilor emise de Directorul General;
- a asigurat înregistrarea și evidența deciziilor emise de Directorul General, precum și a păstrării exemplarelor originale;
- a participat la elaborarea proiectelor de acte normative inițiate de RA ROMATSA;
- a acordat asistență juridică departamentului, direcțiilor, compartimentelor și birourilor din RA ROMATSA – Sediul Central, precum și subunităților RA ROMATSA;
- organizarea și realizarea activității de asigurare de viață pentru personalul RA ROMATSA, cu respectarea prevederilor legale;
- a asigurat acordarea certificării în vederea controlului financiar preventiv pentru toate documentele emise în cadrul compartimentului, sau primite de la diverși furnizori și care privesc activitatea compartimentului;
- a asigurat realizarea oricăror alte lucrări cu caracter juridic, necesare activității, sau dispuse de Directorul General;
- a răspuns de informarea departamentului, direcțiilor și serviciilor/compartimentelor subordonate Directorului General din RA ROMATSA – Sediul Central, precum și a subunităților privind apariția actelor normative care privesc activitatea regiei;

Activități care asigură suportul informațional și documentar de sinteză necesar luării deciziilor de management aferente activităților din domeniul juridic - cu următoarele atribuții subsecvente:

- a asigurat elaborarea materialelor de analiză și sinteză și pune la dispoziția Directorului General, Comitetului Director și Consiliului de Administrație al ROMATSA RA, a informațiilor care să permită acestora luarea celor mai bune decizii, pe termen scurt, mediu și lung, pe linia domeniului juridic;
- a realizat analiza și sinteza datelor comunicate de departamente/ direcțiile /serviciile /compartimentele subordonate Directorului General și subunități și întocmește rapoarte privind nivelul de performanță înregistrat de R.A. ROMATSA la un moment dat în domeniul său de activitate;
- a colectat datele necesare elaborării diferitelor rapoarte specifice derulării activităților: juridice și administrative și asigură întocmirea și transmiterea acestora;
- a coordonat realizarea materialelor documentare de sinteză (rapoarte periodice, etc.) pentru prezentarea regiei și a activității către Consiliul de Administrație, Ministerul Transporturilor (sub a cărei autoritate funcționează regia), precum și a altor autorități.

În anexa acestui raport este prezentată "Situația litigiilor RA ROMATSA aflate în curs de soluționare sau în faze procesuale pe rolul instanțelor de judecată la data de 31.12.2016".

3.12 ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN ȘI CONTROL

A. SISTEMUL DE CONTROL INTERN MANAGERIAL (SCIM)

În baza reglementărilor în domeniul controlului intern managerial, stipulate de O.S.G.G. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern în cadrul entităților publice, completat și modificat prin O.S.G.G. 200/2016, Directorul General R.A. ROMATSA a dispus, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și de funcționare precum și de standardele de control intern managerial, măsurile necesare pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial în cadrul regiei.

Activitatea de implementare a Standardelor de control intern managerial este în plină desfășurare, fiind o activitate care necesită timp și o înțelegere deplină a specificității acesteia, la nivelul întregului personal de conducere al regiei și nu numai.

În vederea conformării cu cerințele acestei legislații, în cadrul regiei au fost editate documente și stabilite responsabilități, inclusiv derulare de misiuni de audit intern de

evaluare, care să redea atât gradul de implementare a standardelor de control intern managerial cât și gradul de dezvoltare a Sistemului de Control Intern Managerial (SCIM). În cadrul activităților derulate de R.A. ROMATSA privind conformarea cu reglementările în domeniul controlului intern managerial, au fost finalizate următoarele :

- înființarea Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării Sistemului de Control Intern Managerial (SCIM) din cadrul R.A. ROMATSA;
- înființarea Echipei de Gestionare a Riscurilor (EGR);
- editare Regulament de Organizare și Funcționare a Comisiei SCIM;
- editare Regulament de Organizare și Funcționare a EGR;
- existența/funcționarea secretariatelor celor două organisme;
- editarea Programului de dezvoltare a SCIM în cadrul R.A. ROMATSA;
- editare procedură de sistem privind întocmire registru de riscuri;
- editare registru de riscuri la nivelul R.A. ROMATSA;
- editare registru de riscuri la nivelul structurilor de specialitate ale regiei/subunități;
- editare Manual al Sistemului de Control Intern Managerial R.A. ROMATSA;
- derulare întâlniri ale Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării Sistemului de Control Intern Managerial (SCIM) din cadrul R.A. ROMATSA;
- derulare programe de perfecționare în domeniul SCIM;
- editare Raport asupra Sistemului de Control Intern Managerial aferent anilor 2012, 2013, 2014 și 2015, document asumat și semnat de Directorul General R.A. ROMATSA și care însoțește situațiile financiare ale regiei.

Complexitatea activităților în acest domeniu, problemele inerente întâmpinate în acest sens, implementarea standardelor de control intern managerial dar și activitățile specifice derulate în cadrul Managementul riscurilor, sunt aspecte importante în cadrul responsabilității manageriale, alături de celelalte din cadrul regiei, lucru necesită, în continuare, multă atenție și preocupare permanentă la nivelul managementului regiei.

B. CONTROLUL activității desfășurate în anul 2016

Control Intern

În cursul anului 2016 au fost efectuate:

- pe domeniul **SIGURANȚĂ** – 17 misiuni de audit intern de siguranță.
- pe domeniul **CALITATE** și **MEDIU** – 17 misiuni de audit intern de calitate și mediu.

Control Extern pe domeniul **ECONOMIC:**

- Pe parcursul semestrului doi al anului 2016 a continuat să se desfășoare activitatea celor două echipe ale A.N.A.F. – D.G.A.M.C. și anume:
 - o echipă de inspecție fiscală aferentă perioadei 2006-2010, iar o altă echipă, în baza Ordinului de Serviciu nr. 11/ 21.08.2014 A.N.A.F. – D.C.M.A.C. a continuat verificările serviciilor turistice achiziționate de R.A. ROMATSA pentru personalul beneficiar al concediilor de recuperare psihologică (CRP) și a concediilor de odihnă suplimentare (COS) extinzând perioada verificărilor inclusiv asupra anului 2015. Aceste controale nu sunt finalizate nici la această dată.
- În perioada 26.09-30.09.2016, o echipă de auditori publici externi din cadrul Curții de Conturi a României, în temeiul prevederilor Legii nr.94/1992, a procedat la verificarea modului de ducere la îndeplinirea măsurilor dispuse prin Decizia nr. III/39/11.11.2015, emisă de către Directorul Direcției 1 din cadrul Departamentului III. În acest sens a fost încheiat Raportul de follow-up nr. 20785/30.09.2016, urmat de Decizia Curții de Conturi a României nr. III/39/2/2016/17.10.2016 de prelungire a termenului pentru realizarea măsurilor dispuse la pct. I.2.1., I.6.1., I.7.1., I.7.2. și II.13.
 - La data finalizării raportului pe semestrul II, regia a informat CCR cu privire la stadiul măsurilor dispuse cu termen de raportare a modului de realizare la 31.03.2017, drept urmare CCR prin Decizia nr. III/39/3/28.03.2017 a prelungit termenul pentru realizarea măsurilor dispuse la pct. I.2.1. și II.13. din Decizia nr. III/39/11.11.2015, emisă de către Directorul Direcției 1 din cadrul Departamentului III, în baza Raportului de control nr. 33753/25.10.2015 și Raportului de follow-up nr. 20785/30.09.2016.

Directorul general al R.A.ROMATSA, a nominalizat direcțiile/compartimentele și persoanele responsabile, a dispus termenele pentru aducerea la îndeplinire a măsurilor menționate și a împuternicit Direcția Juridică și Administrativ să întreprindă toate diligențele în vederea preîntâmpinării prescrierii dreptului de acțiune, precum și să întreprindă toate demersurile necesare care să asigure recuperarea în termenul legal de prescripție extinctivă a debitelor sau prejudiciilor consemnate în actele de control.

C. CONTROLUL FINANCIAR DE GESTIUNE

În anul 2016, Serviciul CFG a desfasurat următoarele acțiuni:

- a) Împlicarea serviciului în comisia comuna patronat - sindicat pentru elaborarea de norme privind efectuarea CRP și COS în cadrul RA ROMATSA
- b) realizarea Programului de control aprobat, astfel:

Nr. crt.	Specificație	Prevăzut în program	Realizat
1	Număr acțiuni de control de fond, la subunitati	5	2
2	Numar de acțiuni de control tematic planificate	2	0
3	Numar de acțiuni de control tematic neplanificate	0	5
Total		7	7

Controalele au fost efectuate de:

- dl. Eugen NICOLAI, având calitatea de Șef Serviciu până la data de 04.09.2016, începând cu data de 05.09.2016 a preluat atribuțiile de Director Economic;
- dna. Sofia MITROFAN, economist I, care începând cu data de 05.09.2016 a preluat și atribuțiile funcției de Șef Serviciu, și
- dl. Eugen NEICU VOICU, economist I.

Principalele rezultate ale acțiunilor de control derulate și consemnate în rapoartele de control, au fost aduse la cunoștință Directorului General al RA ROMATSA, iar cele aprobate au fost transmise atât subunităților controlate cât și celorlalți factori implicați, pentru rezolvarea operativă a deficiențelor constatate.

Nu s-au constatat fapte de natură contravențională și penală în gestionarea patrimoniului RA ROMATSA.

În ceea ce privește asigurarea factorului uman, din punct de vedere al dimensionării Serviciului CFG cu personal, procesul de redimensionare a serviciului CFG și asigurare cu personal, a continuat, având 2 etape:

- a) **În etapa I-a**, prioritară a fost angajarea prin concurs a **2 economisti I**, care să posedă cunoștințe temeinice și experiență de contabilitate financiară, contabilitate de gestiune, gestiune financiară, achizitii publice, investitii etc. Aceștia vor acoperi controlul în teritoriu și nu numai. În acest fel, **funcția tehnică tradițională** (constând în controlul subunităților) va fi îndeplinită în proporție de 75%. Aceștia trebuie să asigure verificarea de fond a cel puțin 12 subunități din cele 16, anual, restul de 4 subunități urmând a fi verificate o dată la doi ani;
- b) **În etapa a II-a**, pentru îndeplinirea celei de-a doua funcții a CFG, prevăzută de H.G. nr. 1151/27.11.2012, o funcție de consultanță și ajutor în luarea deciziei de către management cât și controlul activității la nivelul RA ROMATSA / Administrația Centrală, urmând să fie angajați 2 economiști experți I, care să posedă cunoștințe – nu neapărat experiență - de management strategic, management general, statistică economică, previziune economică, să fie familiarizați cu managementul de proiect, managementul riscurilor etc.

Consiliul de Administrație al R.A. ROMATSA a aprobat prin HCA nr. 11/24.05.2016, suplimentarea cu doua posturi a Serviciului CFG, iar prin HCA nr.29/14.12.2016 a stabilit în sarcina Directorului General alocarea a doua posturi pentru CFG, pana la 31.01.2017, masura nerealizata pana în prezent.

Din punct de vedere calitativ, asigurarea unui nivel superior al pregătirii profesionale se face prin ridicarea stachetei la angajare, iar ulterior prin întocmirea unor planuri de formare și perfecționare și prin implementarea unui sistem de evaluare semestrială a performanței controlorilor CFG, pe baza unui sistem de indicatori personali de performanță cât mai adaptați la solicitările funcției.

Au fost modificate și actualizate "Instrucțiunile privind organizarea și desfășurarea controlului financiar de gestiune în RA ROMATSA", codificate DGR-CFG-PIN0550-CFG, ed. 6.0 din 21.01.2016. Au fost refacute fișele posturilor de Economist I, în vederea corelării cu noile norme metodologice.

D. AUDIT INTERN

Sinteza activității desfășurate la nivelul CAI în cursul anului 2016

Activitatea de audit intern derulată de către Compartimentul Audit Intern în cursul anului 2016, s-a desfășurat în baza Planului anual de audit intern aprobat de Directorul General al R.A. ROMATSA sub nr. 36.897 / 27.11.2015, actualizat prin Referatul nr. 1.716 / 25 ianuarie 2016 dar și în baza solicitărilor Directorului General al R.A. ROMATSA și/sau ale Consiliului de Administrație R.A. ROMATSA.

Activitatea a constat în derularea a patru misiuni de audit intern (ultima a fost finalizată în cursul anului 2017), activități care s-au finalizat cu emiterea rapoartelor de audit intern și cu un număr de 14 recomandări, care au fost supuse avizării Directorului General. Recomandările au vizat îmbunătățirea proceselor/operațiunilor auditate și/sau actualizarea unor documente organizatorice ale regiei cu unele reglementări/activități importante și care concură la realizarea obiectivelor generale ale regiei.

Astfel, activitatea de audit intern a constat în derulare următoarelor misiuni de audit intern :

1. „Activitatea de achiziții derulată de Administrația Centrală, prin Serviciul Proceduri și Monitorizare Achiziții și de către structurile cu atribuții în acest domeniu de la nivelul DR București și DSNA București”.
2. „Încheierea și derularea contractelor de asistență juridică între societăți civile de avocați sau cabinete de avocați (în speță casele de avocatură Rațiu&Rațiu și Țucă, Zbârcea & Asociații), în calitate de furnizori de servicii juridice și R.A. ROMATSA, în calitate de beneficiar”.
3. „Evaluarea modului de acordare a drepturilor salariale în perioada 28.08.2015 – 25.08.2016, de care a beneficiat angajatul R.A. ROMATSA care a preluat atribuțiile de conducere executivă – Director General și competența de reprezentare a regiei, conform H.C.A nr. 12/28.08.2015”.
4. „Sistemul de luare a deciziilor în cadrul R.A. ROMATSA”, misiune care a fost reluată după ce desfășurarea acesteia a fost suspendată anterior (cu aprobarea conducerii regiei), datorită celorlalte activități specifice solicitate atât de către Directorul General cât și de către Consiliul de Administrație R.A. ROMATSA, așa cum s-a menționat mai sus.

Alte activități :

- asigurarea Secretariatului Comitetului de Audit al Consiliului de Administrație R.A. ROMATSA, organ constituit conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea întreprinderilor publice, cu completările și modificările ulterioare;
- participarea la ședințele Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării Sistemului de Control Intern/Managerial din cadrul ROMATSA, în calitate de invitat și acordare de consiliere specifică pe problemele dezbătute în acest domeniu;
- participare la activități de pregătire/perfecționare profesională, incluse în PFP al R.A. ROMATSA, pe domeniul auditului intern și sau conexe;
- consiliere/formulare de puncte de vedere, împreună cu Serviciul Proceduri și Monitorizare Achiziții și cu Direcția Juridică și Administrativ, pe tema derulării procedurilor de achiziție în cadrul regiei.

3.13 RELAȚIA CU PARTENERUL SOCIAL

Având în vedere prevederile art. 21 alin.(2) al CCM în vigoare, în perioada 18 aprilie – 31 mai 2016, s-a desfășurat negocierea Actului Adițional Nr.4 la Contractul Colectiv de Muncă 2015/2017, între comisia patronatului și sindicatul reprezentativ ATSR, privind drepturile bănești ale salariaților pentru perioada 01.06.2016 – 31.03.2017, având la bază mandatul aprobat de Consiliul de Administrație cu condiția încadrării în BVC ROMATSA și a Bazei de Cost pe anul 2016.

Pe perioada întâlnirilor de negociere, comisia patronatului a prezentat succesiv propuneri care nu au fost agreate de către partenerul de dialog social, respectiv:

- menținerea drepturilor salariale actuale (obs: bugetul 2016 și baza de cost aferentă Planului de Performanță nu permit creșteri salariale chiar dacă în multe subunități ale regiei se înregistrează creșteri de trafic aerian și de complexitate a activității);
- economiile realizate la sfârșitul anului să fie împărțite salariaților în funcție de efortul depus și veniturile încasate;
- acordarea unor beneficii suplimentare (rezultate din valorificarea prevederilor noului Cod Fiscal);
- asumarea începerii unui proces de reformă instituțională, dar și a drepturilor salariaților (simulările prezentate pe bugetele corespunzătoare anilor 2017 – 2019 au arătat clar că drepturile permanente ale salariaților, prevăzute în CIM-uri, sunt și vor fi asigurate; celelalte drepturi ex.: plăți compensatorii, pierderi licență etc. – necesitând reanalizare).

Negocierile s-au încheiat fără semnarea acordului Actului Adițional Nr. 4 la Contractul Colectiv de Muncă 2015/2017, având ca efect expirarea CCM la data de 31.08.2016 și reluarea negocierilor, pentru un nou CCM, la data de 18.07.2016 în conformitate cu prevederile legii.

De asemenea, în baza prevederilor legii menționate, a mandatului Consiliului de Administrație ROMATSA și a adresei nr. 12695/13.06.2016 prin care ATA a invitat partenerul social, a fost demarat procesul de negociere pentru semnarea Contractului Colectiv de Muncă ROMATSA (CCM) 2016/2017 cu încadrarea în BVC ROMATSA și a Bazei de Cost pe anul 2016. Întâlnirile de negociere care au avut loc între Părțile Semnatore (PS), respectiv *Comisia de negociere și semnare din partea Patronatului (ATA) și Comisia de negociere și semnare din partea Sindicatului ATSR reprezentativ la nivel de unitate*, au avut ca scop rezolvarea Revendicărilor cu privire la încheierea unui nou CCM la nivelul R.A. ROMATSA, formulate de către Sindicatul ATSR.

Sindicatul ATSR a notificat Consiliul de Administrație și managementul ROMATSA referitor la declanșarea conflictului colectiv de muncă la nivelul regiei, față de refuzul Patronatului de a soluționa corespunzător revendicările expuse de către organizația sindicală reprezentativă și în acest sens, a sesizat Inspectoratul Teritorial de Muncă al Municipiului București

În urma sesizării formulate de către ATSR, Inspectoratul Teritorial de Muncă al Municipiului București a convocat ATA la concilierea conflictului colectiv de muncă, care s-a concretizat prin procese verbale ale ședințelor de conciliere care au avut loc în luna noiembrie 2016 și la care au participat reprezentanți ai conducerii regiei și ai sindicatului ATSR, precum și reprezentantul Inspectoratului Teritorial de Muncă al municipiului București și în care au fost consemnate soluționarea a 11 din cele 50 de revendicări.

Ca urmare a acestei situații, *până la încheierea perioadei de raportare, nu s-a ajuns la niciun acord privind încheierea și semnarea Contractului Colectiv de Muncă (CCM) conflictul de muncă considerându-se nesoluționat.*

3.14 RELAȚIA CU ALTE ENTITĂȚI /Aeroporturi

Prin Decizia Directorului General nr. 525/22.07.2016, s-a constituit Grupul de lucru pentru analiza și finalizarea acordurilor/contractelor dintre R.A. ROMATSA și operatorii de aerodrom. Grupul de lucru are ca obiective:

- identificarea cerințelor legislative aplicabile privind încheierea acordurilor/contractelor între operatorii de aerodrom și ROMATSA (Reg.UE 139/2014, Reg. CE 216/2008, Amendament nr.50 la Anexa 11 ICAO, etc.);
- adoptarea unei decizii privind forma ce va fi agreată, acord sau contract;
- identificarea responsabilităților ce revin operatorului de aerodrom, respectiv ROMATSA;
- formularea unui punct de vedere privind modul în care ROMATSA va încheia astfel de acorduri/contracte;
- analiza propunerilor de contract/acord transmise de către operatorii de aerodrom și negocierea cu aceștia.

În cadrul întâlnirilor de specialitate de la Ministerul Transporturilor, R.A. ROMATSA a solicitat organizarea de întâlniri la care să participe toate părțile interesate în implementarea Regulamentului (UE) nr.139/2014 pentru armonizarea punctelor de vedere și stabilirea responsabilităților.

3.15 NEREALIZĂRI SI DISFUNȚIONALITĂȚI ÎN ACTIVITATEA R.A. ROMATSA

În activitatea RA ROMATSA în anul 2016 au existat și o serie de „Nerealizări și Disfunționalități” cum ar fi :

a) pe linia activităților din Blocul funcțional - Danube Fab :

- întâlnirea SCF programată inițial pentru luna decembrie 2016 a fost amânată pentru prima parte a anului 2017, cu acordul managementului și al partenerilor sociali din cadrul ROMATSA și BULATSA;
- urmare modificării legislației achizițiilor publice atât din România, cât și din Bulgaria, următoarele achiziții comune au fost demarate în anul 2016 cu întârziere, urmând ca serviciile achiziționate să fie prestate în anul 2017:
 - consultant pentru elaborarea Studiului referitor la extinderea DANUBE FAB;
 - realizarea unui nou website DANUBE FAB.

b) pe linie Economică

nerealizările pe linie Economică sunt menționate în Cap. 4.

c) pe linie de Siguranță și Calitate

Disfunționalități:

menționam faptul că la nivelul Direcției Siguranță și Calitate și în cursul anului 2016 s-au manifestat mai multe disfuncționalități legate în principal de numărul de personal insuficient în raport cu activitatea necesară a fi desfășurată. Astfel:

- numărul de personal încadrat în Direcția Siguranță și Calitate permite la acest moment, la limită, asigurarea și păstrarea certificărilor de siguranță (AACR) și calitate (Bureau Veritas) dar este insuficient atât pentru realizarea activităților necesare cât și pentru îmbunătățirea rezultatelor;
- au fost întârzieri în ceea ce privește elaborarea planurilor de acțiuni corective pentru remedierea deficiențelor constatate în cadrul auditurilor și inspecțiilor AACR;
- au fost dificultăți majore în ceea ce privește urmărirea implementării la termen a acțiunilor corective stabilite în urma auditurilor și inspecțiilor interne și externe AACR;
- au apărut dificultăți în ceea ce privește urmărirea implementării recomandărilor de siguranță stabilite în urma investigării evenimentelor de siguranță raportate;

d) pe linie de Investiții, care au avut implicații în mai multe domenii de activitate :

de ordin extern:

- ✓ imposibilitatea obținerii autorizațiilor de construire la anumite obiective de investiții (ex: „ILS/DME Constanța”, „Platforme betonate la Centrul de Emisie 1, Centrul de Emisie 2, Centrul de recepție VHF din incinta AIHCB”, „Modernizare împrejmuire și porți acces la DSNA Sibiu”);
- ✓ reluări în SEAP ale procedurilor de achiziție, datorate primirii de oferte declarate neconforme (ex: „Sistem detecție vânt de forfecare la AIHCB (LIDAR)”, „Amenajare turn control Băneasa”, „Sistem video de supraveghere”);
- ✓ imposibilitatea de derulare a contractului de proiectare și execuție pentru obiectivul de investiții „Echipare turn control nou la Aeroportul Suceava” datorită nepreluării clădirii turnului de la Aeroportul Suceava (lipsa autorizare ISU, nefinalizare a remediilor semnalate prin procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor);
- ✓ imposibilitatea derulării obiectivului de investiții „Aplicație SAR pentru CC-SAR ROMATSA”. Conform adresei CC SAR nr. 18599/02.09.2016, până la finalizarea procedurii de modificare / abrogare a HG nr. 741/2008 și HG nr. 74/1991 de către Grupul interministerial SAR, obiectivul de investiții nu poate fi demarat neștiindu-se rolul RA ROMATSA în noul sistem;
- ✓ imposibilitatea derulării obiectivului de investiții „Sistem de semnalizare luminoasă pentru traversarea controlată a căilor de rulare N și C de la AIHCB”. Conform HCD nr. 19/11-12.05.2016 s-a decis temporizarea declanșării procedurii de achiziție a lucrărilor de C+M până la clarificarea cu Aeroportul Otopeni a situației privind modernizarea suprafețelor de manevra.

de ordin intern:

- ✓ contracte în derulare la care, din motive tehnice, a survenit decalarea termenelor de realizare a unor etape contractuale (ex: SAT faza I - Sistem ATM 2015+);

- ✓ interdependența dintre obiectivele majore de investiții (întârzierea realizării unor obiective conduce la decalarea termenelor de finalizare a altor obiective). Ex: „Sală Tehnică Extinsă 2”, „Modernizare sală ACC din CDZ București”;
 - ✓ renunțarea la realizarea obiectivului de investiții „Turn control nou pe Aeroportul Cluj-Napoca”. În urma analizei studiului de profitabilitate întocmit pentru execuția lucrărilor de C+M, prin HCD nr. 58/24.11.2016 s-a stabilit să nu se continue investiția în faza actuală și să se inițieze discuții cu Aeroportul Cluj-Napoca în vederea preluării proiectului de execuție de lucrări și a continuării investiției de către acesta;
 - ✓ semnarea unor contracte la finalul anului 2016 cu demarare în anul 2017 (ex: „Înlocuire echipament ILS/DME 08L Otopeni”).
- e) **pe linie de Căutare și Salvare (SAR):**
- Disfuncționalități:**
- datorită schimbărilor legislative în curs, în ceea ce privește funcționarea CC SAR, nu au fost făcute investițiile de capital de 9.000 mii lei, care aveau termen final dec. 2016.
- Nerealizări:**
- având în vedere indisponibilitatea Administratorului operațional, nu s-a reușit realizarea Cursului refresher cu controlorii de la informare care, potrivit procedurilor în vigoare, pot fi desemnați coordonatori de misiune sau operatori comunicare. În pofida faptului că i s-au pus la dispoziție materialele necesare, suportul șefului CC SAR și a administratorului tehnic, Administratorul operațional fiind singurul instruit de producător pentru administrarea operațională a aplicației nu a găsit timpul necesar (două zile) în care să facă pregătirea, pe tot parcursul anului 2016.
- f) **pe linie de Colaborare Civil-Militară**
- Față de activitățile stabilite la nivelul Compartimentului Colaborare Civil-Militară pentru 2016, până la sfârșitul anului nu au putut fi finalizate cele referitoare la actualizarea Procedurilor de cooperare în situația utilizării neautorizate a spațiului aerian național și elaborarea Procedurilor de cooperare în situații de criză. Cele două proceduri au fost amânate la solicitarea Statului Major al Forțelor Aeriene care a invocat modificările așteptate în structura organizatorică și responsabilitățile proprii. Finalizarea celor două proceduri a fost inclusă în Planul de activități pentru 2017.
- g) **pe linie de Control Financiar de Gestiune**
- Din cauza lipsei de personal în cadrul Serviciului CFG, a fluctuației impuse de schimbările organizaționale din cadrul R.A. ROMATSA și a acțiunilor de control tematice cerute de Consiliul de Administrație și de Directorul General R.A. ROMATSA, Serviciul CFG apare în raportarea pentru Semestrul II 2016 cu numărul de acțiuni îndeplinite, dar nu s-au realizat toate acțiunile de control de fond planificate, ele fiind înlocuite cu alte acțiuni de control tematice. Astfel se înregistrează la subunitățile R.A. ROMATSA situații în care activitatea desfășurată nu a fost verificată din anul 2014. În Programul de control CFG pentru anul 2017, cu prioritate au fost cuprinse subunitățile care nu au fost verificate pentru anii 2014 și 2015.
- După completarea Serviciului CFG cu 2 economiști, se va reface programul de control pentru 2017, urmărind acoperirea nerealizărilor.

4. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ ÎN ANUL 2016

Realizarea obiectivelor și criteriilor de performanță din contractul de mandat al Consiliului de Administrație

La 31 decembrie 2016 realizarea obiectivelor și criteriilor de performanță stabilite prin contractele de mandat ale membrilor Consiliului de Administrație al regiei se prezintă astfel:

OBIECTIVE SI CRITERII DE PERFORMANȚĂ	U.M.	PROGRAM 2016	REALIZARI 31 DEC 2016	STADIU
1. Reducerea obligațiilor restante – în prețuri curente (mii lei) – TOTAL din care:	mii lei	0	0	REALIZAT
1.1. Bugetul statului	mii lei	0	0	REALIZAT
1.2. Bugetul asigurărilor sociale	mii lei	0	0	REALIZAT
2. Reducerea cheltuielilor (cheltuieli la 1000 lei venituri totale)	lei/1000 lei	948,68	1.037,71	NEREALIZAT
3. Productivitatea muncii (Venituri totale/nr. Personal mediu)	mii lei/pers.	585,11	613,99	REALIZAT
4. Implementare DANUBE FAB conform reglementărilor europene aplicabile și Acordului dintre România și Republica Bulgaria	-	Raport I stadiu implementare plan strategic DANUBE FAB	În derulare*	REALIZAT
5. Dezvoltarea și implementarea sistemului ROMATSA ATM 2015+, în conformitate cu regulamentele europene aplicabile	-	Derulare Faza 1- Step I	În derulare	REALIZAT
6. Tariful unitar de rută (lei)	lei	162,62	162,62	REALIZAT
7. Nr. Mediu de minute de întârziere ATFM pentru activitatea de rută (min/zbor)	min./zbor	0,00	0,00**	REALIZAT

* Raportul anual Danube Fab 2016 este în coordonare finală cu părțile interesate, urmând a fi avizat de către Danube Fab ANSP Board și aprobat de Danube Fab Governy Council în luna mai 2017.

** Indicatorul se calculează la nivel anual, ca raport între numărul de minute de întârziere și numărul de zboruri. În al doilea semestru al anului 2016 nu au fost înregistrate întârzieri.

Notă: Nerealizarea indicatorului **Reducerea cheltuielilor** se datorează depășirii cheltuielilor de operare, urmare constituirii de provizioane ajustări viitoare trafic și inflație (rută și terminal), pentru beneficii angajați, litigii și pentru deprecierea activelor circulante (conform prevederilor Codului Fiscal și O.M.F.P. nr. 1802/2014).

*
* *

- Consiliul de Administrație a sprijinit îndeaproape activitatea de management executiv al regiei, s-a implicat activ în stabilirea măsurilor din competența sa pentru depășirea dificultăților și soluționarea problemelor importante pentru realizarea obiectului de activitate al unității și a adus o contribuție valoroasă la realizările R.A. ROMATSA raportate mai sus.
- În anul 2016, managementul R.A. ROMATSA a urmărit constant realizarea obiectivelor stabilite și aprobate, pentru toate domeniile prezentate.
- Acțiunile de aliniere a României la cerințele Eurocontrol privind managementul traficului aerian au fost urmărite constant și au fost realizate în termenele prevăzute. Acțiunile și programele desfășurate au ținut cont și de alinierea la cerințele standardelor internaționale aplicabile activității regiei.

ABREVIERI:

AACR	= Autoritatea Aeronautică Civilă Română
ABP	= Plan de Afaceri Anual
ACC	= Centru de Control Regional
ADS-B	= Sistem de supraveghere de tip ADS-B
AIP	= Publicație de Informare Aeronautică
AIC	= Circulară de Informare Aeronautică
AIRAC	= Reglementare și control de Informare Aeronautică
AIS/AIM	= Servicii de Informare Aeronautică/Management Informații
Aeronautice	
ALRS	= Serviciu de alertare
AMHS	= Sistem de gestionare a mesajelor aeronautice
ANCOM	= Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
ANRE	= Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANSP	= Furnizor Servicii Navigație Aeriană (Air Navigation Services Provider)
AO	= Operatorii aerieni
APP	= Centrul de control de apropiere
ARO	= Birou briefing de aerodrom
ARN	= Rețeaua Europeană de Rute ATS
ATM	= Managementul Traficului Aerian (Air Traffic Management)
ATS	= Servicii de Trafic Aerian (Air Traffic Services)
ATC	= Controlul Traficului Aerian (Air Traffic Control)
ATFM	= Managementul Fluxurilor de Trafic Aerian (Air Traffic Flow Management)
A-SMGCS	= Sistem Avansat de Control al Mișcărilor la Sol
BI	= Business Intelligence
BULAF	= Bulgarian Air Force
CANSO	= Civil Air Navigation Services Organization
CCM	= Colaborare Civil Militară
CDZ/DSNA	= Centru Dirijare Zbor/Direcție de Servicii de Navigație Aeriană
CITA	= Controlor Informare Trafic Aerian
CIPP	= Compartiment Intern de Prevenire și Protecție
CMIC	= Comitetul Eurocontrol pentru interfața Civil-Militară
CNS	= Comunicații / Navigație / Supraveghere
CONOPS	= Concept of Operations (Concept de Operațiuni)
COM	= Comunicații
CTA	= Controlor de Trafic Aerian
CWP	= Stație de lucru (Control Working Position)
DME	= Echipament de măsurare a distanței
DSC	= Direcția Siguranță și Calitate
EASA	= Agenția Europeană de Siguranță a Aviației
EACCC	= Celula de Coordonare a Crizei în Aviația Europeană
ECM	= Enterprise Content Management
ERP	= Enterprise Resource Planning
FAT	= Test de acceptare la producător
FAB	= Bloc de Spațiu Aerian Funcțional
FDP	= Flight Data Processing (procesarea datelor de zbor)
FIC	= Centru de informare a zborurilor
FIS	= Servicii de informare a zborurilor
FPL	= Plan de Zbor
FPPS	= Sistem de Pre-procesare a Planului de Zbor (Flight Plan Pre-processing System)
FRA	= Free Route Airspace
GAT	= Trafic Aerian General (toate mișcările aeronavelor civile și de stat conform procedurilor ICAO)

ICAO	= International Civil Aviation Organization
IFR	= Zboruri executate cu respectarea regulilor de zbor după instrumente
ILS	= Sistem de aterizare după instrumente
LARA	= Local and Sub-Regional Airspace
LAN	= Local Area network
LSSIP	= Program Local de Implementare a Cerului Unic European
LVO/LVTO	= Operațiuni în condiții de vizibilitate redusă
MBI	= Teme de Briefing obligatorii
MET/MIM	= Meteorologie/ Managementul Informațiilor Meteorologice
MLM	= Mobilizare la Locul de Muncă
MTI	= Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
NATMC	= Comitetul NATO pentru traficul aerian
NAV	= Navigație
NIDS	= New Information Display System (Sistem Operativ de Afisare Informatii si Date)
OAT	= Trafic Aerian Operational (toate mișcările aeronavelor care nu sunt în conformitate cu regulile GAT și pentru care se aplică reguli și proceduri specifice fiecărei autorități naționale)
ORNISS	= Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat
PAA	= Programul Anual de Achiziții
PIAC-ATS	= Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă "Servicii de Trafic Aerian"
PIAC – LCTA	= Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă "Licențiere CTA"
PMO	= Project Management Office
PNA	= Protecția Navigației Aeriene
PR NAV	= Navigație Aeriană de Precizie
REAC	= Raportări Evenimente Aviație Civilă
RTS	= Raportul Simulării în Timp Real
SAF	= Siguranță (Safety)
SAR	= Search and Rescue (Căutare și Salvare)
SAT	= Teste de acceptare la beneficiar
SBP	= Plan de Afaceri Strategic
SES	= Cer Unic European (Single European Sky)
SMSI	= Sistem de Management a Securității Informatice
SMR	= Managementul Activității de Ruta
SMT	= Managementul Activității de Terminal
SMPP	= Managementul Pregătirii Profesionale
SMFA	= Statul Major al Fortelor Aeriene
SPMA	= Serviciul Proceduri și Monitorizare Achiziții
SRU	= Serviciul Resurse Umane
SSS	= System Segment Specification
STS	= Serviciul de Telecomunicații Speciale
SUR	= Supraveghere Radar
TEN-T	= Rețeaua Trans-Europeană de Transport
TMA	= Zona Terminală de Control
TWR	= Turn de Control de Aerodrom
UMP	= Unitatea de Management a Programului
VCS	= Sistem de comunicare vocală
VHF	= Frecvențe foarte înalte
VoIP	= Voice over IP (Voce peste internet)
WAN	= Wide Area Network
WAM	= Wide Area Multilateration